

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Banklardan
əmanətçilərə
10 faizlik
vergi
"sürprizi"
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 yanvar 2015-ci il Cümə axşamı № 3 (6031) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

MTN Bakıda 10 İŞİD-çini yaxaladı - siyahı

Nazirliyin əməkdaşları Suriyada vuruşub ölkəmizə dönməyi təxirə salan bir dəstəni həbs etdi; onların Azərbaycanda terror aksiyaları həyata keçirəcəkləri haqda şübhələr var...

yazısı səh.8-də

Proporsional seçki sistemi qayıdır, amma...

yazısı səh.6-də

DİHM 2015 seçkiləri ilə bağlı əməkdaşlıq layihəsini müzakirə etdi

yazısı səh.2-də

Ekspertlər SOCAR-ın xaricdə mülk almaq taktikasını məqbul sayır

yazısı səh.6-də

Leyla Yunus alman həkimləri tərəfindən müayinə olunub

yazısı səh.2-də

"Hansı Əvəz Zeynallı idimsə, indi də həmin Əvəz Zeynallıyam..."

yazısı səh.4-də

Cəlilabadda əsrarəngiz mal-qara oğurluğu

yazısı səh.15-də

Akif Nağı Rəmişin erməni dilində mahnı oxumasını pislədi

yazısı səh.4-də

AzadlıqRadiosunun əməkdaşları yenidən istintaqa çağırılacaq

yazısı səh.9-də

Müjdə Arın "saxta diplom" iddiası aranı qatdı

yazısı səh.10-də

Cəbhədə gərginlik savaş həddinə çatıb

yazısı səh.11-də

"Erməni məsələsi" Azərbaycanla Türkiyənin arasını yenə vura bilər

yazısı səh.9-də

"Qanuni oğru"ların İrəvan toplantısının şok təfərrüatları

"LƏNKƏRANSKI" Nİ NİYƏ ERMƏNİSTANDA "VURDULAR?"

Ermənistana getməklə pasportunu "ləkələmək" Rövsən Canıyevə daha ciddi problem yarada bilərdi; güman etmək olar ki, "Lənkəranski"ni titulundan məhrum etməkdə maraqlı olanlar bu kimi detalları da nəzərə alıblar...

yazısı səh.12-də

Fransada 12 jurnalist qətlə yetirildi - dəhşətli terror

"Charlie Hebdo" jurnalının redaksiyası gülləbaran edildi; baş redaktor da ölənlər sırasındadır; Azərbaycan prezidenti Fransaya başsağlığı verdi

yazısı səh.7-də

Qurban Məmmədov:
"Elsad Babayev
"su, su, su" deyib
zarıyıb, amma ona
su verməyiblər"

yazısı səh.5-də

Gülağa Aslanlı:
"Müsavat
AXCP-yə birlik
təklifi etməyib"

yazısı səh.3-də

Mübariz
Mənsimovun
gəmilərinin
həbsinin
pərdəarxası

yazısı səh.13-də

8 yanvar 2015

DİHM 2015 seçkiləri ilə bağlı əməkdaşlıq layihəsini müzakirə etdi

Yanvarın 7-də Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzində əməkdaşlıq edən siyasi partiyaların toplantısı olub. Toplantıda KXCP, Müsavat, Azadlıq, ALP, VIP, BAP, Azad Demokratlar, Aydınlar və AXP sədrləri iştirak edib. Toplantıda əfv haqqında 2014 - cü il 29 dekabr tarixli əfv sərəncamına xüsusi bəyanat formasında münasibət bildirilib. Bəyanatda deyilir ki, siyasi məhbus siyahısında olan 10 şəxsin də əfv edildiyi 29 dekabr 2014 - cü il tarixli sərəncamı özü - özlüyündə müsbət addım olsa da, Azərbaycanda siyasi məhbus probleminin həlli baxımından yetərli sayıla bilməz: "Bu bəyanatı qəbul edən partiyalar hakimiyyəti siyasi məhbus probleminin həlli üçün əhatəli addımlar atmağa, siyasi məhbus siyahılarında bütün şəxsləri azad etməyə çağırırlar".

Toplantıda 2015 - ci il parlament seçkiləri ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Siyasi partiyaların 2015 - ci il Milli Məclisə seçkilərlə bağlı niyyət xarakterli sənədin razılaşdırılıb qəbul edilməsi və bununla bağlı ölkədə fəaliyyət göstərən siyasi partiya, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları ilə məsləhətləşmələr aparılması məqsəduyğun sayılıb. Məsləhətləşmələr üçün 2015 - ci il parlament seçkiləri ilə bağlı əməkdaşlıq haqqında Bəyannamə Layihəsinin mətni razılaşdırılıb. **Layihə mətnində deyilir:** "Bu bəyannaməni qəbul edən tərəflər 2015 - ci il Milli Məclisə seçkilərin ölkə və siyasi partiyalar, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları və vətəndaşlar üçün mühüm əhəmiyyətini nəzərə alaraq seçkilərə hazırlıq və keçirilməsində əməkdaşlıq etmək niyyətlərini ifadə edirlər. Əməkdaşlığın dərəcəsi, sahə və istiqamətlərinin dəqiqləşdirilməsi sonrakı məsləhətləşmələrlə müəyyən ediləcək. Bu zaman ölkədə demokratik siyasi islahatların aparılması, o cümlədən demokratik seçki islahatının aparılması, seçkiqabağı şəraitin demokratikləşdirilməsi, parlament seçkilərində əməkdaşlıq və fəaliyyətin koordinasiyası, demokratik qüvvələrin 2015 - ci il parlament seçkilərində vahid koalisiya şəklində iştirakına nail olmaq məsələlərinin prioritetliyi nəzərdə tutulur. (Qeyd: 2015 - ci il parlament seçkiləri ilə bağlı məsələnin müzakirəsində Müsavat partiyası iştirak etməyib.)"

□ T.ƏHMƏDLİ

Elnarə Tofiqzının ölümü ilə bağlı məhkəmə davam etdirilib

Nəsimi Rayon Məhkəməsində Bakı Slayvan Universitetinin dekani olmuş, tənqidçi Elnarə Tofiqzının ölümü ilə bağlı açılan cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib. E.Tofiqzının həyat yoldaşı, jurnalist Anar Niftəliyevin APA-ya verdiyi məlumatla görə, hakim Şəlalə Həsənovanın sədrliyi ilə keçirilən prosesdə mərhum Elnarə Tofiqzını əməliyyat etməli olan cərrah Mahir Məmmədov şahid qismində ifadə verib. A. Niftəliyev bildirib ki, M. Məmmədovun ibtidai istintaq zamanı verdiyi ifadə ilə məhkəmə zamanı verdiyi ifadələr arasında ziddiyyətli məqamlar üzə çıxıb.

Ölümdə təqsirləndirilən hakim Firuz İbrahimov isə bildirib ki, xəstədə risk faktorları olub-olmadığını cərrah Mahir Məmmədovdan soruşub və cərrah belə bir faktorun olmadığını deyib. Proses yanvarın 21-də davam etdiriləcək.

Cinayət işinin materiallarına əsasən E. Tofiqzının üzərində aparılan cərrahiyyə əməliyyatında iştirak edən anestezioloq Firuz İbrahimov Cinayət Məcəlləsinin 124.1-ci (ehtiyatsızlıqdan adam öldürmə) və 320.1-ci (hüquq verən və ya vəzifədən azad edən sənədi saxtalaşdırma) maddələrinə əsasən təqsirləndirilir, onun barəsində başqa yərə getməmə haqqında məhkəmə qərarı var.

Qeyd edək ki, 1977-ci il təvəllüdü E. Tofiqzını ötən il sentyabrın 20-də Nəsimi rayonunda yerləşən "Medi Sina" Tibb Mərkəzində süd vəzi kanalının əməliyyatı zamanı vəfat edib. Məhkəmə-Tibbi Ekspertizasının rəyində əsasən müəyyən edilib ki, E. Tofiqzını üzərində anestezioloq düzgün anesteziya əməliyyatı aparmayıb. Nəticədə xəstənin ağciyərinin funksiyası pozulub və o, tənəffüs çatışmazlığından vəfat edib.

Qeyd edək ki, 1977-ci il təvəllüdü E. Tofiqzını ötən il sentyabrın 20-də Nəsimi rayonunda yerləşən "Medi Sina" Tibb Mərkəzində süd vəzi kanalının əməliyyatı zamanı vəfat edib.

Məhkəmə-Tibbi Ekspertizasının rəyində əsasən müəyyən edilib ki, E. Tofiqzını üzərində anestezioloq düzgün anesteziya əməliyyatı aparmayıb. Nəticədə xəstənin ağciyərinin funksiyası pozulub və o, tənəffüs çatışmazlığından vəfat edib.

Başağılığı

Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin rəhbəri İsa Qəmbər siyasi məhbus Mövsüm Səmədova atasının vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacılı Divan üzvü İlham Rəsulzadəyə anası Şərəfxanım xanımın vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacılı və Divan üzvləri siyasi məhbus Mövsüm Səmədova atasının vəfatından kədərləndiklərini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verirlər.

Nazir HİM qoşunlarını qəfil həyəcan signalı ilə ayağa qaldırdı

Leyla Yunus alman həkimləri tərəfindən müayinə olunub

Hazırda həbsdə olan Sülh və Demokratiya İnstitutunun (SDİ) rəhbəri Leyla Yunusun səhhətində yaranan problemlər barədə xəbər vermişdik. Aylar öncədən yayılan xəbərlərdə hətta hüquq müdafiəçisinin Yeni ilə qədər sağ qalmaqacağı da qeyd olunurdu.

Bütün bunlar cəmiyyət tərəfindən ciddi narahatlıqla qarşılanırdı. Leyla Yunus təcridxanada vəsiyyət belə etmişdi. O, ölmündən sonra anasının yanında dəfn olunmasını istəmişdi. Bu cür xəbərləri əsasən hüquq müdafiəçisinin vəkili və Leyla Yunusa lazım olan əşyaları aparmaq səlahiyyəti verilən psixoloq Azad İsayadə açıqlamalarında verirdilər. L.Yunusun xaricdə yaşayan qızı Dinara Yunus da anasının səhhətindən narahat olduğunu və onun hər an həyatını itirə biləcəyini qeyd edirdi.

SDİ rəhbərinin son durumu ilə maraqlandıq. Onun üçün təcridxanaya sovqat aparmaq səlahiyyətində olan psixoloq Azad İsayadə dekabrın 29-da xaricdən gələn həkimlər tərəfindən Leyla Yunusun müayinə olunduğunu bildirdi: "Dekabrın 29-da Almaniyadan həkim gəlmişdi. Məncə, Avropa İttifaqının dəvəti ilə gəlmişdilər. Onlar Azərbaycan həkimləri ilə birlikdə bizdə olan məlumata görə, Respublika Diaqnostika Mərkəzində Leyla Yunusun tam müayinəsini ediblər. Onların sözlərinə görə, hər şey müayinədən keçirilib. Qan analizi də götürülüb. Həkim analizi Almaniyada laboratoriyada müayinədən keçirmək üçün özü ilə götürüb. Ondan sonra hələ cavab yoxdur. Amma özü danışıq zamanı bildirir ki, səhhəti əvvəlki kimidir. Yəni özünü yaxşı hiss edir. Həbsxanada qaldığı hər gün isə getdikcə sağlamlığı təhlükəli hala gəlir".

Leyla Yunusun vəkili Elçin Qəmbərov yanvarın 9-da onunla görüşəcəyini və bundan sonra hər hansı bir açıqlama verə biləcəyini bildirdi. Qeyd edək ki, Leyla Yunus iyulun 30-da həbs edilib. Onun həyat yoldaşı Arif Yunus da həbsdədir. O, avqustun 5-də tutulub. Onlar dövlət xəyanətdə və maliyyə cinayətlərində ittiham olunurlar. Leyla Yunus Bakı İstintaq Təcridxanasında, Arif Yunus isə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin təcridxanasında saxlanılır.

□ Cavansir ABBASLI

Yanvarın 7-də Silahlı Qüvvələrin yeni tədris ilinə hazırlığının yoxlanılması məqsədilə müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun əmrinə əsasən Hərbi Hava Qüvvələri və Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunlarının qüvvə və vasitələri qəfil həyəcan signalı ilə döyüş hazırlığı vəziyyətinə gətirilib.

Musavat.com Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən bildirir ki, Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunları tərəfindən döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi təlim mərkəzində "Osa" 9A33BM-3 zenit-raket komplekslərinin istifadəsi ilə həyata keçirilib.

Təlimin ssenarisinə əsasən hava məkanını pozan düşmən aşkarlanaraq izlənməyə götürülüb və təlim-döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı kiçik həcmli, aşağı yüksəklikdə, qrup halında uçan hədəflər raket zərbələri ilə dərhal məhv edilib.

Təlimlərdə qarşıya qoyulan vəzifə və tapşırıqlar müvafiq vəzifəyə yerinə yetirilib, şəxsi heyətin döyüş hazırlığı, bacarığı və qarşılıqlı fəaliyyəti Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

Tanınmış məhbusların məhkəmələri başlayır

Yanvarın 15-də Rəsul Cəfərovun, 16-da isə İntiqam Əliyevin ilkin məhkəmə iclası keçiriləcək

Həbsdə olan vicdan məhbuslarının bəzilərinin istintaqı artıq yekunlaşıb və məhkəmə baxışına göndərilib. Yanvarın 15-də hüquq müdafiəçisi Rəsul Cəfərovun, 16-da isə Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin (HMC) rəhbəri İntiqam Əliyevin ilkin məhkəmə prosesi keçiriləcək. Hər iki proses Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində olacaq.

Rəsul Cəfərovun məhkəməsi saat 10:30-da başlayacaq. Məhkəmə prosesinə hakim Eldar İsmayılov sədrlik edəcək.

Rəsul Cəfərovun hüquqi nümayəndəsi Günay İsmayılova keçiriləcək məhkəmə prosesi ilə bağlı bunları dedi: "Məhkəmənin nə qərar verəcəyini əvvəlcədən demək çətindir. Müdafiə tərəfi olaraq məhkəməyə sübutlar təqdim edəcəyik. Rəsul Cəfərovun özü hazırda müdafiəyə ciddi hazırlaşır".

Qeyd edək ki, Rəsul Cəfərov avqustun 2-də həbs edilib. Əvvəl Rəsul Cəfərova qanunsuz sahibkarlıq, vergidən yayınma və vəzifə səlahiyyətlərini aşma ittihamları irəli sürülüb. Daha sonra onun işinə mənimmə və israf etmə və vəzifəli şəxsin qərarına qanunsuz təsir göstərmə (nüfuz alveri) ittihamları da əlavə olunub.

"Human Rights Watch" təşkilatı Rəsul Cəfərova vicdan məhbusu elan edib.

HMC-nin rəhbəri İntiqam Əliyevin məhkəməsi isə yanvarın 16-da saat 11: 00-da başlayacaq. Hakim Rasim Sadıxovdur.

Hüquq müdafiəçisinin vəkili Fəxrəddin Mehdiyev musavat.com-a yanvarın 9-da İntiqam Əliyevlə görüşəcəyini bildirdi: "Təbii ki, müdafiə tərəfi olaraq məhkəmə ilə bağlı görəcəyimiz işlər var. Digər vəkillərlə birlikdə müzakirələr aparırıq. Yanvarın 9-da İntiqam Əliyevlə görüşəcəm. Bundan sonra mətbuata geniş açıqlama verməyi düşünürük".

Qeyd edək ki, İntiqam Əliyev ötən ilin avqustunda həbs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 213.1-ci (vergidən yayınma), 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə), 192.2-ci (qanunsuz sahibkarlıq) və 179.3.2-ci (mənimmə və ya israf etmə) maddələri ilə ittiham olunur.

□ Cavansir ABBASLI

Zahid Qaralov vəfat etdi

ictimai-siyasi xadim, Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin və Siyasi Şurasının üzvü, partiyanın Səbail rayon təşkilatının sədri, riyaziyyatçı alim, pedaqoq, pedaqoji elmlər doktoru, professor Zahid Qaralov vəfat edib.

Bu barədə "Report"a onun yaxınları məlumat verib. Z.Qaralov dünyasını Almaniyaya xəstəxanalarından birində dəyişib. Qeyd edək ki, məşhur 91-lərdən olan Z.Qaralov Azərbaycanın baş prokuroru Zakir Qaralovun əmisidir.

Qaralov Zahid İbrahim oğlu 10 iyul 1934-cü ildə Gürcüstanın Başkeçid rayonu-nun Ormeşen kəndində anadan olub. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun (indiki ADPU) fizika-riyaziyyat fakültəsini bitirib.

1995-2005-ci illərdə Milli Məclisin deputatı olub. Bir neçə dərslik və dərs vəsaitinin müəllifidir.

Allah rəhmət eləsin!

Bakının mərkəzində qətl törədən şəxs tutuldu

Bakıda qətl törədən şəxs saxlanılıb. Səbail Rayon Polis İdarəsindən

APA-ya verilən məlumata görə, həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində ötən gün "Sahil bağı"nda 1989-cu il təvəllüdü Həsən Namiq oğlu Həsənovu qətlə yetirən və 1993-cü il təvəllüdü Məmmədov Orxan Təbriz oğluna bıçaqla xəsarət yetirən Bakı şəhər sakini, 1988-ci il təvəllüdü Elçin Elman oğlu Çobanov tutulub.

Faktla bağlı istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Qeyd edək ki, hadisə ötən gün saat 20 radələrində qeydə alınıb. N. Həsənov və tanışı O. Məmmədovda bir nəfər tərəfindən bıçaqlanıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağımız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Mələk kimi terrorçu

Bu yazını redaksiyamıza Tofiq Yaqublunun vəkili Nemət Kərimli təqdim edib

Qədimalı qağam hələ Ruslan Auşevlə Ruslan Abuşovu qarışdırır. Bir də baxırsan İnqüşetiyanın keçmiş prezidenti haqqında danışarkən onu Ruslan Abuşov kimi təqdim edir. Və yaxud da "Nefçi"nin oyunundan danışarkən Ruslan Auşevi ya tərifiylər, ya da asıb kəsir. Ha çalışıram ki, çox ehmallıca, kişinin xətrinə dəyməyəcək şəkildə səhvini düzəldim, alınmır. O saat əsəbiləşir, "a korafəhim qıvlasız, mən sənə Səyavuş Novruzov zadam bəyəm kokteyl əvəzinə kotlet deyim?! Ruslan Auşevi də yaxşı tanıyıram, Ruslan Abuşovu da" - deyib abırımı alır. Maraqlı burasıdır ki, onların hansının kim olduğunu yaxşı bildiyini dediği zaman da yenə səhv salır. Qağamırd da, nə deyə bilərəm.

Biləsiniz ki, qağam hirsələndimi, mütləq özünü ələ verir. Paxırının üstünü açır. Əlbəttə ki, özü istəmədən və bilmədən. Bax elə o günləri qonşuları ilə sözü çəp gəlmişdi. Xeyli gərginlik yarandı. Qonşu Allah insaf vermiş də bir nəzərə almır ki, qabağında yoldan keçənin biri yox, o boyda Qədimalı qağamdır. Zalım oğlu dilini farağət qoymayıb bir-iki artıq-əskik söz deyəndən sonra onu bir hədələdi də. Pah atonnan! Heç qağamı da hədələmək olar? Bilirsiniz bunun qarşısında qonşusuna nə dedi? Dedi ki, hələ bir bəri bax, yeri gələndə mən heç Çeşməgüldən də qorxmuram! Amma gərək heç belə deməyəydi. Onsuz da qonşu qonşu orda-burda Qədimalı qağamın arvaddan qorxduğunu danışdı. Belə deməklə qağam deyilənlərini həqiqət olduğunu etiraf etmiş oldu.

YAP-çıların Qərbin, xüsusən də, ABŞ-ın ünvanına "yeri gələndə heç sizdən də qorxmuruq" tipli bəyanatları Qədimalı qağamın Çeşməgül xalamdan qorxmadığını bəyan etməsi kimi bir şeydir. Əslində çox qorxurlar. Digər tərəfdən, bu qorxmazlıq ritorikası bilirsinizmi nəyə bənzəyir? "Bir cənub şəhərində" filmində belə bir epizod var. Həbsxanadan çıxmış heyvənin biri arvadını yoldan çıxarmış pivəsatanın üstünə yeriyir. Pivəsatan da əlinə butulkani götürüb qorxu içində onun üstünə qışqırıb deyir, "yaxın gəlmə, öldürərəm". Amma özü ölür.

Son vaxtlar YAP-çıların bu ritorikanı seçmələri haqda indiyədək min versiya deyilib. Birini də mən deyim, olsun min bir. Hamımız bilir ki, YAP-çılar qərbilərlə dil tapmaq üçün çoxlu pul xərcləyirlər. Müxtəlif lobbilər təşkilatlarla əməkdaşlıq edirlər. El arasında buna "kürü siyasəti" deyirlər (Əslində bir-iki kilo kürü milyonların yanında heç nədir). İnsafən lobbilər verilən pulun müqabilində səmərəli iş görürdülər. İndi Qərb ağzını əjdaha kimi açıb bunların üstünə gəlsə, bu o demək deyil ki, onlar daha işləmirlər, verilən pulları Ziya Məmmədov yol tikintisinə xərcləyən kimi baş aldadıb basıb yeyirlər. Yox, indi onlar əvvəlkindən də gərgin işləyirlər. Sadəcə olaraq, Azərbaycan iqtidarı elə işlərə qol qoyur ki, yazıq lobbicinin kiməsə üz vurmasına imkan qalmır və yaxud da əyilib hansısa serin qulağına Azərbaycan iqtidarı haqda nəse piçıldayır, ən yaxşı halda ondan şapalaq kimi tərs bir cavab alır. İndiki dövrdə ABŞ-da Azərbaycan iqtidarı üçün lobbicilik ələmək "əl-Qaidə" üçün lobbicilik ələmək kimi bir şeydir. Anası ölmüş lobbici istəyir Azərbaycan iqtidarını tərifiyləsin, istəyirsə də "mənim terrorçum mələk kimi terrorçudur, minaları üzə qibləyə basdırır, basdırmamışdan əvvəl salavat çevirib dua oxuyur. O bu dünyanın dünyəvi düşüncəli adamlarını çox sevdiyindən, onların təhlükəsizliyi üçün o biri dünyaya göndərir" desin, heç bir fərq yoxdur. Reaksiya eyni cür olacaq.

Yazının başında Qədimalı qağamın Ruslan Abuşovla Ruslan Auşevi qarışdırmasından dedim. YAP-çılar, hətta bu məsələdə də ona oxşayıblar. Samir Sarrın yaxından tanıdığı bir Abış kişi var. Bax, yapçılar ABŞ-ı həmin Abış kişi ilə qarışdırırlar. Bunlar heç Abış kişinin qabağında dura bilməzlər, qalmışdı ki, ABŞ olsun.

Müsəvat başqanlığına keçmiş namizəd Qubad İbadogluğun yaratdığı Azərbaycan Demokratiya və Rifah (ADR) Hərəkatının Müsavatın rayon təşkilatlarında təşəbbüs qrupları yaradılır.

Yeni yaradılan təşkilatı çoxları Müsavat daxilində yeni bir partiyanın yaradılması kimi qəbul edirlər. Sosial şəbəkələr və mətbuatda bununla bağlı fikirlər dolur. Maraqlıdır ki, Müsavat rəhbərliyi bu məsələdə susqun mövqe nümayiş etdirir. Doğrudur partiyanın nizamnaməsində bununla bağlı heç bir məhdudiyət yoxdur. Amma istənilən halda yeni partiya rəhbərliyinin Müsavatın parçalanmaya doğru getməsinin qarşısını almaq üçün addımlar atacağı istisna deyil. **ADR-in Təşkilat Komitəsinin üzvü, Müsavat Qadınlar Birliyinin sədri Ellada Məmmədli** yaratdığı hərəkatın partiya ilə bağlı olmadığını bildirdi: "Təşkilat yaratmağımızla bağlı partiya rəhbərliyindən heç bir təhdid, təzyiqə rast gəlməmişəm. ADR-in partiya aidiyyəti yoxdur. Burada müxtəlif partiyaların nümayəndələri var. Cəmiyyətimizdə bir dəfə belə hərəkat yaradılıb. Onun sayəsində Azərbaycan Demokratik Respublikasının bərpası olub. Biz buna müqabil hərəkat yaratmışıq. İstəyirik ki, həm demokratiya, həm də rifah olsun. Boş-boş danışan insanların fikirləri mənə aid deyil. Biz öz mövqeyimizdə qalırıq. Müsavatçı olaraq sona qədər qalacağıq. Nizamnamədə hər hansı bir ictimai birliyin yaradılması qanun pozuntusu deyil. Biz də nizamnamə çərçivəsində hərəkat edirik".

"Məqsədləri Müsavat içində təşkilat yaratmaqdır"

Ellada Məmmədli:
"Boş-boş danışan insanların fikirləri mənə aid deyil"

Elman Fəttah:
"Müsavata qarşı olanlardır..."

Müsəvat başqanının müavini Elman Fəttah yeni yaradılan hərəkatda təmsil olunan insanların Müsavata qarşı olduqlarını söylədi: "Adıçəkilen təşkilatın Müsavat dəxli yoxdur. Ora yığılan insanlar davranış və mövqeləri ilə Müsavata qarşı olan şəxslərdir. Ona görə də partiya daxilində yaradılmış qurum kimi qəbul etmək olmaz. Səhv etmərəmsə, o hərəkatın müavinlərindən biri Müsavat Divanı tərəfindən partiyadan çıxarılmış

şəxsdir. Müsavata qarşı fəaliyyət göstərdiyinə görə. Hərəkatın Təşkilat Komitəsi kimi təqdim etdiyi orqanın üzvlərinin əksəriyyəti Müsavatdan çıxarılmış insanlardır. Rayon təşkilatlarımızla əlaqələrinin olması mümkün deyil. İnsanları bir yerdə toplayıb hərəkata üzv edirlərsə, öz işləridir. Müsavata aid olmadıqlarına görə, nizamnaməmizə də zidd deyil. O təşkilatın rəhbərliyindən tutmuş, sırayı üzvlərinə qədər hamısı Müsavata qarşı olanlar-

dır. Üzvlərimiz bilməlidirlər ki, bu təşkilata üzv olmaq partiya məraqlarına uyğun deyil".

Müsəvat Məclisinin üzvü Mustafa Hacıbəyli hesab edir ki, ADR-in məqsədi partiya daxilində müstəqil qurum yaratmaqdır: "Bu hərəkatın rəhbərləri təşkilatın müstəqil olduğunu deyirlər. Hərəkatın təmsilçiləri Müsavata qarşı olmadıqlarını bildirirlər. Amma fəaliyyətlərindən və onların hərəkatından görsənir ki, məqsədləri Müsavat içində təşkilat yaratmaqdır. Bizdə olan məlumatlara görə, bir qayda olaraq yalnız müsavatçılara müraciət edirlər. Təşkilata cəlb etməyə çalışırlar. Bu da onu göstərir ki, onlar faktiki olaraq təşkilat içərisində təşkilat yaradırlar. Bu onların elan etdiyi məramı ziddir. Çünki təşkilatın strukturları ilə bağlı başqa açıqlamalar verirlər. Fəaliyyətləri dediklərinin əksini sübut edir. Özünə hörmət qoyan təşkilat rəhbəri belə addımlar atmamalıdır. Yəqin ki, bununla bağlı müzakirələr olacaq. Hansısa görüləcək tədbir barədə məlumatsızam. Fikirleşirəm ki, bu məsələ müzakirə olunacaq. Doğrudur, nizamnaməyə bu hərəkat zidd deyil. Amma onların fəaliyyətləri bunun tam əksini deyir".

□ Cavansir ABBASLI

"Müsəvat AXCP-yə birlik təklifi etməyib"

Siyasi ekspert AXCP-Müsəvat birliyini mümkünsüz sayır, amma...

Müxalifət qüvvələri 2015-ci il parlament seçkilərində iştirak üçün yeni birlik axtarırdılar. Dünən Müsavat Partiyası Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı APA-ya bildirib ki, yaxın vaxtlarda Müsavat AXCP-yə əməkdaşlıq, müttəfiqlik üçün təklif verəcək: "Biz Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasını real müxalifət qüvvəsi hesab edirik. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəyyən siyasi partiyalara müttəfiqliklə bağlı təkliflər göndərəcəyik və Xalq Cəbhəsi Partiyasına da bu istiqamətdə əməkdaşlıq təklif olunacaq. Ancaq təklifin formasını müəyyən müddətdən sonra müəyyənləşdirəcəyik".

Günün sonunda bu məsələ ilə bağlı Gülağa Aslanlı daha bir açıqlama verib. O, müsəvat.com-a bunları deyib: "Müsəvat Divanında bu məsələ müzakirə olunub. Partiyamızın Məclisində qəbul edilmiş bəyanata uyğun olaraq, Divanda da müzakirələr aparılıb. Seçkilərdə iştirak, iştirakın formaları, birgə mübarizənin təşkili, qanunvericiliyin dəyişdirilməsi istiqamətində siyasi partiyalarla müzakirələrin aparılması məqsəduyğun hesab olunub. Müsavat tərəfindən digər partiyalara, xüsusilə AXCP-yə əməkdaşlıq təklifi edilməyib. Bu, yanlış məlumatdır".

AXCP-nin təşkilat şöbəsinin müdiri Rafiq Daşdemirli isə deyib ki, Müsavatla əməkdaşlıq barədə partiyada hər hansı müzakirə aparılmadığını vurğulayıb. Bəs neytral siyasi ekspertlər

Müsəvat-AXCP birliyini mümkün sayırlarmı? Mümkün olsa belə, həmin birliyin uğurlu olacağı ehtimalı varmı?

Siyasi şərhçi Natiq Miri bildirdi ki, Azərbaycanda heç kim prosesləri olduğu kimi qiymətləndirmir. Hamı nədənsə proseslərin mahiyyətini açmaq əvəzinə yan-yörəsini qurdalamaqla məşğuldur. Hər kəsə bellidir ki, Müsavat-AXCP birliyi mümkün olmayan, uğur gətirməyən birlikdir. "Çünki bu partiyalar tamamilə fərqli partiyalardır, fərqli idarəçiliklə, fərqli xarakterlə idarə olunan idarə olunan təşkilatlardır. Müsavat bir ideoloji xəttə, ideoloji əsasda dayanan partiyadır. Ancaq AXCP mərhum prezident Əbülfəz Elçibəydən sonra heç bir ideoloji əsasda dayanmayan, yalnız konkret maddi maraqlara və ayaqda qalmağa hədəflənən siyasi qruplaşmadır. AXCP-də avtoritar idarəetmə üsulu var. Hər şey yalnız və yalnız birinci şəxsin iradəsindən asılıdır. Müsavatda isə idarəçilik heç vaxt belə olmayıb".

N.Miri qeyd etdi ki, bütün seçki dövrlərində AXCP-Müsəvat birliyi daim AXCP-yə siyasi bazarlıqlar etməklə böyük maddi qazanc əldə etmək imkanı yaradıb: "Həqiqət bundan ibarətdir. Ancaq təəssüf ki, kimse bu həqiqəti dilə gətirmir. 1990-cı illərin sonlarından bu günə qədər bu cür AXCP-Müsəvat birliyinin olması əslində YAP hakimiyyətinin ömrünün uzanmasına rəvac verib. Həqiqət bundan ibarətdir. Belə bir həqiqətin ortada olduğu bir vaxtda bundan sonra AXCP ilə Müsavatın birliyi təmin etmək istəyi yenə də gələcək siyasi uğursuzluğun əsasını qoymağdır. Bu, qəsdən düşünülmüş bir modeldir. Mənə təəccüblü gələn odur ki, Müsavat rəhbərliyindəki şəxslər dəfələrlə sınaqdan uğursuz çıxmış bu zərərli birliyi nədən diriltmək istəyir. Onlar məgər bilmirlər ki, Müsavatla AXCP-nin birliyi mümkün olmayan, uğur gətirməyən birlikdir?! İkincisi, cəmiyyətdə belə rəy yaranır ki, bu cür birliyi istəyən siyasi qüvvə

özünə güvənməyən qüvvədir. Müsavatın indiyə qədər heç vaxt AXCP-yə ehtiyacı olmayıb, indi də ehtiyacı yoxdur. Əli Kərimlinin sədrliyi dövründə isə AXCP-nin dəfələrlə Müsavata ehtiyacı olub. Müsavat AXCP ilə birliyə getməklə neçə dəfə ölmüş vəziyyətdə olan AXCP-ni dirildib. İndi Müsavat Partiyasının AXCP-yə birlik təklifi etməsi insanlarda belə fikir yaradacaq ki, Müsavat zəifləyib, aciz durumdadır və AXCP ilə birliyin ümidinə qalıb. Diqqət edirsənizsə, son vaxtlar AXCP təmsilçiləri Müsavatdan gələn birlik çağırışlarına saymazayana, özündən-razı şəkildə ironik münasibətlər bildirirlər".

Ekspertin sözlərinə görə, Müsavat rəhbərliyinə də gün kimi aydındır ki, AXCP ilə birliyin mənası yoxdur: "Ola bilsin ki, Müsavat AXCP rəhbərliyinin birlik əleyhinə çıxacağını bildiyindən qəsdən belə təklifdə bulunur. Müsavat rəhbərliyi bununla cəmiyyətdə nümayiş etdirmək istəyir ki, ölkədə müxalifətin birliyini istəməyən, onu pozan məhz AXCP rəhbərliyidir. Müsavatdan AXCP-yə birlik təklifinin başqa məntiqi izahı yoxdur".

N.Miri vurğuladı ki, Müsavat AXCP ilə birlikdənsə, təkbaşına xalqın içinə getsin, xalqa öz ideyalarını təqdim etsin. Xalq bu zaman Müsavatın arxasınca gələcək. Hər dəfə seçkilərə az qalmış AXCP ilə süni birliyə getməklə nə xalqı toparlamaq, nə də seçkini udmaq mümkün deyil.

□ Etibar SEYİDAĞA

Azərbaycan İsrailə barışdımı?

İsraildə Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinə yeni bina verilib, səfir münasibətlərin qaydaya düşdüyünü deyir

Zahid Oruc: "İki dövlətin diplomatları fəal şəkildə iş qarışdı və anlaşılmazlıqları aradan qaldırmaq mümkün oldu"

Azərbaycan və İsrail münasibətlərində dekabrın sonunda qeyd alınan soyuqluq, deyəsən, aradan qalxır. APA-ya açıqlama verən İsrailin Azərbaycandakı səfiri Rafael Harpaz iki ölkə arasındakı əməkdaşlığın səviyyəsindən çox məmnun olduğunu bildirib. Diplomat qeyd edib ki, Azərbaycan-İsrail əlaqələrində heç nə dəyişməyib. Onun sözlərinə görə, ikitərəfli əməkdaşlıq bundan sonra da möhkəmlənəcək.

Diplomat bildirib ki, Azərbaycan prezidenti ötən il İsrail liderləri ilə 5 dəfə görüş keçirib: "Əlaqələrimizi yaxşı, dərin və hərtərəfli andandırmaq olar. Biz İlham Əliyevin apardığı siyasəti, ölkəni necə idarə etməsinə yüksək qiymətləndiririk".

İsrailin "Haaretz" və "Yerusalem Post" qəzetlərində Azərbaycanla bağlı yer alan materiallara gəldikdə isə səfir bir daha İsrailə Azərbaycan arasındakı əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb: "Azərbaycanla İsrail arasında dərin əməkdaşlıq mövcuddur. Rəsmi məsələlərlə bağlı qapalı müzakirələr aparırıq".

Qeyd edək ki, dekabrda İsrailin "Haaretz" qəzetində Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyəti ilə bağlı hakimiyyəti tənqid edən məqalə dərc olunub. Məqaləyə Bakıdan sərt reaksiya özünü çox gözəltməyib. Prezidentin mətbuat katibi Azər Qasimov məqaləni sərt tənqid edib. A.Qasimov məqaləni sifarişli adlandırmışdı: "Doğrudan da, İsraildə hökumət-media münasibətlərini nəzərə alanda görürsən ki, bunlar heç də təsadüfi deyil. Xüsusilə rəsmi strukturların bu cür yazılarla bağlı bir dəfə də olsun belə reaksiya verməməsi bunların rəsmi şəkildə sifariş xarakterini dəşdiyini deməyə əsas yaradır".

Bu açıqlamadan az sonra İsrailin "Jerusalem Post" qəzeti dekabrın 24-də "Yerusalem-Bakı: vacib strateji, iqtisadi münasibətlər" sərlövəli məqalə yayıb. «AzərTAC»-in məlumatına görə, məqalədə deyilir: "İsrailin Azərbaycanla əlaqələri hər iki ölkə, həmçinin ümumilikdə Qərbi üçün vacib strateji və iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Bu yaxınlarda İsraildə Azərbaycanın daxilə məsələlərini tənqid edənlər bu münasibətlərin əhəmiyyətini anlamalıdır".

"Haaretz" qəzetində Yair Auronun Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərini yanlış təhlil etməsi, həmçinin həmin qəzetdə Anşel Fefferin və "Jerusalem Post" qəzetində Yossi Melmanın Azərbaycanda insan hüquqları ilə bağlı qərəzli fikirlər söyləmələri İsrail-Azərbaycan münasibətlərinin hər iki tərəf üçün daşdığı iqtisadi və strateji əhəmiyyəti ilə yanaşı bu münasibətlərin gələcəkdə Qərbi dərəcələrinin regionda inkişaf etməsindəki əhəmiyyətinin də yanlış anlaşılmasına səbəb olub".

İndi isə səfirin arxayın açıqlaması belə düşünməyə əsas verir ki, artıq iki ölkə arasında münasibətlərdə problem aradan qaldırılıb. Maraqlıdır, bugünlərdə İsraildə Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinə yeni bina verilib.

Deputat Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, hər iki tərəfin təşəbbüsü ilə yaranmış narazılıq aradan qaldırılıb: "İki dövlətin diplomatları fəal şəkildə iş qarışdı və anlaşılmazlıqları aradan qaldırmaq mümkün oldu. Öz-özlüyündə İsrail demokratik ölkədir, onun hər bir media orqanı üzərində nəzarət tətbiq etmək və yaxud da onlara təlimat vermək, yönləndirmək vəzifəsi yoxdur. Ancaq hər kəsə bellidir ki, əsas informasiya axınları haradan qaynaqlanırsa, Azərbaycanın yerini, rolunu aşağılayan mövqelər onunla dost və bir sıra məsələlərdə müttəfiq olan bir ölkənin tribunasından gəlməsi heç bir halda razılıq doğura bilməzdi. Zənn edirəm ki, həm səfir səviyyəsində, həm də xarici işlər nazirlərinin iş qarışması fonunda münasibətlərdə soyuqluq yarada biləcək məsələlər ortadan qaldırıldı".

Z.Orucun fikrinə, indiki şəraitdə İsrail üçün də Azərbaycanla münasibətlərdə problem yaratmaq sərfəli deyil. O, bütün bu realitətlərin nəzərə alınaraq münasibətlərdə soyuqluğun aradan qaldırıldığını deyir: "Nəzərə almaq lazımdır ki, 2015-ci ilə dünya daha fərqli geopolitik düzəndə daxil olur. Belə olan halda İsrailin Azərbaycanla münasibətlərini normal məcrada saxlamasına çox ciddi ehtiyac var. Həm də nəzərə alsaq ki, İran beynəlxalq aləmdə mövqelərini müəyyən mənada geri qaytarır, bu, təbii ki, İsrailin ziyanına çərəyan edəcək. İran Qərblə savaş vəziyyətindən çıxarsa və embarqodan xilas olarsa, bu, avtomatik olaraq İsrail əleyhinə proseslərə yol açacaq. Belə olan təqdirdə İsrailin öz müttəfiqlərini və ya əməkdaşlıq etdiyi dövlətləri itirməsi onun üçün uyğun deyil. Hazırda Azərbaycan-İsrail münasibətlərinin normal qaydada davam etdiyini düşünə bilərik. Hesab edirəm ki, qarşıdakı dövrdə təhlükəsizlik, hərbi və iqtisadi sahədə əməkdaşlıq davam edəcək və daha da dərinləşəcək".

□ KƏNAN

Dekabrın 30-da imzalanan əfv sərəncamı ilə azadlığa çıxan, fəaliyyəti dayandırılmış "Xural" qəzetinin baş redaktoru Əvəz Zeynallının Fəxri Xiyabanı ziyarət etməsi sosial şəbəkələrdə və bəzi mətbuat səhifələrində ciddi qınaq obyektinə çevrilib. Baş redaktor bir çox tanınmış şəxslərin qəbrini ziyarət etməsinə baxmayaraq, əsas gözünü eks-prezident Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etməsi götürülür.

Yazılan status və xəbərlərdə Zeynallının məhz Heydər Əliyevin qəbrini ziyarət etmək müqabilində azadlığa buraxıldığı iddia olunur. Onun ünvanına sərt ittihamlar da səsləndirilir. Hakimiyyətlə sövdələşməyə gətirdiyi qeyd olunur.

Əvəz Zeynallı bununla bağlı sosial şəbəkədə paylaşdığı statusda öz mövqeyini ortaya qoyub: "31 dekabrda Şəhidlər Xiyabanı və 1-ci Fəxri Xiyabanda ardıcılıqla - İlhamla Fərizəni və şəhidlərimizi, sonra Novruz bayramının millətimize qaytarılmasında müstəsna rolunu oynayan Şixəli Qurbanovu, milli mətbuatımızın yaradıcısı Həsən bəy Zərdabini, Azərbaycanın 3-cü prezidenti Heydər Əliyevi, akademik Zərifə Əliyevanı, 1945-ci ildə Cənubi Azərbaycanda dövlət quran Seyid Cəfər Pişəverini və Azərbaycan milli-azadlıq hərəkatının lideri, ikinci prezidenti-miz Əbülfəz Elçibəyi ziyarət etdim. Ziyarətlərim bununla bitmir və davam edəcək. Ziyarətlərimdən 6 gün sonra mətbuatımız xəbər tutur və bu xəbərlə oynayaq olay yaradırlar. Bəzi "peşəkarlar" isə digər fotoları yayımlamadan, sadəcə, Heydər Əliyevlə Zərifə Əliyevanın ziyarətlərindən olan fotoları verirlər. Bəziləri isə bunlardan uzaqgedən nəticələr çıxarmağa çalışırlar.

"Hansı Əvəz Zeynallı idimsə, indi də həmin Əvəz Zeynallıyam..."

Həbsdən çıxan baş redaktor Fəxri Xiyabanı ziyarət etməklə ciddi qınaq obyektinə tuş gəlib; keçmiş dustaq: "Tam azad "Xural" olmasa, mətbuatda olmayacağam..."

Olay isə yazdığım kimidir. Ziyarətlərim davam edəcək".

"Xural" rəhbəri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bərəsində ittiham səsləndirən insanları anlaşıqla qəbul etdiyini bildirdi: "Bərəmdə səsləndirilən versiyaları normal hesab edirəm. Görünür, cəmiyyətimizdə informasiya, olay qılığı var. Sosial şəbəkələr və mətbuatı bir o qədər çox izləyə bilmirəm. Azadlığa çıxdıqdan sonra başım çox qarışıq olur. Yalnız gecələr yazılan yazılara baxa bilərəm. Müəyyən etiraz və ittihamların mənə də şahidi oldum. Bunlar təbii olan şeylərdir".

Həmsöhbətimiz Heydər Əliyevin qəbrini ziyarət etdiyi üçün azadlığa buraxılması bərə

rədə səsləndirilən iddialara da cavab verdi: "Əgər söz verib azadlığa çıxsaydım, mənəmlə bərəbər ziyarətdə adamlar olardı. Özüm getmişəm. Şəkli də özümüz çəkmişik. Məni tanıyanlar yaxşı tanıyır. Tanımayanlara isə siz deyən ki, Əvəz Zeynallı kimə söz verdiyini bilir. Mən ziyarət üçün heç kimə söz vermərəm. Xarakter etibarını ilə sərt qəbul etməyən adamam. Mətbuat yalnız bir ziyarətin şəkillərini verir. Halbuki 10-a yaxın ziyarətimiz olub. Hamısı da bu ölkənin dəyərli insanları olub. Şixəli Qurbanov, İlham və Fərizə, Zərifə Əliyeva ilə bağlı "Xural"-ın kampaniyası olub. İlk şəkllə deyirlər ki, baş əyib. Belə

şeyləri qəbul etmək olmaz. Bir qrup var. Yəqin bu qrupun gənclərinin xoşuna gəlməmişik. Onların haqqıdır. Qınamıram. Ola bilsin ki, mənədən daha çox şey gözləyiblər. Amma mən nə edirəmsə, doğru edirəm. Doğru bildiyimi edən insanam".

Müsahibimiz yeni sayt açacağı ilə bağlı yayılan xəbərlərə də aydınlıq gətirdi: "Sizin qəzetə dediyim fikrimin üstündə qalırım. Yeni "Xural"-ı böyük portala çevirəcəyəm. "Xural"-dan başqa heç bir şeyim yoxdur. Hər şeyi bunun ətrafında quracağam. Qəzet olacaqsə, adı "Xural" ola-

caq. Əvvəlki "Xural" olacaq. Sayt olacaq, bu da əvvəlki "Xural" saytı olacaq. Bunu dəfələrlə demişəm. Mən 28 oktyabr 2011-də həbs olunmuşam. Redaktorlar Birliyinin iclasından çıxandan sonra həbs olunmuşam. Həmin vaxt hansı mövqə, düşüncədə idimsə, hansı Əvəz Zeynallı idimsə, bu gün də həmin Əvəz Zeynallıyam. Heç bir şey dəyişməyib. Həbsxanaya görməyənlər, çətinlikdən keçməyənlər çox şey deyə bilərlər. Amma zaman ən böyük hakimdir. Mən tam azad, peşəkar mətbuatın adamıyam. Tam azad qəzet, tam azad "Xural" olmasa, mən mətbuatda olmayacağam".

□ Cavansir ABBASLI

Akif Nağı Rəmişin erməni dilində mahnı oxumasını pislədi

QAT sədri: "O, bu hərəkətinə görə hesabat verməlidir"

Bugünlərdə mediada xalq artisti, gitara ifaçısı Rəmişin erməni dilində mahnı oxuduğu bərədə xəbərlər yayıldı. Məlumat əsasən xalq artisti Rusiyada məclislərin birində məşhur "Tut ağacı" mahnısını erməni dilində təqdim edib. Onun bu addımı cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb.

Məsələ ilə bağlı ifaçı Rəmişlə əlaqə saxlamağa çalışsaq da hər dəfə müxtəlif bəhanələrlə bizimlə təmasdan yayındı. Onun bizə məlum olan mobil nömrəsinə etdiyimiz zənglərə yaxınları cavab verdilər, onlar bildirdilər ki, hazırda Rəmişin vəziyyəti yaxşı deyil, hətta ürək tutmaları yaranıb.

Əslən Qarabağdan olan bir musiqiçinin düşməni xalqın dilində mahnı oxuması heç vaxt normal qarşılanmır. Bu dəfə də Rəmişin təmsalında bu olaya münasibət birmənalı olmadı. Mövzu ilə bağlı fikirlərini öyrəndiyimiz **Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı** ifaçının bu addımını qətiyyətlə pisləyib: "Rəmişin ata-babasının uyu-duqları torpaqları işğal edən mənəfur ermənilərin dilində mahnı oxuması qəbul edilmez-

dir. Yayılan videonu izləyəndə çox böyük təəssüf hissi keçirdim. Görəsən, Rəmiş kimin xoşuna gəlmək istəyirdi? Deyərdim bunun bir səbəbi var - Rəmiş maddi marağı təsiri altında bu addımı atıb, ya da bu, bir sifarişli məsələ olub, başqa fikir ağılıma gəlmir. O, bununla bağlı hesabat verməlidir!"

(<https://www.youtube.com/watch?v=P14aHKByRso>)

Azərbaycanlı sənətçilərin ermənilərlə eyni səhnəni bö-

lüşməsi, eyni toyda ifa etmələri ilk hadisə deyil. Bundan əvvəl də eyni hallarla rastlaşıb. Xüsusən ifaçılarımız Rusiyada erməni musiqiçiləri ilə bir səhnədə bölüşür, onlarla hətta səhnədə öpüşüb-görüşürlər. Məsələn, əslən qarabağlı olan Tacir Şahmaroğlu 2011-ci ilin ortalarında Moskvada toy məclisində erməni müğənnisi ilə du-et oxudu. Bu haqda video yayıldıqdan sonra Tacir ictimai qınaqla üzleşdi. "Qarabağ bül-bülləri"-nin keçmiş solistinin bu

addımı hər kəs tərəfindən pislənilirdi.

Əməkdar artist, qarmon ifaçısı Ənvər Sadıqovun da erməni məclisində, erməni musiqiçiləri ilə birlikdə ifası olan video uzun müddət müzakirə edildi. Erməni mətbuatından bildirilirdi ki, video Moskvada çəkilib, ifa edilən isə Tofiq Quliyevin "Pəncərəmə qondu çiçək" mahnısı olub.

(frame src="http://vk.com/video_ext.php?oid=210129428&id=170772784&hash=dcef10a7085b5549&hd=1 ttp://vk.com/video_ext.php?oid=210129428&id=170772784&hash=dcef10a7085b5549&hd=1" width="607" height="360" frameborder="0"iframe)

Hələ sovet dönəmində Azərbaycan və erməni musiqiçiləri eyni səhnəni paylaşmış, qarşılıqlı bəstəkar əsərlərinə drjorluq edib, əsərləri səsləndiriblər. Lakin ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına iddia etməsindən, ərazilərimizi işğala məruz qoyduqdan sonra iki xalq arasında düşmənçilik yeniləndi, ardınca Ermənistanla, erməni xalqı ilə azərbaycanlıların siyasi, mədəni əlaqələri kəsildi.

Buna görə də əksər azərbaycanlılar onların torpağını işğal etmiş bir xalqın nümayəndələri ilə mahnı oxuyan, öpüşüb-görüşən sənətçiləri qınayıb, bəzən hətta lənətləyir. Bu da təbiidir.

□ Xalidə GƏRAYEVA

Məhkumun vəhşicəsinə öldürülməsinin dəhşətli hekayəsi "Yeni Müsavat" da

•• tən il dekabrın sonunda 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində məhkum Elşad Babayev öldürüldü. 2014-cü il dekabrın 22-də bu hadisə baş verərkən tanınmış hüquqşünas Qurban Məmmədov məhbus olaraq həmin müəssisədə saxlanılırdı. Dekabrın 30-da Q.Məmmədov əfv olunub. Tanınmış vəkil həmin və sonrakı günlərdə orada baş verənlər haqda "Yeni Müsavat" a danışdı:

- Hüquqşünas və məhbus kimi Azərbaycanın bütün cəza müəssisələrində, təcridxanalarında olmuşam. 14 sayılı cəza müəssisəsi ölkədə heç bir cəza müəssisəsi ilə müqayisə edilə bilməz. Ora dəhşətli bir yerdir!

- Hansı şərtlərə görə belədir?

- Bu, ilk növbədə təbiətlə, coğrafi yerləşməsi ilə bağlıdır. Orada Qızıldaş qəsəbəsində daş karxanaları var. İli uzunluğunda mişar daşı istehsal olunur, toz göyə sovrulur. Külək həmin toz-torpağı baraklara doldurur. Həmin toz-torpaqdan qorunmaq mümkün deyil. Dəhlizdə yeridiyimiz yerdə ayaqlarımız görünmür. Sanki dumanda gəzirik. Yorğan-döşək, üst-başımız toz-torpağın içində olurdu. Bu, təbiətin yaratdığı problemlərdir.

- Həmin binalar məhz cəzaçəkmə müəssisəsi üçün inşa edilmişdir?

- Oranı 1953-cü ildə tikiblər. Siyasi dustaqlar və ağır cinayət törədənlər üçün tikilib. Adamların məhv edilməsi nəzərdə tutulan müəssisədir. Müstəqillik dövründə orada vəzəfli xəstə olan məhkumları saxlayıblar. Ən çox ölüm, ən çox xəstə məhkum oradan çıxıb. Ümumi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsi kimi olduqca aşağı səviyyəlidir.

- Hansı baxımdan?

- Məhbusların şəxsi səviyyəsi və nəzarətçilərin davranışı baxımından ora Azərbaycanda olan ən aşağı səviyyəli müəssisədir. Bakı İstintaq Təcridxanası haqda demişdim ki, oradakı şərait inqilabi dəyişiklikdir. Təəssüf ki, bu sözü cəzaçəkmə müəssisələri haqda demək olmur. Nəzarətçilərin davranışı da əvvəlki illərdən çox da fərqlənir.

- Sonuncu, 3-cü həbsinizlə ilk həbsiniz dövründə baş verən dəyişiklik yalnız Bakı İstintaq Təcridxanasındakı şərait və oradakı nəzarətçilərin münasibətindədir?

- Məhkumların döyülməsi, işgəncə verilməsi qalib. 14 sayılı "zon"da bir qism məhbuslara qarşı sadəcə qəddar münasibət var. Bunun nəticəsində həmin hadisə baş verdi.

- Həmin gün nə baş verdi?

- Səhər 9-da xəbər yayıldı ki, məhkumu karsda vəhşicəsinə döyüb öldürüblər. Bunu mən Qurban Məmmədov tam məsuliyyətimlə deyirəm ki, məhkum Elşad Babayev vəhşicəsinə döyülərək öldürüldü. Elşad Babayevə ağır xəsarətlər yetiriblər, daxili orqanlarını dağıdıb cəza kamerasına atıblar. Ona uzun müddət su da verməyiblər. Elşad Babayev

"Elşad Babayev" su, su, su" deyib zarıyıb, amma ona su verməyiblər"

Qurban Məmmədov: "Səhər saat 5-də it hürüşməsinə və dubinka səsində yuxudan ayıldım. Artıq ordu bütün barakları basmışdı. Əsgərlər qoca, xəstə, cavan bilmədən hər kəsi vəhşicəsinə vururdular"

"su, su, su" deyib zarıyıb, amma ona su verməyiblər. Onun yanında bəzi dustaqlar olub. Onları məcbur edib başqa məzmunlu ifadələr yazdırıblar. Bu praktika Azərbaycanda illərdir ki var. 98-ci ildə 10 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində saxlanılarda oxşar hadisə olmuşdu. Məhbusu döyüb öldürmüşdülər. Mən şikayət etdim, lakin prokurorluq gəlib dustaqlardan başqa ifadələr alıb işi bağladılar. Hamı bilirdi ki, həmin dustağı döyüb öldürmüşdülər.

- Elşad Babayevin ölümü xəbəri yayıldıqdan sonra nə baş verdi?

- Xəbər yayıldı, məhkumlar kor-təbii etiraza qalxdılar. Hucum edib növbətçi hissəni dağıtdılar. Ən pisi o oldu ki, bəzi nəzarətçiləri, zabıtları da döydülər. Burada cinayət tərkibi var. Amma məhkumlar bu addımı niyə atıblar? Şəxsi maraqlar, vəziyyət yaratmaq, yemək, siqaret üçün olmayıb həmin etiraz. Məhz məhkumun öldürülməsini araşdırma tələbi ilə həmin etiraz başlamışdı. Buna görə də məhkumların əməlinə cinayət tərkibi yoxdur. Onlar son zərurət səviyyəsində hərəkət edib, baş verməsi cinayətlə bağlı xalqa, ictimaiyyətə məlumat vermək üçün başqa imkanları olmayıb.

22-də Elşad Babayev öldürüldü, 1-2 saatdan sonra məhkumları sakitləşdilər. Ədliyyə Nazirliyindən, Penitensiar Xidmətin rəhbərliyindən nümayəndələr gəldi. Onlar məhkumların adından bir nəfərlə görüşmək istediklərini dedilər. Məhkumların xahişi ilə hicab məhbusu Araz Quliyev danışığı

getdi. Halbuki Araz Quliyev baş verən etirazın təşkilatçısı və iştirakçısı deyildi. Dağıntılar başlanan anda məhz Araz Quliyev bunun qarşısını almağa çalışırdı. Bəzi məhkumların hücumu məruz qalmasının qarşısını almağa çalışırdı. O, məhkumların sözünü dedi. Tələb bu idi ki, Elşad Babayevi vəhşicəsinə döyüb öldürən şəxslər cəzalandırılsın. Bundan sonra ara sakitləşdi. Dekabrın 23-ü bələdiyyə seçkiləri idi. 24-ü prezidentin ad günü idi. 25-i də sakitlik idi. 26-da səhər saat 5-də it hürüşməsinə və dubinka səsində yuxudan ayıldım. Artıq ordu bütün barakları basmışdı. Əsgərlər qoca, xəstə, cavan bilmədən hər kəsi vəhşicəsinə vururdular. Mən barakdan çıxanda gördüm ki, Yadigar Sadıqovun olduğu barakdan camaat çıxarıb, döyüb, soyundurub yerə uzadıblar. Yerdə uzananları dubinka ilə vururdular. Xüsusi vəhşilik nümayiş etdirirdilər.

- Məhkumlar müqavimət göstərirdi?

- Yox. Yerdə uzanan müqavimət göstərər?

- Bas onları niyə vururdular?

- Qorxu yaradırlar. Mən orada nümayiş etdirilən vəhşiliyi Azərbaycan dövlətinin adına yaraşdırmıram. Dövlətin məmuru öz vətəndaşından bunca qəddarlıqla, vəhşicəsinə qisas almamalıdır!!! Dövlət məmurunun belə bir hüququ yoxdur!!!

- Deyirsiniz ki, orada 1-2 saat etiraz olub və sonrakı 3 gündə məhkumlar hər hansı bir etiraz etməyiblər. Baş verənlər etiraz edənləri götürmək üçün idi?

- Buna görə idi. Amma bunun üçün qoşun yeritmək, xüsusi qəddarlıqla intiqam almaq, başqalarına dərs verməyə ehtiyac yox idi. Buna getdilər.

- Sizi də vururdular?

- Yox, şəxsən mənə döyməyiblər. Mən səhər 5-də namaza qalxmışdım və barakdan ilk bayıra çıxan da mən oldum. Amma qonşu barakda saxlanan jurnalist Sərdar Əlibəyli, bilə-bilə ki, o, əfv döyüb, onun başının ortasından dubinka ilə elə vurublar ki... Bircə onun kəllə sümüyünün tamlığı pozulmayıb. Başı göm-göy qançırdı. Onun kimi başı yarılan, qolu-qıçı sınıan, daxili orqanları zədələnənlər yüzlərlədir. Məhkumları

- Eşitdiyiniz nədir?

- Gözümle görməmişəm deyə bir söz deyə bilmərəm.

- Deyirsiniz ki, Elşad Babayevi birmənalı şəkildə döyüb öldürüblər. Dediklərinizi hüquq-mühafizə orqanlarına, istintaqa çatdırmısınız?

- Əgər Elşad Babayevin qanını batırmağa çalışsalar, mən öz adımdan başlayacağam müraciətlər etməyə ki, günahkarlar cəzalandırılsın. Burada prezident İlham Əliyevin, öldürülən Elşad Babayevin və ya Qurban Məmmədovun maraqlarından söhbət getmir. Burada söhbət dövlət maraqlarından gedir. Dövlət vətəndaşını qoruyub saxlayır. Cinayətkar olsa da, dövlət vətəndaşı qorumağa

Həmin dustaq da gedib bunu zabıtlara demişdi. Onu çağırmışdılar, söyüb təhqir etmişdilər. Elşad onlara cavab qaytarmışdı. Ondan intiqam almaq üçün başına bu oyunu açıblar.

- Kim idi həmin zabıtlar?

- Onlar həmin gün növbədə olan zabıtlar idi. Bu bilinən məsələdir. Bunu istintaq müəyyən etməlidir ki, Elşad Babayevi kimlər döyüb öldürüb. Dəqiq bilərəm ki, onu həmin gün növbətçi hissəyə çağırtdılar. Bundan sonra orada hay-küy başladı. Onu qışqıra-qışqıra apardılar.

- Məhbusları karsa aparıb orada döymək qanunla icazə verilən hərəkətlərdir?

- Qanunda belə hal nəzərdə tutulmur. Sadəcə, 14-cü

şül-küt ediblər. Çoxlarının içəlatı dağıdılib. 26-da 11 məhkumu "tubzon" a apardılar. Onlara orada işgəncələr veriblər. Xüsusilə hicab məhbuslarına qarşı xüsusi amansızlıq göstərilir. Araz Quliyev, İlham və başqaları kütlənin içində olub. Amma onlar dağıntıların qarşısını alıblar. Videokameralara baxsınlar. Bir dustağı "dnevalni" olduğu üçün məhkumları döymək istəyirdi. Araz Quliyev, Nicat və mən onu məhkumların əlindən aldım. Mənə də hücum oldu. Məni Araz Quliyev xilas etdi.

- Dekabrın 26-da "tubzon" a aparılanlar arasında Araz Quliyev də vardı?

- Həmin gün Araz və başqa məhkumlara qarşı gözümün zün qabağında elə dəhşətli zərbələr vururdular ki... Şirə vursaydılar şir ölər, camışa vursaydılar camış partlayardı. Əsgərlər Penitensiar Xidmətdən gələn İmran müəllim və rəis Əli İbrahimova da qulaq asmırdılar. İmran müəllim gözümün qabağında bir nəzarətçini tutub kənara çəkdi ki, məhkumları vurmasın. Amma ora basqın edən qoşunlar elə tərtibi ediləblər ki, çağırışlara baxmadan məhkumları vəhşi kimi döydürdülər. Əllərində dubinka barakların qapısında dayanıb canlı koridor yaratmışdılar. Barakdan çıxarılan məhkumları bir-bir həmin koridordan keçirir, hər kəsi ağına-bozuna baxmadan dubinka ilə başına-ayağına vururdular. Kim öldü, kim qaldı heç kimi maraqlandırmır.

- Elşad Babayevi kim və niyə döydü?

- Dəqiq bilmərəm.

borcludur. Necə ki, valideyn öz övladına qayğı göstərir, onun şiltalıqlarını, xoş olmayan hərəkətlərini bağışlayır, xəstələndə onu müalicə edir, dövlət də vətəndaşa eynilə yanaşmalıdır. Dövlət orada baş vermiş qeyri-insani hərəkətləri, qanunsuzluqları özünə yaraşdırmamalıdır. Dekabrın 22-də məhkumlar ayağa qalxanda bilirdilər ki, Elşad Babayev dirilməyəcək, onlar özlərinin gələcəkdə öldürülməsinin qarşısını almaq üçün etiraza qalxmışdılar. Elşad Babayevin yerində mən də, Yadigar Sadıqov, Sərdar Əlibəyli, bu gün vəzifədə olub bu cinayəti gizlətmək istəyində olan hər bir məmur, bu cinayətin baş verməsindən xəbərsiz olan hər bir kəs ola bilər.

- Deyirsiniz ki, bəzi məhkumlara qarşı xüsusi qəddarlıq var. Həmin məhbuslar kimlərdir?

- Həmin məhbuslar arasında xüsusi qəddarlığa məruz qalan Yusif Seyidov soyadlı məhkumdur. Onu niyə o cür döydürdülər bilmədim. Araz Quliyev də eyni münasibət vardı. O mən də daxil, yüzlərlə məhkuma ərəb əlifbasını öyrədib, Quran oxuyub, müəllimlik edib. O, çox əxlaqlı, imanlı bir adamdır. İlham, Anar adlı hicab məhbuslarına qarşı vəhşiliyin səbəbini indi də anlaya bilmərəm.

- Elşad Babayev də dindar idi?

- Bəli, o, "zon" a 2 ay idi ki, gəlmişdi. Öz yerini bilən, ədəb-ərkanlı, hörmət-izzət saxlayan, idmanla məşğul olan və namaz qılan idi. Ona hansısa dustaq pis cavab vermişdi, aralarında mübahisə olmuşdu.

"zon"da bu təcrübə var. Dustaqlar danışdı ki, orada "do prihod" deyilən yer var. Dustağı karsa salmadan əvvəl əynində alt paltar qalana qədər, elə vaxt olur ki, alt paltarını da soyundurub ora salırlar. Qış soyuq, yayda ora havasızlıq olur. 3 gün cüzi su və yeməklə orada saxlayırlar. Sonra 4-5 nəfər dubinka ilə döyür, ayaqlarının altına vururlar, salırlar karsa.

- Belə hadisələrin varlığından rəis Əli İbrahimov xəbərsiz olub?

- Xəbəri olmaması mümkün deyil. Mən mətbuat nümayəndələrindən, hüquq müdafiəçilərdən, xüsusen hörmətli prezidentdən "tubzon" a köçürülən Araz Quliyevin, Yusif Seyidovun və başqalarının taleyi ilə maraqlanmağı xahiş edirəm. Onların arasında neçəsi ölüb, neçəsi şikəstdir bilinsin. 790 məhbusu niyə döyüblər, şəxsən mənə niyə belə həyəcanlı anlar yaşadıblar, Sərdar Əlibəylinin başını niyə yarınblar desinlər. Əgər 100 məhkum etiraz edibse, onları çağır, dərdini soruş. Yoxsa 690 nəfəri də onların gözüne qatıb döymək növbəti dəfə bütün "zon"un etiraza qalxmasına zəmin yaradır. Bu məsələlər araşdırılmalıdır.

Q.Məmmədov cəzaçəkmə müəssisələrində rüşvət yığımını nəzarətçilərin az əmək haqqı alması ilə əlaqələndirib. Bildirib ki, 450-500 manat əmək haqqı alan nəzarətçilərin dustaqlardan pul istəməsi təbiidir. Q.Məmmədov dövləti bu sahəyə xüsusi diqqət ayırmağa, vəziyyəti dəyişmək üçün tədbirlər görməyə çağırıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

SOCAR-ın mülkalma taktikası

Ekspertlər ARDNŞ-in xaricdə mülklərə investisiya yatırmasını məqbul hesab edir

Türkiyənin ən böyük xarici investorlarından olan "SOCAR Türkiyə" sürətlə böyüyən şirkətlərini vahid mərkəzdə toplamaq məqsədi ilə yanvarın 6-da İstanbulun yeni yaşayış və iş mərkəzi "Vadistanbul" da sahəsi 19 min kvadratmetr olan bir blokun satın alınması haqqında müqavilə imzalayıb.

Yeni bina 2016-cı ilin martında təhvil veriləcək. Bundan qısa müddət sonra isə "SOCAR Türkiyə" özünün yeni mərkəzinə köçəcək. "SOCAR Türkiyə"nin baş icraçı direktoru Kənan Yavuz imzalanma mərasimində bildirib ki, Türkiyədə 20 milyard dollarlıq investisiya portfelinə idarə edən və sürətlə böyüyən şirkətimizin ehtiyaclarını təmin edə biləcək mərkəzi idarəetmə binası üçün seçim apararkən biz yalnız bu günü deyil, sabahı da düşünərək hərəkət ediblər: "Gələcəkdəki ehtiyaclarımızı da planlaşdıraraq "Vadistanbul Bulvarı" seçdik. Hazırkı ofisimiz şirkətimizin ehtiyaclarını ödəmək üçün yetərsiz olduğundan müxtəlif binalarda kirayənin kimi həyata keçirdiyimiz fəaliyyətləri vahid mərkəzdə toplamaqla məsrəfləri azaltmaq, məhsuldarlığı artırmaq niyyətimizdir. Yeni binanı "Odeabank" ilə iki il ödəniş aparmamaq şərti ilə 10 il müddətinə götürdüyümüz kredit hesabına maliyyələşdirəcəyik. Bu kredit əlverişli olmaqla yanaşı, SOCAR-ın Türkiyədə icra etdiyi layihələrə bəslənən yüksək etimadın göstəricisidir. Layihələrimiz sürətlə irəliləyərək, şirkətlərimizin bütün funksiyalarını eyni mərkəzdə birləşdirməyin faydalı olacağına inanırıq. Etdiyimiz bu yatırımı əməkçilərin motivasiyasını yüksəldəcək bir vasitə olaraq görürük".

Mərasimə vurğulanı ki, "SOCAR Türkiyə" İstanbul Ayazağa sətində həyata keçirilən "Vadistanbul Bulvarı" layihəsinə daxil olan 19 min kvadratmetrlik blok "Odeabank" ilə imzaladığı 2 illi ödənişsiz olmaqla, 10 illik kredit müqaviləsi çərçivəsində 75 milyon dollara satın alıb.

Yerli ekspertlərin bu fakta münasibəti fərqlidir. Qeyd edək ki, SOCAR-ın xaricdə daşınmaz əmlak investisiya yatırması ilk dəfə deyil. İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov müsavət.com-a bildirib ki, bu cür faktları məqbul hesab edir: "Dövlət Neft Şirkəti və Dövlət Neft Fondu tərəfindən bu cür investisiyalar həyata keçirilir. Bir neçə il əvvəl qızılın alınması ilə bağlı da investisiya yatırılmışdı. Daha yaxşı olardı ki, həmin vəsaiti xaricdə daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldərdik. Bu gün Honkonqda və digər ölkələrdə alınan daşınmaz əmlakın qiymətinin müqayisəsi göstərir ki, bu qiymətlərdə artımlar var. O baxımdan, investisiya yönəldilməsi doğru addımdır. Çünki bu binaları icarəyə verməklə də gəlir əldə etmək olar. Eyni zamanda nəzərə alsaq ki, aparıcı ölkələrdə daşınmaz əmlak faktiki olaraq dəyərini itirmir. Həmin əmlakı istənilən vaxt satışa çıxarmaqla yenidən onu pul halına gətirmək mümkün olur".

Ekspert Natiq Cəfəri isə qeyd edib ki, həm SOCAR-ın, həm də Neft Fondunun xaricdə daşınmaz əmlak almasına yaxşı baxır: "Xaricdə belə əməliyyatlarda, daxildəki investisiya layihələrinə nisbətən daha az vəsait itirilir. Həm də gələcək hökumətlərin ciddi islahatlar aparması üçün böyük maliyyə qaynaqlarına ehtiyacı olacaq, bu daşınmaz əmlakı sonradan pula, vəsaitə çevirərək islahatlarda istifadə etmək mümkün olacaq. Ona görə də qoy alsınlar, alın-qalır..."

Onun sözlərinə görə, daxili investisiyalarda daha çox vəsait itirilir: "Məsələn, Parisdə, Londonda, Sinqapurda, İstanbulda daşınmaz əmlakın likvidliyi həmişə yüksək olacaq. Amma məsələn, Moskvada aldıkları binanın qiyməti artıq 2 dəfə düşüb".

□ Rəya RƏFİYEVA

Azərbaycan böyük seçkilər ilinə qədəm qoyub. Bu ilin siyasi özəlliyi ölkəmiz və onun cəmiyyəti üçün ən əvvəl bundan ibarətdir. Çünki istəsək də, istəməsək də belə seçimlər siyasi-ictimai həyata canlanma gətirir, passiv toplumu aktivləşdirə bilər. Hərçənd öncəki illərin acı təcrübəsinə əsaslanan skeptiklər əks mövqedədir.

Azərbaycandakı duruma bu xüsusda təsir edəcək olaylardan biri də yəqin ki, Türkiyədə iyun ayına nəzərdə tutulan parlament seçkiləri olacaq. Yeni əvvəl orada, az sonra - payızda isə bizdə seçkilər olmalıdır. Bəs qardaş məmləkətdəki seçkilərdə azad və ədalətliyin heç olmasa 30-40 faizi Azərbaycanda təmin ediləcəkmi? Sual budur.

Buna qədər aktual olan digər sual isə Azərbaycanda proporsional seçki sisteminin bərpə edilib-edilməməsi ilə bağlıdır. Məsələn "Yeni Müsavat" olaraq yazmışıq. Bəzi bilgilərə görə, hakimiyyətin öz içində də təklifə pozitiv yanaşanlar var. Təbii ki, əsas söz ölkənin birinci şəxsinə məxsusdur...

Doğrudur, uzun illərdir ki, Azərbaycan gözəl ideyaların "qəbiristanlığı" kimi, elə o üzdən də ən çox siyasi məhbusu olan ölkə kimi tanınır. Ölkənin beynəlxalq imicinə, Qarabağ məsələsində sözümlərinin kəsərinə birbaşa və əhəmiyyətli dərəcədə təsir edən bu mənfi amili aradan qaldırmaq bir yolu siyasi dustaqlar problemini ləngimədən yoluna qoymaqdursa, digər və ən zamanətli üsul universal dəyərlərə sayğı göstərilməsi, demokratik islahatların önünün açılmasıdır.

Siyasi məhbub probleminin həllinə paralel sürətdə proporsional sistemin bərpası bu yolda demokratik dünyanı qiymətləndirəcəyi çox əhəmiyyətli detal, ştrix olardı. Eyni zamanda Azərbaycan tərəfdən, onun hakim rejim tərəfindən beynəlxalq birliyi aydın mesaj olardı ki, ölkə heç də demokratiya yolundan sapmayıb, çoxpartiyalı sistemdən təkpartiyalı avtoritarizmə yuvarlan-

Proporsional seçki sistemi qayıdır, amma...

Bu sistemin bərpası beynəlxalq qınaqlara tuş gələn hakimiyyətin də işinə yarayır; partiyalar 5-10%-lik baryeri, iqtidar isə ənənəvi stereotiplərin baryerini aşa biləcəkmi?...

mayıb və sivil dünyanın, Avroatlantik məkanın mühüm tərkib hissəsi olaraq qalır.

Bu islahatlar habelə, konstitusiyamızda da əksini tapdığı kimi, hazırkı Azərbaycan Respublikasının varisi olduğu Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə, parlamentində hələ o vaxt səkkiz partiyanın təmsil olduğu Cümhuriyyətin dəyərlərinə sadiqliyin əyani nümayişi kimi qəbul edilirdi.

Özü də yaxşı olar, proporsional sistem əvvəlki qaydada - 25%-lə yox, 50:50-yə nisbətə bərpə olunsun. Əks halda, islahatın önemi faktiki, qalmayacaq. Çünki digər ölkələrin təcrübəsindən bəllidir ki, 25%-lik "kvota" qanunverici orqanın işlək və həqiqi mənada plüralistik olması üçün yetərli deyil. Demək, plüralistik, çoxpartiyalı və vətəndaş cəmiyyətinin qurulması üçün də kifayət etməyə bilər.

Normal proporsional sistemin mövcudluğu həm də ona görə önəmlidir ki, toplum, onun siyasi fəal kəsimi partiyalaşmaya, ardınca isə dövlətin idarə edilməsinə daha böyük maraq göstərsin, vaxtaşırı keçirilən dürüst seçkilərlə buna stimül əldə eləsin. Lakin vurğulandığı kimi, islahat xətrinə islahat da yolverilməzdir və əks-effekt verə, xalq seçkilərdən daha da iyrendirə, ölkənin imicini bir az da korlaya bilər.

Aynı sözlə, iqtidar yeni prosesə ənənəvi olaraq öz dayaqlarını möhkəmləndirmək vasitəsi kimi deyil, ölkə həyatının demokratikləşməsinin, hakimiyyətin xalqla, müxalifətlə bölüşdürülməsinin sivi və ən etibarlı forması kimi baxmalıdır. Yoxsa "qaş düzəldən yerdə, göz də vurulub çıxarılaçaq".

Bunun baş verməməsi üçün tələb olunan tək şey əlbəttə ki, hakimiyyətin, ölkə sükani arxa-

sında duranların siyasi iradəsidir. Kövrək də olsa hər halda, ümid var ki, olduqca keşməkeşli və mürekkəb olacağı gözlənilən 2015-ci ildə biz bu iradənin nümayişini nəhayət, görə biləcəyik. Çünki belə bir islahatı indi hakim qüvvənin öz maraqları və böyür-başımızda gedən qəliz proseslərin xarakteri də diktə edir.

O ki qaldı proporsional seçkidə partiyalar üçün keçid faizinə, aşağı blanka Türkiyədəki kimi 10 faiz də ola bilər, Rusiyadakı kimi 5 faiz də. Bu yöndə ölkənin əsas siyasi qüvvələri ilə müzakirələr apararaq və dünya təcrübəsini, qardaş ölkənin təcrübəsini nəzərə alaraq ortaqlar məxrəcə gəlmək mümkündür - demirikmi ki, "bir millət iki dövlət"ik?..

Önəmlisi burda görüntü xətrinə yenilik eləmək yox, onun işlək olmasını səmimi şəkildə istəməkdir. Çünki məsələn, Müsavat Partiyası 1 faizlik baryeri də aşacaq, 10-20 faizlik baryeri də. Yox, əgər hakimiyyət proporsional seçkilərə də indiyədək keçirdiyi seçkilərin "fəlsəfəsini" tətbiq edəcəksə, o zaman YAP-dan savayı, heç bir başqa siyasi təşkilat, o cümlədən Müsavat Partiyası 1 faizlik baryeri də "aşa" bilməyəcək?

Əsas sual da budur: görə-sən, hakimiyyətin özü seçkilərə münasibətdə ənənəvi stereotiplərin baryerini aşa biləcəkmi? 2015 bu suala da aydınlıq gətirəcək. Bir şey qalmayıb.

□ Siyasət şöbəsi

Deputatlar qış təttilini harada və necə keçirir?

Onların əksəriyyəti hazırda iş başındadır...

Milli Məclisin üzvləri dekabrın 30-dan etibarən qış təttilinə çıxıblar. Tətil yanvarın 15-də başa çatacaq. Bir neçə deputatla əlaqə saxlayıb qış təttilini harada keçirəcəklərini soruşduq.

Milli Məclisin üzvü Zəhid Oruc tətildə də iş başında olduğunu dedi: "Mən hazırda Bakıda iş başındayam. İstirahət etmək üçün harasa getməmişəm. Hər bir şəxs özünün parlament fəaliyyətini qurmaqda sərbəstdir. Bir aylıq müddət tətildə dövrü sayılır. Əgər bu müddətdə kimsə Azərbaycanda və ya ondan kənardə istirahət edərsə, buna normal yanaşmaq lazımdır. Mən ümumiyyətlə, heç vaxt Yeni ili ölkə xaricində keçirməmişəm. Yanvarın 5-dən etibarən isə hamı kimi işə gəmişəm. Yazılarla, məqalələrlə çıxış etməkdəyəm. Eyni zamanda ictimai-siyasi problemlərə münasibətdə media ilə ünsiyyətimizi əvvəlki kimi qurmaqda yığım. Buna bənzər digər işlərimizi də həyata keçirməkdəyəm".

Z.Oruc seçiciləri ilə də görüşdüyünü, onların problemləri

ilə mütəmadi olaraq maraqlandığını bildirdi: "Mən əl çatan insanam. Mobil telefon nömrəm çox insanlarda var. Onlar ən müxtəlif məsələləri və problemləri mənə çatdırırlar. Onlar üçün müəyyən zəhmətə qatlaşmalıyam. Sadə xalq dilində desək, qolu çirmləyib işləməyi tələb edir. Bu sarıdan dekabrın 24-dən iki gün Bərdədə oldum, orada müxtəlif tədbirlərə qatıldım. Bənzər tədbirlərimiz qarşıda yenə də var. Bununla bərabər 2015-ci il üçün bir parlament üzvü kimi fəaliyyətimə bu

gündən özümün yaratdığım vəzifələr seriyası, planı ilə daxil olmuşam. Motivim yüksəkdir, daxili iradəm isə kifayət qədər möhkəmdir".

Deputat Fazil Mustafə Bakıda istirahət etdiyini dedi: "Aydın 24-də Avropa Şurasında tədbirimiz var. Ora yola düşəcəyəm. O vaxtdək də seçicilərimlə görüşəcəyəm. İstirahət üçün harasa getmək fikrim yoxdur. Yazılarım çox olduğu üçün tətildən istifadə edib yazı-pozu işlərimlə məşğul olacağam. Yeni ili də Bakıda öz bağımızda keçirmişəm".

Deputat Fəzail Ağamalı istirahət etmək üçün harasa getməyi planlaşdırsa da sonradan planının pozulduğunu söylədi: "Mən istirahət etmək üçün harasa getməyi planlaşdırmışdım. Amma ev daxilində problem yaranmışdı üçün gedə bilmədim. Hüzür düşdü, planımıza reallaşdırma bilmədik. Ona görə də qış təttilini Bakıda, bağda başa vurmaqda yəm. Çalışacağam ki, bu ayın əvvəlində seçicilərimlə görüşüm. Mənim seçicilərlə təmasların həm virtual olaraq, həm telefon xətti, həm də köməkçim vasitəsilə, sistemətilik şəkildə gedir. Zəruri hallarda özüm də gedirəm və görüşlər keçirirəm".

Deputat Vahid Əhmədov Qubada olacağını bildirdi: "Seçicilərimlə görüşürəm, çoxlu işlərim var. İstirahət üçün harasa getmək fikrim yoxdur. Quba elə mənim üçün istirahət yeridir. Burada həm istirahət edirəm, həm də seçicilərimlə görüşürəm".

Ümid Partiyasının sədri, deputat İqbal Ağazadə də iş başında olduğunu dedi: "Hazırda da iş başındayam. İstirahət etmək fikrim yoxdur. Seçicilərimlə görüşlərim olacaq".

□ Günel MANAFLI

Fransada 12 jurnalist qətlə yetirildi - dəhşətli terror

“Charlie Hebdo” jurnalının redaksiyası gülləbaran edildi; baş redaktor da ölənlər sırasındadır; Azərbaycan prezidenti Fransaya başsağlığı verdi; “Yeni Müsavat” terroru pislədi

Fransa son 40 ilin ən dəhşətli terror hadisəsindən sarsılıb. İki silahlı və maskalı şəxs Fransanın paytaxtı Paris şəhərində həftəlik satirik nəşrin - “Charlie Hebdo” jurnalının redaksiyasına hücum edərək qarşılarına çıxan hər kəsi gülləbaran edib. Bu barədə “Le Figaro” qəzetinin saytı xəbər yayıb. Məlumat dərhal dünyanın gündəmində ilk sırada yer alıb.

Prezident Fransua Olland hadisə yerinə baş çəkib və redaksiyaya basqını “barbarlıq aktı, terror” adlandırdı. O, deyib ki, Parisdə ən yüksək təhlükəsizlik səviyyəsi elan edilib. “Bu, jurnalistlərə qarşı yönəlmis barbarlıq aktıdır. Biz söz azadlığını müdafiə edəcəyik”, - deyərək Olland bildirdi. Fransa prezidenti deyib ki, son həftələr ərzində ölkədə bir neçə terror aktının qarşısı alınıb.

Hadisə nəticəsində 11 nəfər hadisə yerində dünyasını dəyişib, 5 nəfər yaralı xəstəxanaya aparılıb. Yaralılarından biri də xəstəxanada keçinib, bununla da ölənlərin sayı 12-yə çatıb. Jurnalın baş redaktoru Stefan Şarbyon de ölənlər sırasındadır.

“The Telegraph”ın yazdığına görə, terror aktını “əl-Qaidə” qruplaşması törədib. Bu barədə hadisənin şahidləri bildirib. Onlardan biri Sedrik Le Beşin sözlərinə görə, terrorçular yoldan ölənlərə nümayişkarane şəkildə özlərinin “əl-Qaidə” terror təşkilatının Yemən qolundan olduqlarını bəyan ediblər.

Türkiyə mediasının verdiyi xəbərə görə, adıçəkilən jurnal

əvvəllər Məhəmməd peyğəmbərin (s.ə.s) karikaturasını dərc edibmiş. Bundan başqa, jurnalın rəsmi sahifəsi son dəfə İŞİD lideri əl-Bağdadi ilə bağlı karikatura paylaşmış.

Hadisəyə Fransanın müsəlman icmaları kəskin reaksiya veriblər. Parisdəki məscidlərdən birinin imamı isə qətlə yetirilən jurnalistləri şəhid adlandırdı. Amerikanın dövlət katibi Con Kerri baş verən terror hadisəsinə görə etdiyi çıxışda həmin imamı dəstəklədiyini,

jurnalistlərin şəhid olduğunu bəyan edib. Çıxışının bir hissəsini də fransız dilində edən C. Kerri deyib ki, ABŞ xalqı Fransa xalqı ilə həmrəydir.

Hadisədən az sonra Parisdə yüzminlərlə sakin küçələrə çıxıb və terror olayını nümayişkarane şəkildə pisləyib. Dünyanın əksər dövlətləri baş verən hadisə haqda öz kəskin reaksiyalarını bildirdilər.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev fransalı həmkarı Fransua Olland Parisdə terror

aktı nəticəsində insanların həlak olması ilə əlaqədar başsağlığı verib: “Hörmətli cənab prezident, Parisdə törədilmiş amansız terror aktı nəticəsində insanların həlak olması və yaranması xəbəri bizi sarsıtdı. Bu dəhşətli hadisədən son dərcə hiddətlənir, terrorizmin bütün təzahürlərinə qarşı qətiyyətli mübarizə aparılmasını hər cür dəstəkləyirik. Baş vermiş faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Fransa xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananların tezliklə sağalmalarını arzulayırıram”.

“Yeni Müsavat” qəzeti də Fransadakı jurnalistlərə qarşı həyata keçirilən terror aktını pisləyir və öldürülən jurnalistlərə, karikaturaçılara görə üzüldüyünü bəyan edir, bütün Fransa xalqına başsağlığı verir.

Baxmayaraq ki, bu dərginin İslam peyğəmbərinin karikaturasını yayması dünya müsəlmanlarının hislərinə qarşıdır; biz istənilən halda cavabın güllə ilə, həm də İslam adından verilməsinə, bu cür iyrenc terror hərəkatlarına qarşıyıq.

Fransa prokurorluğu hadisə ilə bağlı axşam saatlarında bəzi təfəsilatları yayınladı. Orada bildirilir ki, terrorçular həftəlik nəşrin planlaşdırma günü olduğunu bilib və birbaşa 2-ci mərtəbədəki toplantı otağına hücum ediblər. Onlar qaçarkən 3 nöqtədə polisə atışdı. 2 polis yaralanıb, 1-i isə öldürüldü. Ölənlərdən biri müsəlmandır, adı da Əhməddir. Onun 42 yaşında olduğu bildirilir. Terrorçuların istifadə etdiyi “Citroen” markalı maşın isə Paris kənarlarında tərk edilmiş halda tapılıb. Onlar qaçarkən, Parisin ayrı-ayrı nöqtələrində iki qəza törədiblər.

Qəzet çapa hazırlanarkən, terrorçular hələ həbs edilməmişdi.

□ “Yeni Müsavat”

Müxalifət Amerikaya ümid etsinmi?

Elxan Şahinoğlu: “Hansısa yüksək rütbəli ABŞ rəsmisinin dilindən Azərbaycan iqtidarına qarşı sanksiya tətbiqi barədə fikir səslənməyib”

Azərbaycanda ABŞ-in siyasi maraqlarına xidmət edən bir neçə beynəlxalq siyasi təşkilatın fəaliyyətinin dayandırılması, ABŞ-dan Azərbaycan iqtidarına qarşı sanksiyaların tətbiqi məsələsinin son vaxtlar qaldırılması ölkəmizdə bəzi müxalif qüvvələrin təbliğatında əsas yer tutmaqdadır. Xüsusilə də AXCP və Milli Şuraya yaxın media orqanlarında hakimiyyətə qarşı piar ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin gərginləşməsi üzərində qurulub.

“Vaşinqton Azərbaycan iqtidarına deyəcək” tipli təbliğat yenicə cəmiyyətə təlqin edilməkdədir. Halbuki indiyə qədər bu cür təbliğatın, cəmiyyəti demokratiyanın ölkəmizə kənarından gətiriləcəyinə kökləməyin sonda böyük xəyal qırıqlığı ilə nəticələndiyi təcrübəsi dəfələrlə olub. Siyasi ekspertlər hesab edir ki, 2015-ci ildə parlament seçkilərinə bəzi qüvvələr yenə də əvvəlki illərdəki təbliğatla gedəcəksə, sonda xəyal qırıqlığı, məğlubiyyət ehtimalı böyükdür.

ABŞ-Azərbaycan münasibətləri barədə danışan tanınmış siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlu isə

bildirdi ki, ABŞ-da Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı sanksiyalar tətbiqi və tələbi ilə çıxış edənlər çox azdır. QHT rəhbəri Devid Kramer, sabiq səfir Riçard Kozlarıç, bir neçə konqresmen əsasən bu mövqedən çıxış etməkdədirlər. Lakin hansısa yüksək rütbəli ABŞ rəsmisinin dilindən Azərbaycan iqtidarına qarşı sanksiya tətbiqi barədə fikir səslənməyib: “Diqqət etdikdə görürük ki, əslində vəziyyət heç də Azərbaycanda bir sıra ha-

kimyyət təmsilçilərinin istərik açıqlamalarına, bəzi media orqanlarının və siyasətçilərin təbliğatına adekvat deyil. Azərbaycanda prezident və xarici işlər naziri səviyyəsində Amerikanın əleyhinə fikirlər işlədilməsinə də diqqət etmək gərəkdir. Beləliklə, prosesləri diqqətlə izlədikdə görürük ki, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin ciddi şəkildə gərginləşdiyi və bunun hətta Azərbaycan iqtidarının dəyişməsinə səbəb ola biləcəyi barədə fikirlər, proqnozlar şişirdilib.

Ona görə də siyasi qüvvələrin 2015-ci il parlament seçkilərində də fəaliyyətlərini ABŞ-Azərbaycan iqtidarına münasibətlərindəki soyuqluğa kökləyərək qurması uğurlu taktika deyil”.

Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin üzvü, deputat Asim Mollazadə isə modern.az-a bildirib ki, Azərbaycan və ABŞ arasındakı münasibətlərdə indiki məqamda heç bir gərginlik yoxdur: “Əslində ABŞ-la Azərbaycan tərəfdaş ölkələrdir. Hər iki dövlət bir çox sahədə sıx

əməkdaşlıq edir. Xüsusilə təhlükəsizlik, terrorla mübarizə və enerji sahəsində ciddi əməkdaşlıq var”.

Asim Mollazadə hesab edir ki, ABŞ-ın Azərbaycanda yeni səfiri Robert Sekutanın Bakıda fəaliyyətə başlaması iki ölkə arasındakı münasibətlərin inkişafına xidmət edəcək. Deputat deyib ki, Bakı və Vaşinqton arasında qarşılıqlı anlaşma imkanları da yaranacaq.

Komitə üzvü Azərbaycanla ABŞ arasında bəzi sahələrdə fikir ayrılıqlarının yaranması məsələlərinə də toxunub: “Bəzi sahələrdə ABŞ-la Azərbaycan arasında ortaqlıq mövqeyi yoxdur, fərqli baxışlar var. Amma hər iki ölkə yaranan fikir ayrılıqlarına baxmayaraq tərəfdaş ölkələrdir. Ona görə də Azərbaycanla ABŞ arasında hər hansı gərginliyin yaranmasından söhbət gedə bilməz. Bizim münasibətlərimiz böyük potensiala malikdir. Yeni səfirin Bakıda fəaliyyətə başlaması isə bu münasibətlərin inkişafına xidmət edəcək”.

□ Etibar SEYİDAĞA

Pulsuz wi-fi

ƏLİ ƏKBƏR

Yeni ili dostum Fuad Qulubəylinin dəvəti ilə Strasburqda qarşıladım. Orada qaldığımız hosteldə wi-fi yox idi. Strasburqda girdiyim kafe və restoranların heç birində də wi-fi yox idi. İctimai nəqliyyat vasitələrində də yoxdur. Strasburqla sərhəd Almaniyanın Kehl şəhərində getdiyimiz bir başqa restoranda da wi-fi olmadığını dedilər.

Sözümün canı, Avropaya müntəzəm səyahət edənlər bilirlər - hava limanlarında, kafelerde, hətta mehmanxanalarda sərbəst - qeydiyyatsız, ödənişsiz, limitsiz - wi-fi ciddi problem olaraq qalır. Strasburqda yadıma düşdü ki, hələ 2012-ci ildə, mən Bakıda olanda, adamlar internetin olmadığı kafelerde oturmamağa çalışırdılar. Wi-fi olmayan məkan sıxır, darıxdırır.

Bir çox insanın təsəvvüründə, Avropa hər kəsə sərbəst wi-fi paylayır. Bu coğrafiyanı tanıdıqca anlaşırsan ki, elə deyil. Yerli əhali internet problemini 3G, 4G sayəsində çözsə də qonaqlar, turistlər üçün internet Avropa ölkələrində hələ də lüksdür. Roamingdən internetə qoşulmaq da hər adamın işi deyil. Geninə boluna bir həftə roamingdən istifadə olunan internet, 300-400 avroya başa gələ bilər.

Bir yandan isə, Avropada kitabın, mütaliənin güclü təbliğatı gedir. İnsanların kitabla təmasını hər vasitə ilə təmin etməyə çalışırlar. Kitabları elektron oxuyanlar da çoxdur, amma təbliğ olunan əsasən klassik kitablardır. İnternetdən asılılığın bəşəriyyəti fəlakətə sürüklədiyini yazırlar. Hər şeyin, bütün həyatımızın online olması, bizi insanlıqdan çıxarır, incəsənətə böyük zərbə vurur, sağlamlığımızı pozur deyirlər.

İnternetsiz şəraitdə bunlar haqda düşünürdüm.

Zaman, substansiya kimi dəyişməyib. Dəyişən bizim sürətimizdir. Doxsan il əvvəl də sutka 24 saat idi, bu gün də. Amma bu gün biz bu 24 saata nələr sığdırırıq? Gün ərzində nələr görür, nələr eşidirik? Çox yox, otuz-qırx il əvvəl dünya şahmat qrossmeysterləri sanballı, böyük kişilər idi, bu gün isə yeniyetmələr dünyada qrossmeyster kimi tanınırlar. Yaş senzi görün nə qədər aşağı düşüb.

Zaman problematikasına Xaruki Murakami də toxunur. Zamanı ən böyük problem adlandıran Murakami deyir: “XIX əsrdə imtiyazlı təbəqə çox boş zamana malik idi və qalın kitablar oxuyurdu. Operalarda, teatrlarda saatlarla otururdular. Bu gün isə hamı məşğuldur və imtiyazlı sinif qalmayıb. Bədii ədəbiyyat dəyişib, indi oxucunu yaxasından tutub kitabın içinə soxmaq davası gedir. Doğrudur, heç bir ixtira və proqressin mütaliəni unudurmayaçağını, ədəbiyyatın önəmini azaltmayacağını deyənlər də var”.

Biz bu gün tek ekoloji cəhətdən yox, hər baxımdan çox kirlili dünyada yaşayırıq. Səs kirliliyi, efir kirliliyi, gözə görünməz dalgalarla əhatə olunmuşuq, hər yerdə kame-ralar, hər yerdə səs yazıları, foto görüntülər. Çox yox, doxsanların ilk yarısını yada salın, necə də məsum zaman idi. İnsanlar hələ də qələmlə məktub yazırdılar.

Keçənlərdə də bir dostumuz deyir ki, “Bir anlıq təsəvvür edin - səhər oyanırsınız və Google yoxdur. Nə sayt, nə ideya, nə funksiya kimi mövcud deyil. Online axtarış sistemi yoxa çıxıb. Bundan sonra həyatı təsəvvür etmək mümkündürmü?”

Dünyada internetin varlığından bixəbər çoxluğu demirəm. Söhbət planetin funksional əhalisindən gedir - hökumətlərin, dövlət xidmətlərinin elektronlaşdığı və hamının bunlara vərdiş etdiyi bir dünyadan. İqtisadiyyat, siyasət, mədəniyyət - hər şey elektron məkanda deyilmi? İnternetsiz dünyada nə baş verər?

Yəqin ki, qlobal depressiya. Wi-fi olmayan məkanlarda necə sıxılırsınız? O sıxıntının eynisi, amma əbədi və cahanşümlü.

Dur gedək Marsa bir salam verək!

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Bir müşahidəmi hörmətli oxucularla bölüşmək istərdim: bəzi qadınlar küçədə, parkda, dükən-bazarda uşaq arabası ilə (təmiz türk dilimizdə yazsaq kolyaska - "qoluna yastılamb yatan uşaq" deməkdir; kolbasa da qədim türk sözüdür, ta onu özünüz bilirsiniz, niyə yazım) elə əda ilə dolaşırlar ki, deyərsən bəs astronom alimdirlər, bu araba da minimum "Rozetta" aparatıdır, indicə içindən "Fila" modulu ayrılıb Çurumov-Gerasimenko kometinin təpəsinə enəcəkdir.

Əlbəttə, başa düşürük, çiçəklənən respublikamızda nəsil artırmaq böyük uğurdur, bizdəki ailə-ağsaqal-yengə-ağbirçək-qayınana-yeznə-baldız qurumları Avropada yoxdur, hətta alçaq Ermənistan boşalıb gedibdir. O cümlədən, səkiləri dükənçilərə satılan ana vətənimizdə kolyaska gəzdirmək doğrudan çətin işlərdən biridir. Ancaq hər halda, Marsa uçmaq qədər çətin deyil. Bir az aşağı enin, ey gənc analar! (*Gənc ana adlanan varlığın qəzet oxumaq ehtimalının sifirə bərabər olduğunu bildiyim üçün arxayın yazıram, yoxsa bu saat məmləkətdə hamı əsəbidir, YAP-ın qəragahı qabağında it gəzdiren cavan oğlanı srağaqun ictimai-siyasi sabitliyə görə öldürüblər*).

Marsdan söz düşmüşkən - ifadəsi necə gözəldir! - amerikalıların qırmızı planetə göndərdiyi "Opportuniti" yeri qurğusunda təzəlikcə yaddaş problemləri aşkar olunubdur. Problem təxminən belədir ki, aparat Mars səthindən çəkdiyi şəkilləri-zadı yaddaşa verib Yerə göndərənəcən itirir. Əcəb olur! Azərbaycana ilişəndə bilmirdinizmi? Ramiz müəllimin 56 min səhifəlik sonuncu anti-imperialist məqaləsində yaxşı göstərilmişdi!

Çox adamın xəbəri yoxdur, əslində amerikalılar Mars proqramını bizə görə başlayıblar. Onlar hələ ötən əsrin 70-ci illərində Azərbaycanda aparılan dinc quruculuq, davamlı inkişaf... pardon, davamlı inkişaf indidir, o vaxt hələ dinc quruculuq və adını siz deyiniz... hə, yadıma düşdü: korrupsiya ilə mübarizə tədbirlərini gördükdə anlamışdılar ki, iki qoçun başı bir qazanda qaynamaz, Yerdə ya azərbaycanlılar qalmalıdır, ya da amerikalılar. O səbəbdən köçüb gedirlər. İnşallah, 2030-cu ildə ilk amerikalıların Marsa köçü planlaşdırılır. Böyük ehtimalla o zaman Yeni Günəşlidə ipoteka ilə ev almaq istəyən gənclərimizin sevincində böyük artım olacaqdır!

Düzdür, başqa versiya da var ki, amerikalılar və avropalılar ərəblər və ruslarla bir planetdə yaşamaq istəmir, köçməyi üstün bilirlər, ancaq bizim söhbət daha ağlabatandır. Əlbəttə, istənilən versiyanın yaşamaq haqqı var. (*Çoxdandır bu düşünməni yazmağa fürsət gəzirdim. Oxqayy!*)

Yeri gəlmişkən, bu "Opportuniti" aparatının maraqlı tarixçəsi var. NASA (*bu, Amerikada Bakı beynəlxalq avtovagzalı kimi bir idarədir, rəhbərliyinə də Barak Obama balaca qaynını qoyubdur*) "Opportuniti" qurğusunu Marsa 2004-cü ildə göndərib. Ötən 10 ildə qurğu öz istifadə müddətindən 44 dəfə artıq iş görmüşdür! Yalan olmasın, bu saat NASA operatorları hətta qurğunu xarabə etməyə çalışırlar ki, marşruta təzə avtobus, üzr istəyirəm, qurğu buraxsınlar, ancaq "Opportuniti" dörd təkərini dirəyib Mars torpağına, işləməkdədir.

Başqa elmi məlumatları da dəyərli oxucularımınla bölüşmək istəyirəm, çünki bilik paylaşıqca artır.

Yerdən Marsa qədər minimum məsafə 56 milyon kilometrdir. Bunun nə qədər olmasını təsəvvür edəsiniz deyə müqayisə edərk. Bakıdan Qazağa qədər məsafə 470 kilometrdir. Yeni Yerdən Marsa getmək üçün Bakı-Qazax yolunu bir başa 119 min 149 dəfə, o baş-bu baş isə 59574 dəfə getmək lazımdır. Əgər sən istəsən Marsa qurudlu xəngəl yeməyə gedəsən, bunun üçün xeyli pul, vaxt lazımdır. Bunlar hamısı mürəkkəb kosmik hesablamalardır, Xəzər Universitetinin Kosmik-Xəngəl və Xaş Dırnağı Mərkəzinin əməkdaşları, başda professor dr. qr. fr. z.r.t. Mail Yaqub müəllim olmaqla xeyli əziyyət çəkmişik. Bizə bu araşdırma üçün şərait yaratdığına görə universitetin ölməz rəhbəri, Homer irsinin layiqli davamçısı, dəxi professor feəi. tn. Hamlet İsaخانlı müəllimə də dərin minnətdarlığımızı bildirirəm.

Hüquq-mühafizə orqanlarından növbəti anti-terror əməliyyatı

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi (MTN) əməkdaşları Bakıda anti-İŞİD əməliyyatı keçirib. Əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə və digər hüquqazidd əməllərin törədilməsində şübhəli bilinən 10 nəfər saxlanılıb.

Tutulanlar Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları - Mustafayev Elxan İsa oğlu, Rəsulov Bəhruz Aydın oğlu, Əzizov Kamran İltifat oğlu, Əlixanov Nadir Mahir oğlu, Şahbazi Bəxtiyar İmriz oğlu, Şahbazi Bəhruz Bəxtiyar oğlu, Məhəmmədzadə Sadiq Yadigar oğlu, Hacıyev Rahim Sədi oğlu, Sultani Vidadi Saleh oğlu və Aslanov Ramil Urfan oğludur. Faktlarla bağlı Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi İstintaq Baş İdarəsi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 12.1, 279.1-ci (Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasında və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə), 28, 283-1.3-cü və 283-1.3-cü (Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarını və ya Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxsləri dini məzhəbləri yaymaq, dini ayinlərin icrası adı altında, yaxud dini düşmənçilik zəminində Azərbaycan Respublikasının hüddulanndan kənarında aparılan silahlı münaqişələrə cəlb etmə, yaxud bu məqsədlə döyüş təlimləri keçmə, yaxud həmin məqsədlə fəaliyyət göstərən sabit qrup yaratma

MTN Bakıda 10 İŞİD-çini yaxaladı - siyahı

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşları Suriyada vuruşub ölkəmizə dönməyi planlaşdırıyan bir dəstəni həbs etdi; onların Azərbaycanda terror aksiyaları həyata keçirəcəkləri haqda şübhələr var; İŞİD sıralarında vuruşmuş şəxslərin geriye dönüşü başlayıb...

və ya belə qrupa rəhbərlik etmə, eləcə də həmin qruplarda, təlimlərdə və ya silahlı münaqişələrdə iştirak etmə, yaxud bu ağır cinayətlərə hazırlıq maddələri ilə cinayət işləri başlanılmışdır. Adları qeyd edilənlər təqsirləndirilən şəxslərin qərarları ilə barələrində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Müəyyən edilib ki, Elxan Mustafayev, Bəhruz Rəsulov, Kamran Əzizov, Nadir Əlixanov, Bəxtiyar Şahbazi və onun 1985-ci il təvəllüdü oğlu Bəhruz Şahbazi, həmçinin Sadiq Məhəmmədzadə, Vidadi Sultani və Ramil Aslanov 2014-cü ildə qeyri-qanuni yolla Suriya Ərəb Respublikasının ərazisinə gediblər. Orada həmin ölkənin və Azərbaycan Respublikasının qanunvericilikləri ilə nəzərdə tutulmayan qanunsuz silahlı birləşmələrin tərkibində radikal dini və hərbi təlimlər keçmiş, müxtəlif növ odlu silahdan istifadə qaydalarını öyrənmişlər. Təlimlərdən sonra onlar Suri-

ya Ərəb Respublikasının ərazisində həmin dövlətin və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələrin fəaliyyətində iştirak ediblər. Cinayət işləri üzrə bütün halların araşdırılması, bu hüquqazidd əməllərin digər iştirakçılarının müəyyənləşdirilməsi istiqamətində istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilib.

Yada salaq ki, ötən il sentyabrın 23-də həyata keçirilən anti-İŞİD əməliyyatı zamanı 26 nəfər yaxalanmışdı. Onlardan biri - 1990-cı il təvəllüdü Qurbanlı Elşən Əbülfət oğlu Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) müvəqqəti saxlanma yerində və istintaq təcridxanasında monitorinq keçirən işgəncələrə qarşı Azərbaycan Komitəsinin sədri, hüquq müdafiəçisi Elçin Behbudova demişdi ki, Bakıda, hava limanında həbs olunub. May-sentyabr aylarında Suriyada İŞİD qüvvələrinin tərkibində döyüşlərdə iştirak edib. Elşən Qurbanlı bildirmişdi ki, pula görə oraya gedib

və peşmandır. E.Behbudov həmin vaxt demişdi ki, MTN-də saxlanılan Mustafayev Elxan İsa oğlu ilə də görüşüb. O, Azərbaycana keçərkən Qazaxda həbs edilib. Bir ilə yaxın Suriyada döyüşlərdə iştirak edib, İŞİD-in üzvü olub. Əməlinə peşman olduğunu bildirib. İŞİD sıralarında vuruşmuş şəxs E.Behbudova etiraf etmişdi ki, orada bir ayına 150 dollar pul veriblər və işi maşınla yemək daşımaqdan ibarət olub.

İŞİD sıralarında, həmçinin Suriyada Bəşər Əsədə qarşı vuruşan radikal qruplaşmalarla təmsil olunan azərbaycanlıların potensial təhlükə mənbəyi olduqları haqda indiyədək çox deyilib, yazılıb. Bu adamların daha çox ölkəyə qayıtdıqdan sonra təhlükə mənbəyinə çevriləcəkləri də vaxtaşırı vurğulanıb. İndi həmin zaman yetişib - Suriyada, İraqda İŞİD sıralarında vuruşmuş terrorçular Azərbaycana qayıdırlar. Onların elə-belə, xidmətlərini başa vurub qayıtmalarını düşünmək, hər halda, sadələşməyə olar. Bu şəbəkəyə daxil olan insanların "əsgəri xidməti" başa vurub ölkələrinə qayıtmaları mümkün deyil. Onların Azərbaycanda terror aksiyaları həyata keçirəcəkləri gözdərdə edilə bilməz. MTN-in İŞİD-də vuruşub ölkəyə qayıdan şəxsləri həbs etməsi də bu təhlükənin nə dərəcədə real olduğunu göstərir.

Mövzunu davam etdirəcəyik.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

QAT İranda nümayəndəlik yaratmaq istəyir

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının (QAT) sədri Akif Nağı dünən İran İslam Respublikasının Azərbaycandakı fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Möhsün Pakaynla görüşüb. Görüşdə iki ölkə arasında rəsmi və qeyri-rəsmi səviyyələrdə münasibətlərin daha da yaxşılaşması, bu münasibətlərin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə müsbət təsiri, qeyri-hökumət təşkilatlarının, elm və təhsil müəssisələrinin əməkdaşlığı və digər məsələlər müzakirə olunub.

QAT sədri Azərbaycanla İran arasında hərtərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, bu münasibətlərdə QHT-lərin

rolunun artırılması, İranda QAT-in nümayəndəliyinin

yaradılmasının vacibliyini vurğulayıb. QAT-ın mətbuat xidmətindən aldığımız məlumata görə, səfir qoyulan məsələlərə müsbət yanaşdığını, bu əlaqələrə dəstək verməyə hazır olduğunu, ümumiyyətlə, ölkəsinin Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllində istənilən dəstəyi verməyə hazır olduğunu, bu yöndə konkret təkliflər verdiyini bildirib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl QAT-ın Gürcüstan və Türkiyə nümayəndəlikləri yaradılıb.

□ Cavid TURAN

Neftin qiyməti son beş ildə ilk dəfə minimum həddə düşərək 49,92 dollar olub. Brent markalı neftin qiyməti 2009-cu ilin may ayından bəri ilk dəfədir ki, 50 dollardan da aşağı düşüb. Təhlilçilər neftin qiymətinin ucuzlaşmada davam edəcəyini proqnozlaşdırırlar. Yerli ekspertlər isə neftin qiymətinin durmadan enməsinin Azərbaycana təsirləri mövzusunda birmənalı fikir bildirmirlər. Söhbətləşdiyimiz iqtisadçılar bununla bağlı maraqlı açıqlamalar veriblər, həmçinin qiymətlərin aşağı düşməsinin Azərbaycana nə vəd etdiyinə aydınlıq gətiriblər.

nin gəlirlərinin 53,4 faizi buradan transfer ediləcək. Burada neftin dünya bazarındakı qiymətini hansı səviyyədə olmasından asılı olmayaraq bu gün 33 milyard aktivləri olan Dövlət Neft Fondu həmin transferi həyata keçirmək imkanına malik olar. Eyni zamanda Dövlət Neft Fondunun, eləcə də dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 35 faizi qeyri-neft sektorunun payına düşəcək. Bu isə o deməkdir ki, gəlirlərin 88,4 faizi əslində təmin olunmuş və dünya bazarındakı qiymətindən asılı olmayan gəlirlərdir. 11,6 faiz və ya 2,2 milyard manat birbaşa neftin dünya bazarındakı qiymətindən asılıdır. Neftin dünya

Orxan Qafarlı

Ekspert Natiq Cəfərlinin musavat.com-a bildirdiyinə görə, neftin qiyməti enməkdə davam edərsə, gələn il ciddi problemlər qaçılmaz olacaq: "İcmal büdcədə neft 90 dollardan götürülüb. Yeni Neft Fondunun büdcəsi də daxil olmaqla qazanc belə götürülüb. Ən böyük itkilər də məhz Neft Fondunun büdcəsində gözlənilir. Amma çox maraqlıdır ki, il başlanıb, amma Neft Fondunun büdcəsi hələ təsdiqlənməyib. Ola bilər ki, Neft Fondunun büdcəsində müəyyən dəyişikliklər haqqında hökumət düşündür. Mümkündür ki, 90 dollardan bir az aşağı qiymətlə hesablasın və büdcə parametrlərində dəyişiklik etsin. Amma qiymət 90 dollar qalarsa, Neft Fondunun özünün büdcəsində, gəlir hissəsində ciddi azalmalar müşahidə olunacaq. Azərbaycan təqribən ortalama gündəlik 600 min barel neft hasil edir. Və əgər Neft Fondunun büdcəsi 90 dollar qalacaqsa, gündəlik itki hər barelə görə təxminən 30 dollar olacaq. Bununla da gündə təxminən 18 milyon dollara yaxın vəsait itirilir. Yeni belə olarsa, gündə nəzərdə tutulduğundan 18 milyon dollar az vəsait Neft Fonduna daxil olacaq. Bununla da Neft Fondunun 2015-ci ildə xərcləmələrində ciddi problemlər yaşanacaq. Hökumət Neft Fondunun ehtiyatlarından daha çox vəsait xərcləmək məcburiyyətində qalacaq".

Ekspertin sözlərinə görə, 2015-ci ilin büdcəsi artıq təsdiq olunub. Orada transferlər və gəlirlər müəyyənləşdirilib, Neft Fondundan köçürüləcək vəsaitlər müəyyənləşdirilib: "Yeni

Neft ucuzlaşır, büdcəmiz şişir, xərclər artır

Natiq Cəfərlisi: "Neftin qiyməti enməkdə davam edərsə, gələn il ciddi problemlər qaçılmaz olacaq"
Vüqar Bayramlı: "Bu prosesdən ən çox zərər çəkən qurum Dövlət Neft Fondu olacaq"

büdcənin parametrlərinin özünün yerinə yetirilməsində 2015-ci ildə ciddi problem olaçağı gözlənilir. Amma 2015-ci il ərzində qiymətlər bu səviyyədə qalarsa, artıq 2016-cı ildə biz ciddi problemlər gözləyəcəkdir. 2015-ci ilə bağlı yeganə problem ondan ibarətdir ki, Vergilər Nazirliyinin xətti ilə təqribən 7,2 milyard manata yaxın vəsaitin vergilər şəklində dövlət büdcəsinə daxil olması gözlənilir. Bunun təqribən 2,7 milyardının neft sahəsindən gələn gəlirlərin vergisindən ibarət olması nəzərdə tutulub. Amma indiki səviyyədəki qiymətlərlə bunun mümkün olacağı şübhəli görünür. Ümumiyyətlə, 2015-ci ilin neft qiymətini, tendensiyanı nəzərdə alsaq, Azərbaycanı çətin bir dövr gözləyir".

Ekspert Vüqar Bayramov isə qeyd edir ki, neftin dünya ba-

zarında qiymətinin düşməsi Azərbaycan üçün arzuolunan deyil: "Çünki Azərbaycan neft ölkəsidir və neft ölkəsi olduğu üçün birmənalı şəkildə qiymətin aşağı düşməsi gəlirlərin azalmasına gətirib çıxarır. Enməni neftin dövlət büdcəsinə, Neft Fonduna, eləcə də Dövlət Neft Şirkətinə təsirlər fonunda qiymətləndirmək lazımdır. Neftin dünya bazarındakı hazırkı ucuzlaşmasını dəyərləndirən zaman neftin dövlət büdcəsinə, Dövlət Neft Fonduna, eləcə də ARDNŞ-ə təsirlərinin qiymətləndirilməsinə ehtiyac var. Əslində 2015-ci ildə dövlət büdcəsində bir barel neftin qiymətinin 90 dollar nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, enmələr büdcəyə təsir göstərməyəcək. 2015-ci ildə qiymətin düşməsinin ən çox təsir edəcəyi qurum Dövlət Neft Fondu olacaq. Dövlət büdcəsi-

bazarındakı qiyməti aşağı düşsə, bu 2,2 milyard manatın formalaşması ilə bağlı çətinlik olacaq. O zaman artıq dövlət büdcəsindən infrastruktur layihələrinə ayrılan vəsaitin azaldılacağı ilə bağlı Maliyyə Nazirliyinin qərar qəbul edəcəyi gözlənilir".

Ekspertin sözlərinə görə, Dövlət Neft Şirkəti istehsal etdiyi məhsulu, mavi qazı daxili bazara çıxaracaq. Daxili bazarda isə qiymət dəyişməyib. Bu da Neft Fondunun itkilərini nisbətən sığortalayır. "Dövlət Neft Şirkətinin indiki qiymətlərlə itkisi 700 milyon dollara yaxın olacaq. Təbii ki, ayrı-ayrı qiymətləndirsək, dövlət büdcəsi nisbətən daha çox sığorta olunmuşdu. Ən çox itkilərə məruz qalacaq qurum isə Dövlət Neft Fondu olacaq",- deyir V.Bayramov vurğulayıb.

□ **Röya RƏFİYEVA**

"Erməni məsələsi" Azərbaycanla Türkiyənin arasını yenə vura bilər

Orxan Qafarlı: "Türkiyə hökuməti ermənilərlə üçüncü tərəfin iştirakı olmadan birbaşa danışıqlara hazırlaşır"

Istanbul meriyanının Mədəniyyət və Sosial Məsələlər İdarəsi və milliyətçi "Türkiyə ocaqları" ilə birgə böyük beynəlxalq konfrans keçirir. Musavat.com-un verdiyi xəbərə görə, tədbir "Türk-erməni münasibətləri 19-20-ci əsrlərdə" adlanır.

Yanvarın 7-dək davam edəcək tədbirdə Türkiyə, ABŞ, Azərbaycan, Rusiya və Polşanın elmi dairələrini təmsil edən 74 nümayəndə iştirak edir. Erməni qaynaqları Ermənistandan konfransa heç kimin dəvət olunmadığını əsas gətirərək, toplantının qondarma soyqırımın 100 illiyinə qarşı "Türkiyə yönü addım" kimi qiymətləndirib.

Qeyd edək ki, bir qədər əvvəl Türkiyədə "erməni məsələsi"ne həsr olunmuş konfrans keçirilib. Müşahidəçilərə görə, Türkiyə hökuməti bu il aprelin 24-də ermənilərin qondarma "erməni soyqırımının" 100 illiyi ilə bağlı ciddi əməli addımlar atmaq, erməni təxribatını qabaqlamaq üçün kompleks tədbirlər planlaşdırır. Türkiyəli yazar Etyen Mahçupyanın baş nazirin müşaviri təyin olunması, eləcə də Türkiyədə "erməni soyqırımı" mövzusunda araşdırmaqla bağlı heyətin yaradılması bu istiqamətdə addımlardan biridir.

Yeni Türkiyə Strateji Araşdırma Mərkəzinin Rusiya üzrə eksperti Orxan Qafarlı deyir ki, bu il Türkiyədə "erməni mövzusunda" ciddi gelişmələr olacaq. Ekspertin fikrincə, bunun bir səbəbi qondarma "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ilə bağlıdırsa, digər səbəbi ölkə daxili siyasi vəziyyətlə bağlıdır: "Türkiyə 2015-ci ilin aprel ayında qondarma "erməni soyqırımı"nın 100 illiyinə hazırlaşır. Bildiyiniz kimi, bu il yayda Türkiyədə parlament seçkiləri keçiriləcək. Və eyni zamanda qondarma "erməni soyqırımının" 100 illiyi münasibəti ilə erməni diasporundan daha sərt təzyiqlər artacaq. ABŞ başda olmaqla, əgər bir neçə ölkə "erməni soyqırımını" tanısa, bu, AKP-nin parlament seçkilərində millətçilərin səsini itirməsinə səbəb ola bilər. Bunun üçün AKP həm parlament seçkiləri, həm də "erməni soyqırımı" iddiasına qarşı "Adil Yaddaş" layihəsini irəli sürüb".

Ekspert deyir ki, bu layihə çərçivəsində ilkin mərhələdə iki xalqı bir-birinə yaxınlaşdırmaq üçün keçmişdə iki millətin müsbət xatirələrini yenidən gündəmə gətirmək nəzərdə tutulur. Layihə çərçivəsində iki xalqın folklor tarixi, ədəbiyyatda və dillərdə olan ortaq tərəflərin işıqlandırılması nəzərdə tutulur. O.Qafarlının sözlərinə görə, İstanbulda keçirilən konfrans da bu mövzuya həsr olunub: "Belə bir tədbirin İstanbul Bələdiyyəsi tərəfindən dəstəklənməsi konfransın arxasında yüksək səviyyədə dəstəyin olduğunu göstərir. Böyük ehtimalla bu tədbirlər mərkəzi hökumət tərəfindən dəstəklənir. Digər tərəfdən, "Adil Yaddaş" adında İstanbulda bir QHT hökumətdən dəstək alaraq fəaliyyət göstərir. Demək olar ki, türk və erməni yaxınlaşmasının əsas aparıcı təşkilatıdır. Bu təşkilat üzərində koordinasiyanı birbaşa baş nazirin müavini Etyen Mahçupyan həyata keçirir. Eyni zamanda "Hrant Dink Vəfi" və liberal yönüli təşkilatlar da bu işdə aktiv fəaliyyət göstərir".

O.Qafarlı deyir ki, Türkiyə hökumətinin sonrakı mərhələdə məqsədi erməni diasporu və Ermənistan dövləti ilə birbaşa, üçüncü tərəfin iştirakı olmadan dialoqa başlamaqdır. Eksperte görə, Ankara bu prosesi təkbaşına aparmaqda qərarlıdır: "Ümumiyyətlə, AKP hökuməti istər kürd məsələsində və eləcə də erməni məsələsində üçüncü tərəfin iştirakını məqbul saymır. Bu o deməkdir ki, Türkiyə hökuməti erməni diasporu liderləri, Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi diplomatları ilə danışıqlar aparacaq. Belə bir formada proseslərin inkişaf etməsi Azərbaycan Türkiyə münasibətlərinə təsir edə bilər. Azərbaycan hökuməti bunun üçün yanvarın 15-də iki dövlət arasında strateji əməkdaşlıq danışıqları keçirilməsi gözlənilir. Ehtimal var ki, Azərbaycan hökuməti Türkiyə ilə erməni məsələsinin masaya yatırmaq ortaq siyasi xətt formalaşdırma biləcək. Əgər bunu edə bilməsələr iki dövlət arasında erməni məsələsində növbəti böhran yarana bilər".

□ **KƏNAN**

AzadlıqRadiosu əməkdaşları yenidən istintaqa çağırılacaq

Eldar Sultanov: "Xədicə İsmayıl qarşı yeni ittihamın irəli sürüləcəyi ilə bağlı proqnoz vermək niyyətində deyiləm"

Respublikaçı kongresmen, Avropa, Avrasiya və Yeni Təhlükələr Altkomitəsinin aparıcı üzvü Bill Keating AzadlıqRadiosunun Bakı bürosunun qapısının möhürlənməsi barədə bəyanat yayıb. Bəyanatda deyilir:

"Azərbaycan hökumətinin Amerika və digər beynəlxalq QHT-lər və media qurumlarını qəsdən hədəfə almasından çox narahatam. Əksəriyyəti yerli vətəndaşlara vacib kömək göstərən bu təşkilatlar ofislərini bağlamağa məcbur olub. Onların sırasına İREX, Milli Demokratiya İnstitutu, Beynəlxalq Respublikaçılar İnstitutu, ABŞ Sülh Korpusu, "Transparency International" və "Oxfam" daxildir. Azərbaycan rəhbərliyinin son hədəfi AzadlıqRadiosu - Azad Aropa/AzadlıqRadiosunun Bakı bürosudur. Hökumətin AzadlıqRadiosunda apardığı reytd, eləcə də jurnalist Xədicə İsmayıl, hüquq müdafiəçiləri Leyla Yunus və Arif Yunus və digərlərinin həbsi - Azərbaycan rəhbərliyinin niyyətləri və onların

ABŞ və Qərblə tərəfdaşlıq istəyinə dair ciddi narahatlıq yaradır. Azərbaycan qlobal miqyasda müsbət rol oynaya bilər. Ancaq hökumətin öz vətəndaşları, eləcə də Amerika təşkilatları, işçiləri və mətbuatla davranışı açıq-aşkar sabitliklə uyğundur və buna qeyri-ciddi baxmaq olmaz. Administrasiyanı Azərbaycan rəhbərliyi ilə təmaslarda bu məqamları önə çəkməyə çağırıram".

Bu arada AzadlıqRadiosunun keçmiş prezidenti Ceffri Qodminin "The Boston Globe" qəzetində dərc edilmiş məqaləsində jurnalist Xədicə İsmayılın həbsinə görə Mərkəzi Keşfiyyat İdarəsini (MKI) günahlandırması hələ də müzakirə mövzusuudur. C.Qodmin sözügedən məqaləsində yazıb ki, Mərkəzi Keşfiyyat İdarəsi jurnalistlərin ələ alınmasını qadağa qoyduğunu bəyan et-

məlidir. Onun yazdığına görə, X.İsmayıl və həmkarlarına qarşı ittihamlara əsasən, onlar əslində jurnalistlər yox, MKI agentləridir.

Sonuncu açıqlama isə X.İsmayıl barədə narahatlıqları artırır. Ekspertlər hesab edir ki, bu, xanım jurnalistə qarşı yeni ittihamın casusluqla bağlı irəli sürülməsinə səbəb ola bilər. Daha dəqiq desək, hakimiyyətin bu açıqlamadan xanım jurnalistin ziyanına istifadə etməsi ehtimalları var.

Respublika Prokurorluğu mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib ki, X.İsmayıl qarşı hər hansı yeni ittihamın irəli sürüləcəyi ilə bağlı proqnoz vermək niyyətində deyil. Müsahibimiz AzadlıqRadiosu ilə bağlı cinayət işi istintaqının da davam etdirildiyini dedi. Onun sözlərinə görə, cinayət işi üzrə zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir: "İstintaqın dayandırılması ilə bağlı yazılanlar, deyilənlər əsassızdır. Zərurət yarandıqda radio əməkdaşlarının yenidən dindirilməsi, üzləşdirilməsi istintaq hərəkətləri aparılacaq".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Avropanı qorxudan İslam

Kenan RÖVŞƏNOĞLU

Və ya biz həqiqi İslamı harada axtaraq?

Aİmaniyada müsəlmanlar əleyhinə daha bir aksiya keçirilib. Yürüşlər Drezden, Köln və Berlin da daxil olmaqla ölkənin bir sıra böyük şəhərlərində qeyd alınıb. Saksoniya vilayətinin paytaxtı Drezdendə keçirilən aksiyaya 18 mindən çox alman qatılıb.

"Qoca qitədə" İslam əleyhinə şüarlar getdikcə çoxalır. Ötən ay İsveçdə iki müsəlman məscidinə hücum oldu. Ötən il ərzində isə ümumilikdə İsveçdə 11 məscid yandırılıb, Fransada isə bir neçə məscidə hücum olub, təhqiramiz şüarlar yazılıb. Belə faktlar çoxdur. Və təbii ki, buna qarşı çıxan, bu olayları pisləyən avropalılar da var. Ancaq daha çox müzakirəyə səbəb olan Avropada İslama münasibətin niyə dəyişməsi ilə bağlıdır. İndi bir çoxları bu hadisələri Avropada baş verən böhranlı vəziyyət, millətçiliyin artması tendensiyasının təsiri ilə izah edir. Əlbəttə, səbəblər çoxdur.

Ötən ilin sonunda Türkiyənin internethaber saytında Levent Gültəkinin bir yazısını oxudum. "Gerçek İslam bu deyil, bəs hansıdır" başlıqlı məqalədə müəllif haqlı olaraq bir sıra sualların hələ də cavabsız qaldığını qeyd edir və haqlı olaraq "bəs hansıdır" sualını qoyur.

Artıq gülüş obyektinə çevrilmiş ənənəvi iddia var: "Əsl İslam bu deyil". Adətən İslam əleyhdarlarının ittihamları qarşısında müsəlmanların ənənəvi metodu məhz yuxarıdakı kəlam olur. "Əl-Qaidə", daha sonra Talibani, indi isə İŞİD və ümumiyyətlə din adına mənfiliklər ortaya çıxanda bütün müsəlmanların ənənəvi cavabı "bu gerçek İslam deyildir" sözüdür. Əlbəttə, məntiqli cavabdır. Allahın insanların doğru yola yönəltmək, mənəvi kamilliyə çatdırmaq məqsədi ilə endirdiyi din bütün mənfilikdən ucaqdır. İslam dini zorakılığa, haqsızlığa, terrora, günahsız insanların zərər görməsinə yol açan heç bir hərəkətə icazə verməz, verə bilməz. Quran insanlara kamil həyat nümunəsi təklif edir.

Amma bəs realıq? "Əl-Qaidə"ni, Talibani, İŞİD-i və sairə gerçək İslam nümunəsi hesab etməyən, dinin təhrifi nəticəsində meydana çıxmış cərəyanlar kimi təqdim edən müsəlman alternativini, yeni həqiqi İslam nümunəsini təqdim edə bilirmi? Bəs haradadır əsl İslam? Bu gün müsəlmanlar bir nümunəvi müsəlman cəmiyyəti və ya ölkəsi göstərə bilirmi? Təbii ki, cavab mənfi və ya ən azından mübahisəli olacaq. Kimin üçünsə İran, kimin üçünsə Türkiyə, kimini üçünsə Səudiyyə Ərəbistanı olacaq. Təbii ki, bölgü şərtidir. Eyni zamanda ənənəvi olaraq çoxları orta əsrlərə, bir çoxları isə ilkin İslam dövrünə müraciət edir. Ancaq həqiqətin üzü sərtir.

Bu gün küçələrə çıxıb İslam əleyhinə yürüş keçirən avropalının qorxusu var. Çünki onun gördüyü İslamın təmsilçiləri avropalını qorxudur. Hər il Yaxın Şərqlə gedən yüzlərlə islamçı orda terror və qəddar cinayətlərə bulaşır. Avropa gördüyü İslamdan qorxur. Buna görə də öz ölkəsində müsəlmanların çoxalmasını görmək istəmir, buna etiraz edir, əslində qorxusunu və qorxudan yaranan nifrətini bildirir.

Avropalı bizim kitablarını oxuyub sevdiyimiz (*Avropada İslamı araşdırıb İslama heyran qalan onlarla, yüzlərlə elm adamı var. - K.R.*) İslamın əsl üzünü görməyib, görə bilmir. Çünki onun görə bilməsi üçün gerçək İslam nümunəsi ortada yoxdur. İŞİD-ə və ya Talibana alternativ olaraq həqiqi İslamı yaşadan, onun qaydalarına uyğun formalaşan nümunəvi, mükəmməl bir İslam cəmiyyəti yoxdur. Müsəlman aləmi hələ ki bu mərhələni adlaya bilməyib. Daxili problemlər, dini mətnlərin yanlış izahları, təhriflər və daxili çekişmələrdən, kimin haqlı olması mübahisələrindən qurtula bilməyən müsəlman dünyası ortaya bir nümunəvi İslam modeli çıxara bilməyib.

Avropada hər şey ideal deyil. İki dünya müharibəsini törədən, nasizm, faşizm kimi ideyaların vətəni Avropadır. Amma əgər bu gün İslam adına terror, qanlı qırğınlar törədilsə, dinin ən əsas şüarı olan "Allahu əkbər" kəlamı terror sözünün sinonimə çevrilirsə, o zaman, deməli, həm də müsəlmanlar günahkardır.

Bir neçə gündür ki, Azərbaycanda gedən ən populyar müzakirə Türkiyənin məşhur kino ulduzu Müjdə Arın Azərbaycan təhsili ilə bağlı dedikləridir. Belə ki, Türkiyənin "Hürriyyət" qəzetinə müsahibə verən aktrisa "Siyasətlə məşğul olmağa hazırlaşsınız mı" sualına belə cavab verib: "Qarşıdakı seçkilərdə prezidentliyə namizəd olacağam. Mənim universitet diplomum yoxdur. İkinci kursdan universiteti atmışam. Azərbaycandan saxta diplom alıb namizəd olacağam".

Maraqlıdır ki, bu, Azərbaycan təhsili ilə bağlı Türkiyədə səsləndirilən ilk tənqidi fikir deyil. Elə bu müsahibəni götürən "Hürriyyət" qəzeti yazarı Ahmet Hakan da 2008-ci ildəki Azərbaycan səfəri zamanı ölkə təhsilini aşılayan fikirlər yazıb. "Professor Heydər Başın "professorluq ünvanını aldığı Bakı Dövlət Universitetində diplomların "hürmət" yolu ilə alındığına dair dedi-qoduları öyrənin, "əcəba, mən də buradan bir professorluq qapa bilərəm mi" deyər, araşdırdım. Ancaq qiymətlərin yüksəldiyini və mənə çox baha başa gələcəyini öyrəndim".

Daha bir belə sitatın müəllifi isə məşhur komediya ustası Cem Yılmazdır. O da stand up şoularından birində Azərbaycan təhsili ilə bağlı zarafat edib. Deyib ki, ümumən Türkiyədə aktyorların əsgərliyə getməsi qeyri-adi haldır: "Normalda mənə əsgərliyə çağırış vərəqəsi gəldiyi zaman Azərbaycanda bir okul ayarlamam (təşkil etməm) lazımdır. Normal ya. Nə edirsən? Oxuyuram ya. Azərbaycanda... "Ay balam" universiteti, "Mənim özüm yahşidir" bölümündə oxuyuram. Dil təhsili alıram ya, zorlamı?"

Artıq buna Azərbaycan səviyyəsində müəyyən etirazlar edilib. Məsələn, sosial şəbəkədə M.Arın gənclik filmlərindəki yarıçırpacaq fotolarını yayan şəxslər "bizim təhsilimizə bu cür qadının şəbədə qoşması nə dərəcədə doğrudur?" tipli yanaşma ilə aktrisanı aşıqlamağa çalışıblar. Bununla paralel, Türkiyə ali məktəblərinə qəbul prosesində də savad faktorunun kiçik rol oynaması ilə bağlı fikirlər səslənib. Çox aşağı balla Türkiyədə ali təhsil alan tələbələrini ölkəyə qaytarılarda xüsusilə qabardılıb.

Amma maraqlıdır ki, azərbaycanlılar öz arasında ən çox təhsil və səhiyyə sahəsini tənqid edir. M.Arın ironiya ilə dediyi sözügedən məqam dəfələrlə mediada qalmaqal mövzusu olub. Saxta diplom paylayan cinayətkar dəstələr, onların əməlləri, məhkəmə prosesləri zaman-zaman medianın manşetlərini "bəzəyib". Elə Azərbaycandan Beynəlxalq Universiteti, onun rəhbəri Elşad Abdullayevlə bağlı səslənən ittihamların sırasında "saxta diplom" məsələsi yer almışdı. O zaman bunca

etirazın, sözügedən məsələni "milli qürur" müstəvisinə çəkənin mənası nədir?

Sosioloqlar hesab edir ki, adətən bu cür məqamlarda insanlarda milli məniyyət məsələsi qabarıq. Onların fikrincə, "evin sirtini çölə çıxarmazlar" prinsipi şüurlarda yer almağa başlayır. Sözügedən situasiyada cəmiyyətin bəzi kəsimlərinin etirazına səbəb isə daha çox o sözü deyən şəxsin kimliyi, icti-

mizə sayğı göstərməyən, onu aşıqlayan birisi qarşımızda olsa, ona sayğı göstərməməli və etirazımızı da hamımız söyləməliyik. Bir müddət öncə türkiyəli bir sənətçi ilə bağlı hadisədə də söyləmişdim. Azərbaycanı sevməyən, sayğı göstərməyən, aşıqlayan bir insan hər hansı bir azərbaycanlı sənəti olaraq sevməz. Sosial şəbəkədəki gənclərimiz Müjdə Ara

təbə gəlmir, dönər satmaq, mağaza işlətməklə paralel diplom əldə edirdi. Və bu ənənə sürətlə yayılmağa başladı. İkinci faktor ondan ibarətdir ki, artıq informasiya erasıdır, informasiyalar çox tez şəkildə yayıla bilər. Bizdə saxta diplom haqda söhbətlər ölkə daxilində geniş yayılıb. Bu da şübhəsiz ki, sosial şəbəkələrdə geniş yer alır. O aktrisa da həmin faktlara hardasa rast gəlib. Çox sadə yolları haqda məlumatlı olub. Ələ salmaq ritorikası ilə belə fikir işlədib. Türklər bizim təhsil sistemimizə çox aşağı təhsil sistemi kimi baxırlar. İstənilən halda təhsil almadan belə diplom əl-

Müjdə Arın

"saxta diplom"

İddiası aranı qatdı

Türkiyəli aktrisanın Azərbaycan təhsili ilə bağlı dediyində həqiqət varmı?

Qənirə Paşayeva

Etibar Əliyev

mai çəkisi ilə bağlıdır. Belə ki, M.Arın aktrisa olması, ali savadının olmaması... tipli nüanslar etiraza səbəb olub. Ekspertlərin fikrincə, bunu hansısa türkiyəli, ağsaçlı professor desəydi, bu səviyyədə qıcıq yaratmayacaqdı. Bundan başqa, aktrisanın ermənilərə simpatiyasının olması da bilinən gerçəkdir. Dünyasını dəyişmiş anası Aysel Gürel in də ermənilərlə işbirliyi, yaxın dostluq münasibətləri mediaya məlum olan həqiqətlərdən biridir. Ermənilərə simpatiyası olan məşhur türkiyəli sənətçilərin zaman-zaman Azərbaycanın bostanına daş atması bilinən gerçəkdir.

Bununla yanaşı, M.Ara deputatlardan Qənirə Paşayeva artıq etiraz edib. Məşhur aktrisa facebook hesabında cavab verən millət vəkili bildirib ki, öz düşüncəsində Azərbaycanı təhqir etdiyini düşünən bu aktrisanın müsahibəsini diqqətlə oxusanız, onun "səviyyəsi"ni görə bilərsiniz: "Müjdə Arın dəvət edirik gəlsin, görək haradan alacaq o "daxil, saxta" diplomu Azərbaycanda. Yox, əgər ala bilməsə, o zaman Azərbaycandan üzr istəməlidir. Ölkəmizə, milləti-

etirazlarını göndərərək çox mədəni şəkildə üzr istəməyə çağırılmalıdırlar. Eyni zamanda bu reportajı yayımlayan Ahmet Hakana da öz etirazlarını göndərməlidirlər. Onlar və onlarla bərabər Azərbaycana dil uzatmaq, aşıqlamaq niyyətində olanlar anlamalıdırlar ki, Azərbaycan xalqı bu kimi məsələlərə çox həssasdır və bu kimi açıqlamalar qəbul ediləməzdir".

Təhsil eksperti Etibar Əliyev isə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, M.Arınla bağlı situasiya birinci hal deyil. Onun sözlərinə görə, Türkiyə rəsmilərinin, eləcə də bu və ya digər sahənin təmsilçilərinin Azərbaycan təhsili haqda aşıqlayıcı fikirləri zaman-zaman rast gəlik. Müsahibimiz bunun çox dərin səbəbləri olduğunu düşünür: "Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycana Türkiyədən xeyli sayda tələbələr təhsil almağa gəldilər. Bu tələbələr qəbul prosesində xeyli saxtakarlıqlara yol verilmişdi. Türkiyədən istənilən şəxs imtahansız təhsil ala bilirdi. İmtahansız hazırlığa qəbul olundu. Sonra da 1-ci kursdan 4-cü kursa qədər heç ali mək-

də ediləcək ölkə kimi qavrayırlar Azərbaycanı".

E.Əliyev zarafatla bildirdi ki, görək M.Ara da Elza Seyidcahan səviyyəsində cavab verilsin. Onun fikrincə, ümumən Türkiyədə ali məktəblərə qəbul bizim ölkəyə nisbətən fərqlidir. Hər nə qədər aşağı səviyyəli abituriyentlər orda oxumaq haqqı qazansalar da, qonşu ölkədə təhsil sahəsinə məsul olan qurumlar bu işə ciddi yanaşırlar: "Müstəqillik əldə edəndən son dövrlərə qədər türkiyəli tələbələrin Azərbaycanda məktəblərinə adlarını yazdırıb, dərəcə gəlmədən saxta diplom alma halları olub. Sizə bir fakt da deyim ki, uzun müddət Pedaqoji Universitetdə rektor işləmiş Bəhlül Ağayev türkiyəli tələbələrin şikayəti ilə çıxarılmışdı. Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyi məsələyə qarışmış, səfirlik məsələ qaldırılmışdı ki, universitetdə neqativ hallar çoxdur, türkiyəli tələbələrin sessiya zamanı incidilmə halları, onlara qarşı rüşvətxorluq halları olub".

Təhsil Nazirliyindən məsələ ilə bağlı mövqə öyrənmək istəsək də, buna nail olmadıq.

□ Sevinc TELMANQIZI

Ermənilərin Şuşa türməsinə girov saxladığı azərbaycanlılar - Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad olunması üçün beynəlxalq təşkilatların hansısa ciddi iş aparmadığı təsdiqini tapmaqdadır. Artıq Azərbaycan hakimiyyəti də beynəlxalq qurumların öz üzərlərinə düşən işi həyata keçirmədiklərini dilə gətirməkdədirlər. Prezidentin tapşırığı ilə Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad olunması istiqamətində hökumət adından işləri həyata keçirən baş nazirin müavini Əli Həsənovun srağagün Mingəçevirdə verdiyi açıqlama vəziyyətin nə yerdə olduğunu və beynəlxalq təşkilatların girovların azad olunması üçün addımlar atmadığını ortaya çıxardı.

Əli Həsənov bildirdi ki, Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən 7 beynəlxalq təşkilata, o cümlədən BMT-nin baş katibinə, Avropa Şurasının, Avropa İttifaqının və ATƏT-in rəhbərlərinə, Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin prezidentinə, BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığına, beynəlxalq insan hüquqları təşkilatlarına rəsmi müraciət göndərilib.

Müraciətlərə gələn cavabların arasında beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olmayan fikirlər də, məsələyə müsbət yanaşmalar da var. Beynəlxalq qurumların bəziləri məsələyə formal, bürokratik şəkildə yanaşmış. Bəziləri isə əksinə, problemə obyektiv yanaşaraq ermənilərin bu əməllərini pisləyir və beynəlxalq hüquq normalarına zidd hərəkət kimi qiymətləndirirlər.

Əli Həsənov müraciətlərə verilən cavablardan bu qənaətə gəlib ki, ermənilərin işğalçı əməllərinə göz yuman və erməniləri açıq şəkildə müdafiə edən beynəlxalq təşkilatlar bizim girovlarımızla bağlı məsələnin də müsbət həllinə kömək etməyəcəklər: "Ona görə də bu gün bizim global problemlərimizi, o cümlədən Dağlıq Qarabağ münaqişəsini xalqımızdan, dövləti-

Kəlbəcərli girovlarla bağlı

hökumətdən etiraf

İsgəndər Həmidov: "6 aydır biz bunu deyirdik, indi özləri etiraf edirlərsə, heç olmasa konkret addımlar atmağa başlasınlar"

mizdən, Prezidentimizdən başqa keç kim həll edəsi deyil. Bu məsələdə güvənc yerimiz xalqımızın birliyi və Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli addımlarıdır. Dövlətimizin başçısı bu gün girovluqda olan şəxslərin azad edilməsi məsələsi ilə mütəmadi məşğuldur. Məndə tam əminlik yaranıb ki, Rami Səfərova ölkəmizə qayıtaran Prezidentimiz hazırda erməni girovluğunda olan Dilqəm Əsgərovu və Şahbaz Quliyevi düşmənin caynağından azad edəcək".

Əslən Kəlbəcərdən olan sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Əli Həsənovun bu açıqlaması faktiki olaraq Azərbaycan hökumətinin beynəlxalq təşkilatlara ümidinin qalmadığını etiraf edir. Əli Həsənov bununla ictimaiyyətə etiraf etmiş olub ki, Dilqəm Əsgərovla Şahbaz Quliyevin azad olunmasını beynəlxalq təşkilatlardan gözləməyin mənası yoxdur: "Xatırlayırsınızsa, qaradaşlarımız Kəlbəcərdə girov götürülən günün səhəri mən bəyan etmişdim ki, Azərbaycan dövləti, hökuməti, xalqı heç bir beynəlxalq təşkilata ümid etməsin, heç bir beynəlxalq təşkilat Dilqəmi, Şahbazı ermənilərdən geri alıb sağ-salamat bizə qaytaras deyil. Qardaşlarımızın erməni girovluğundan azad olunmasının açarı-

ğul olan baş nazirin müavini Əli Həsənovun bu açıqlaması kimi sənədlərə qədər uzanacaq". Qeyd edək ki, əslən Kəlbəcərdən olan Dilqəm Əsgərov, Şahbaz Quliyev ermənilərin işğalı altından olan kəndlərini və yaxınlıqlarını ziyarət etmək üçün Kəlbəcərə gediblər. İyulun əvvəllərində onlar Kəlbəcərə işğalçı erməni hərbiçiləri tərəfindən girov götürüldü. Onlarla birlikdə Kəlbəcəre gedən Cəbrayıl rayon sakini Həsən Həsənov isə ermənilər tərəfindən qətlə yetirilib. Bir müddət sonra Həsən Həsənovun meyiti Azərbaycana təhvil verilib. Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev barəsində isə qondarma "Dağlıq Qarabağ" rejimi qanunsuz cinayət işi açıb. Qondarma rejimin "məhkəməsi" Dilqəm Əsgərov barəsində ömürlük azadlıqdan məhrum etmə, Şahbaz Quliyev barəsində isə 22 il azadlıqdan məhrum etmə "hökümü" çıxarıb.

Etibar SEYİDAĞA

Cəbhədə gərginlik savaşa həddinə çatıb

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyindən Ermənistanın azğınlaşması barədə açıqlama

Işğalçı Ermənistan son günlər cəbhə xəttində gərginliyi məqsədlilik artırmaqda davam edir. Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatına görə, təkcə son sutka ərzində cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində atəşkəs rejimi ümumilikdə 57 dəfə pozulub. Düşmən cavab atəşi ilə susdurulub.

Yanvarın 7-də isə Ağdamın işğal olunmuş Baş Qərənd kəndindən ermənilər rayonun Mirəşelli kəndinə atəşə tutublar. Nəticədə sakinlərə məxsus yaşayış evlərinə və minik maşınlarına xeyli güllə dəyib. APA-nın Qarabağ bürosunun xəbərinə görə, kənd sakini Quliyev Hüseyn Novruz oğluna məxsus "VAZ 2106" markalı maşın da düşmənin atəşinə məruz qalıb. Xoşbəxtlikdən sürücü xəsarət almayıb. Bundan başqa, Orta Qərənd kəndi də atəşə məruz qalıb, evlərin damlarına və divarlarına xeyli sayda avtomat və pulemyot güllələri deyib. Kənd orta məktəbində dərslər yarımçıq dayandırılıb. Xatırladaq ki, son bir həftə ərzində erməni hərbiçilər Ağdamın Çıraqlı, Orta Qərənd və Mirəşelli kəndlərini avtomat və pulemyotlardan, eləcə də iriçaplı silahlardan və minaatanlardan atəşə tutur.

Gərgin vəziyyəti şərh edən Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Vaqif Dərgahlı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Ermənistan həmişə olduğu kimi atəşkəsi pozmaqda maraqlıdır, ona görə də gərginlik artan xətt üzrə gedir: "Ermənilər artıq indiyə kimi olmadığı şəkildə atəşkəs rejimini pozmağa başlayıb, artıq iriçaplı müasir silahlardan istifadə edirlər. Özü də onların hədəfləri yalnız hərbi mövqələrimiz deyil, dinc sakinlər, heç bir hərbi məqsəd daşımayan obyektlərdir".

Nazirlik sözcüsü düşmənin aqressiv münasibətinin kökündə 12 noyabr helikopter itkisindən sonrakı uğursuzluqların dayandığı qənaətindədir: "Eyni zamanda düşmən 12 noyabr hadisəsindən sonra cəbhədəki digər itkilərin əvəzini çıxmağa çalışır. Əsas məqsəd bundan ibarətdir, daim vəziyyəti gərgin-

Vaqif Dərgahlı: "Düşmən 12 noyabr hadisəsindən sonra cəbhədəki digər itkilərin əvəzini çıxmağa çalışır"

ləşdirmək istəyirlər. Lakin istənilən halda biz haqq savaşında qalib gələcəyik. Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi də qəti tapşırıq

verib ki, düşmənin işğal zonasında hərəkət edən hərbi obyektləri dərhal məhv edilsin". V.Dərgahlı Azərbaycanın hava

nın öz əlimizdə olduğunu da demişdim. Onları azad etməyin yolunu da təklif etmişdim. Təklif etmişdim ki, Azərbaycan 4-5 erməni hərbiçisini ələ keçirsin. Ermənilərin qarşısında konkret şərt qoyulsun ki, həmin hərbiçilər ancaq və ancaq Dilqəm və Şahbazla dəyişdirilməlidir. Təəssüf ki, Azərbaycan hökuməti Qarabağ məsələsində olduğu kimi girovlarımızın məsələsində də beynəlxalq təşkilatlardan mədət ummaq yolunu seçdi. Nəticə isə ortadadır. Artıq hökumət adından girovlarımızın məsələsi ilə məş-

siya İttifaqına daxil olmaqla Ermənistanın təhlükəsizlik səviyyəsi artmalı idi. Amma təhlükəsizlik səviyyəsi aşağı düşür və Ermənistan tərəfinin itkilərinin sayı artır" deyərək, Badalyan vurğulayıb.

Amma erməni şərhi Qarabağda yeni müharibənin hələ ki başlamayacağını iddia edib. Onun sözlərinə görə, bu məsələdə Moskva ilə Bakı hələlik razılığa gələ bilməyib. "Moskva Bakıya təklif edir ki, bir sıra rayonların geri qaytarılmasının əvəzinə Dağlıq Qarabağda Rusiya qoşunlarının yerləşməsinə icazə versin. Hələ ki bu məsələdə razılıq əldə edilməyib" - deyən Akop Badalyanın fikrinə, bu məsələdə razılıq əldə edilən kimi Azərbaycan öz ərazilərini müharibə ilə azad edəcək.

Ermənistan parlamentinin hakim Respublika Partiyasından olan deputatı Mher Sadrakeyan Rusiyasız Ermənistanın Azərbaycana məğlub olacağını etiraf edib.

Gün.az xəbər verir ki, «Foreignpolicy» jurnalının Avrasiya ittifacı barədə məqaləsində Mher Sadrakeyan istinadən qeyd olunur ki, "Ermənistan Rusiyasız yaşaya bilməz". O bildirib ki, Rusiyasız Ermənistan Azərbaycanla münasibətdə müdafiəsiz qalacaq. "Ruslarsız onlar (Azərbaycan) bizi udurlar", M.Sadrakeyan deyib.

Q Cavid TURAN

"Qanuni oğru"ların İrəvan toplantısının şok təfərrüatları

Yanvarın 6-da kriminal aləmdə çoxdan gözlənilən "oğru sxodka" keçirilib. Bu, Aslan Usoyanın ("Ded Xasan") 2013-cü ilin yanvar ayında qətlə yetirilməsindən sonra kriminalaların ilk geniş tərkibli toplantısıdır. Toplantının əvvəl Moskvada keçiriləcəyi bildirilsə də, "qanuni oğru"lar nəhayətə Ermənistanın Kotayk vilayətinə yığılmağa qərar veriblər. Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının "vor zakon"ların Moskvada toplaşacağı halda hamısını həbs edəcəyinə dair xəbərdarlığından sonra işə nüfuzlu erməni kriminal avtoritet, 2000-ci ildə ölən "Armen Kanevski" ləqəbli Armen Arutyunyanın qardaşı Artyom Arutyunyan qarışdır.

Ermənistan hakimiyyətində güclü əlaqələrə malik olan Artyom toplantının İrəvandan bir az məsafədə yerləşən Kotaykda keçirilməsini razılaşdırıb. Ehtimal edilir ki, erməni kriminal avtoritet məsələni birbaşa prezident Serj Sarkisyan, yaxud onun qardaşı Saşik vasitəsilə həll edib. Çünki Sarkisyanın və qardaşının kriminal dairələrlə ciddi biznes əlaqələri var. Rəsmi İrəvan kriminal avtoritetlərin, o cümlədən "Şakro Molodoy"un Ermənistanda həbs olunmayacağına dair təminat da verib.

"Sxodka"da Zaxari Kalaşov ("Şakro Molodoy"), Robinzon Arabuli, Georgi Uqlava ("Taxi"), David Sebiskveradze ("Dato"), Vaja Biqanişvili, Amiran Sopromadze ("Sopotiya"), Oleq Şişkanov ("Şişkan"), Boris Apakiya ("Apakela"), Hüseyin Əhmədov ("Slepoy") kimi kriminal avtoritetlər iştirak edib. Qeyd edək ki, "Hüseyin Slepoy" nüfuzlu çəçen "qanuni oğru"larından biridir.

Ayındır ki, "sxodka"ni ötən ilin oktyabrında İspaniya həbsxanasından azadlığa buraxılan "Şakro Molodoy" ləqəbli 61 yaşlı yezidi kürdü Zaxari Kalaşov təşkil edib. Çünki Rusiya kriminal aləminin "xaç atası" sayılan "Ded Xasan"ın boş qalan taxt-tacına yiyələnmək iddiasında olan "Şakro Molodoy" mütləq hərəkətə keçməli və gücünü göstərməli idi. "Ded Xasan"dan sonra xüsusilə onun yaxın qohumları olan yezidi kürdlər klanın əvvəlki nüfuzunu qorumağa çalışsalar da, buna nail ola bilməmişdilər. Üstəlik, klan liderinin qətlindən ötən müddətdə onun qanı da yerə qalıb.

"Şakro Molodoy"un "sxodka"ni oğurların hamısının yığılmağa biləcəyi Moskvada deyil, Ermənistanda keçirməsi də bəzi suallar yaradıb. Rusiya sayılan bir müddət əvvəl yazmışdı ki, "Şakro" Rusiyaya şərtlə qayıdıb və hüquq-mühafizə orqanları ilə anlaşılıb. "O, Moskvanın sakit heyətini pozmağa söz verib" deyərək, xəbərlərdə bildirilirdi. Yeri gəlmişkən, "Şakro Molodoy"un Rusiya hüquq-mühafizə orqanları ilə anlaşılacağı xəbərləri səbəbsiz deyil. 2000-ci ildə erməni kökənli ABŞ vətəndaşı Aleksandr Kraynanın oğurlanmasında günahlandırılan "Şakro Molodoy" barədə vətəni Gürcüstanda 18 il qiyabi həbs cəzası çıxarılıb.

2010-cu ildə bu cinayət işi ilə bağlı Gürcüstan hökuməti İspaniya Ədliyyə Nazirliyinə "Şakro"nun ekstradisiyası üçün sorğu verib. Rusiya isə onu qoruyub və həbsdən buraxıldıqdan sonra da Gürcüstanla təhvil verməyib...

Son 6 ildə "tac" almış "oğru"ların titulu sual altına düşüb

Sxodka'nın "gündəliyi" hələ bir

"Lənkəranski"ni niyə

Ermənistanda "vurdular?"

Ermənistana getməklə pasportunu "ləkələmək" Rövsən Caniyevə daha ciddi problem yarada bilərdi; güman etmək olar ki, "Lənkəranski"ni titulundan məhrum etməkdə maraqlı olanlar bu kimi detalları da nəzərə alıblar...

Rövsən Caniyev

Tariel Oniani

Zaxari Kalaşov

Cemal Mikeldadze

neçə həftə əvvəldən müəyyənləşmişdi: "qanuni oğru" adının veriləndə "özbaşınalıq" və "Ded Xasan"ın qətlindən günahkarları. Birinci məsələ ilə bağlı problem kriminal aləmdə çoxdan yaranıb və bəzi hallarda "qanuni oğru" adı heç bir gün həbsxana həyatı yaşamayanlara da verilib. Məsələn, "Ded Xasan"ın qohumu "Miron" ləqəbli Dmitri Çanturiya heç vaxt dustaq həyatı yaşamadığına baxmayaraq 2000-ci ildə "qanuni oğru" "tacını" alıb. Xüsusilə gürcü kriminalar son illər "oğru" adını müxtəlif maraqlara əsaslanaraq bir çox adamlara verib ki, bu da kriminal aləmdə həqiqətən də xeyli qarışıqlıq yaradıb.

Bu məsələnin Ermənistandakı müzakirəsində "Şakro Molodoy" deyib ki, 2008-ci ildən başlayaraq "qanuni oğru" adı özbaşınalıq olub, "aile"yə daxil olmağa namizədlər bəzən lazımınca öyrənilməyib, onların kimliyi tam araşdırılmayıb, "oğru" titulu veriləndə lazımi prosedurlara riayət olunmayıb. Digər "oğru"lar da fikirlə razılaşıblar. Onların bildirdiyinə görə, 2008-ci ildən bəri azı 240-250 nəfərə "vor zakon" titulu verilib, bu isə çoxdur.

"Sxodka"da belə bir qərar qəbul olunub ki, son 6 ildə "tac" almış "oğru"ların titulu sual altına alın-

sin. Bu isə o deməkdir ki, həmin ildən sonra "oğru" titulu alan şəxslər daha "vor zakon" titulu daşıyırlar, onlar yalnız bu ada iddiaçı sayılırlar.

"Lənkəranski" Ermənistana niyə gedə bilməzdi?

"Sxodka"da azərbaycanlı "qanuni oğru" Rövsən Caniyev ("Rövsən Lənkəranski"), Georgi Uqlava ("Taxi") və Cemal Mikeldadzenin ("Cemo") "qanuni oğru" adı müzakirəyə çıxarılıb.

Bildirilir ki, "Taxi" özü "sxodka"da yer alıb və onu dinləyib titulu saxlayıblar. "Rosbalt" yazır ki, "Lənkəranski" "sxodka"ya qatılmaq və suallara şəxsən cavab vermək istəyib, ancaq ona bu imkan yaradılmayıb. "Lənkəranski"nin bu "sxodka"ni nə qədər "legitim" hesab edib-etmədiyini məlum deyil. Kriminal aləmdə "yer" məsələsi birnənalı olmasa da, şübhəsiz azərbaycanlı "qanuni oğru"nun Ermənistana gəlməsi istənilən halda diskomfort yarada bilərdi. İkinci bir tərəfdən, eger bu "sxodka"ya toplaşanlar Ermənistan sərhədini rəsmi keçsə, onların pasportuna bu ölkənin gömrük möhürü vurulub. "Lənkəranski" kriminal aləmlə bağlı olsa da, vətəni Azərbaycan-

dir və ara-sıra doğmalarını görmək üçün ölkəyə gəlir. Ermənistanla getməklə pasportunu bu cür "ləkələmək" "Lənkəranski"yə daha ciddi problem yarada bilərdi. Güman etmək olar ki, "Lənkəranski"ni titulundan məhrum etməkdə maraqlı olanlar bu kimi detalları nəzərə alıblar. Maraqlıdır ki, "Lənkəranski"nin özünü telefonla da müdafiə etməsinə şərait yaradılmayıb. Hər halda, yayılan xəbərlərdə bu barədə heç nə deyilmir...

"Cemo"nun "oğru" adı ikinci dəfə alınır

"Oğru" adı alındığı deyilən "Cemo"ya gəlincə, o, vaxtilə "Lənkəranski" ilə çox yaxın olub. "Cemo" 1976-cı ildə Gürcüstanda doğulub. O, Rusiyanın kriminal aləmində tanınan Arsen Mikeldadzenin kiçik oğludur. Atası 1993-cü ildə güllələnilib. Atasının "təmiz oğru" ideyasına görə "Cemo"ya "qanuni oğru" adı 23 yaşında verilib.

"Cemo"nun adı "Lənkəranski"

xeyir-duası ilə "Lənkəranski"nin "oğru" adının da alındığı elan ("praqon") olunub.

İrəvan "sxodka"sından sonra Azərbaycan həbsxanalarına "Lənkəranski" barədə bu cür "praqon" göndərilib-göndərilməməsi barədə hələ ki məlumat yoxdur. Bu "praqon" müzakirəyə çıxarıla bilməz, amma tanınmaya, etiraz doğura bilər. Bu "qərarın işləməsi" həm də "Lənkəranski"nin həbsxanalarda nüfuzlu tərəfdarlarının sayından da asılı olacaqdır...

"Ded"in ölümü və "Taro"...

"Sxodka"da "Ded"in öldürülməsinə görə günahkarların müəyyənləşdirilməsi də müzakirə edilib. Hesab edilir ki, "Ded Xasan"ın və onun dostu, "Yaponçik" ləqəbli Vyacheslav İvankovun öldürülməsi hazırda Rusiya həbsxanasında olan "Taro" ləqəbli Tariel Oniani və İtaliya həbsxanasında saxlanılan "Merab Suxumski" ləqəbli Merab Canqveladzenin rəhbərlik etdiyi

qarşı keçirdikləri irimiqyaslı əməliyyat zamanı bir neçə gürcü "vor zakon" həbs edilərsə də, "Taro" polisəndən gizlənməyə bəzi. Amma bu əməliyyatda "Şakro Molodoy" həbs edilərsə ki, o da sonradan Oniani ilə konfliktə girir.

Bundan sonra "Taro"nun lideri olduğu qruplaşmaya qarşı həm Avropada, həm də Rusiyada əsl müharibə başlayıb. Ona yaxın olan kriminalar "Yaponçik" və "Ded Xasan"la bəzi qruplaşma "oğru" toplantısında həbs edilib. Qeyd edək ki, gəmidə çağırılmış "sxodka"ya "Yaponçik" və "Ded" gəlməyib və bunun ardınca orada xüsusi əməliyyat keçirilib. Bundan sonra "Taro"nun "Yaponçik"lə bərabər Aslan Usoyanla da münasibətləri düşməncilik həddində kəskinləşib.

2009-cu ildə Oniani Rusiyada hüquq-mühafizə orqanlarının əlinə keçib. Oniani məhkəmənin qərarı ilə 10 il azadlıqdan məhrum edilib. Bundan sonra həm "Yaponçik"in, həm də "Ded"in ölümündə əsas suğular sırasında onun da adı çəkilir. "Ermənistan sxodka"sında verilən qərarlara Onianinin də mövqeyi həlledici olacaqdır. "Taro"nun "Lənkəranski" ilə münasibətlərinin necə yarandığı barədə məlumatlar demək olar ki, yox səviyyəsindədir. Yalnız o məlumdur ki, bu "qanuni oğru"lar bir-birinə münasibəti normaldır.

Merab Canqveladze 1962-ci ilin noyabr ayının 20-də Suxumida anadan olub. "Qanuni oğru" adını gənc yaşlarında alıb və kriminal aləmdə onun ailəsini təmsil edən kiçik qardaşı da var. 1975-ci ildən anadan olan Levan da Suxumski ləqəbi ilə tanınır. Merabın bəzi gənc "qanuni oğru"lar kimi reklamı sevmədiyini məlumdur. O da vaxtilə "Lənkəranski" ilə yaxın olub. 2013-cü ildə Macarıstanda həbs edilən gürcü "qanuni oğru" "Ded Xasan" klanının ən qatı düşmənlərindən biri kimi tanınır.

"Lənkəranski" ilə bağlı ən son xəbərlər

Moskvada oğru dairələrində "Lənkəranski"yə yaxın mənəbə Ermənistanda "sxodka" xəbərini təkbiz edib. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, mənəbə deyib ki, "Lənkəranski"nin "vor zakon" titulundan məhrum edilməsinə dair yayılan informasiyalar yalandır. Mənəbənin bildirdiyinə görə, "Ded Xasan" klanının əsas liderləri - "Piçuqa" ləqəbli Yuri Piçuqin, "Voskres" ləqəbli Vasili Xristoforov, "Robinzon" ləqəbli Robinzon Arabuli və digərləri "sxodka"ya qatıla bilməyiblər. Həmçinin yunan, türk və Moskva qruplaşmalarının liderləri də bu toplantıya qatıla bilməyib. Piçuqin və Xristoforovun "sxodka"da iştirak etməməsinin səbəbi məlumdur. Yanvarın 5-də Komi Respublikasının Ust-Vımsk rayonunda Piçuqinin kiçik qardaşı Oleq güllələnilib. Nəticədə Ermənistanda bir qrup "vor zakon" toplaşsa da "Şakro Molodoy"un qərarı ilə "sxodka" sonraya təxirə salınıb. Mənəbə deyib ki, İrəvanda oğru görüşdə heç bir qərar qəbul edilə bilməyib. Rövsənin dostları - "vor zakon"lar Georgi Uqlava və Kaxaber Parpaliya da İrəvana uçublar. Ancaq "sxodka"nın təxirə salındığını görüb geri qayıdıblar. Heç bir qərar qəbul edilməyib" deyərək, mənəbə bildirdi.

"Taro" "Lənkəranski"ni dəstəkləyəcəkmi?

Rusiyada və keçmiş SSRİ məkənində kriminal aləmin ən əfsanəvi fiqurlarından biri - Tariel Oniani - "Taro" 1952-ci ildə Gürcüstanda (Tkibuli) anadan olub. Milliyyətə gürcü-svan olan Onianin həbsxanaya yolu 17 yaşından başlayıb. Ən azı 8 məhkumluğu var. Rusiya mənəbələrindən yazdığına görə, Oniani "oğru tacını" 1970-ci illərdə alıb. SSRİ dönəmində - 1980-ci illərdə o, Moskvada ən nüfuzlu "qanuni oğru" kimi tanınıb. "Taro"nun slavyan qruplaşmasının lideri "Yaponçik"lə arasında həmişə problem olub. 2005-ci ildə İspaniya polisindən Avropada kriminal qruplaşmalara

"Lənkəranski"yə yaxın mənəbə başqa bir sayta bildirdi ki, İrəvan yaxınlığında keçirilən "sxodka"da iştirak edən nüfuzlu "vor zakon", "Şakro Molodoy" "Lənkəranski"nin və "Cemo" ləqəbli Cemal Mikeldadzenin "vor" titulundan məhrum edilməsinə qarşı çıxıb. "Şakro" mövqeyini belə əsaslandırıb ki, "vor zakon"un taleyi onun özünün iştirakı olmadan həll edilə bilməz.

Baş Yol Polisi İdarəsin-dən verilən məlumata görə, dekabrın 31-dən yanvarın 5-dək respublikanın avtomobil yollarında 55 yol qəzası baş verib. Baş verən qəzalar nəticəsində 23 nəfər dünyasını dəyişib. Bundan başqa, 84 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Hazırda faktlarla bağlı araşdırma aparılır.

Tez-tez qonşu Türkiyə mətbuatından izlədiyimiz "bayram can aldı" tipli xəbərlər artıq Azərbaycana da ayaq açdı. Bunun real səbəbləri və çıxış yolları ilə bağlı qısa bir araşdırma apardıq.

Psixoloqlar iddia edir ki, bayram tətilində qəzaların sayının artması insanların daxilindəki doğmalarına qovuşma arzusunun qaynaqlanır. Bu isə yüksək sürət, yol hərəkət qaydalarını pozmaq hesabına mənzilbaşına tez çatma cəhdi ilə müşayiət olunur.

Reklam dünyası hər gün inkişaf edən, yeni texnologiyadakı maşınları tərifləməkdən doymur. Amma bu, "texnologiya xarüqəsi"nin ölüm aparatına çevrilməsinin qarşısını ala bilmir. Demək ki, maşınların mükməll olmaları çox da işə yaramır. İnsan faktoru ön plana çıxır.

Statistika göstərir ki, yol qəzalarının 50 faizi insanlardan qaynaqlanır və daha çox 18-24 yaşlı sürücülər tərəfindən törədilir. Bu yaş qrupundakı gənclərin qəzaya yol vermə faizi digər yaş qruplarından 3 dəfə artıqdır.

Yaşla bağlı olan bir başqa risk qrupu da 65 yaşdan böyük olan sürücülərdir. Bu yaş qrupu üçün qəzaya səbəb olan faktorlar gənc sürücülərindən fərqlidir. Çünki bu qrupdakılar da avtomobili idarə etmə qabiliyyətinin pozulması, yavaşla-

Bayram günləri yol qəzalarının artmasının səbəbi...

Ortada ciddi psixoloji və sosioloji amillər var

ması və hissiyyat orqanlarının da zəifləməsi ucbatından qəzaya meyillidirlər.

Qəzalara səbəb olan ikinci ünsür maşınlardır. Son illər istehsal olunan maşınların köhnələrlə müqayisədə təhlükəsizlik sistemi daha yaxşı inkişaf etsə də, məhz sürətli olmaları ucbatından sürücülərdə özünə güvəni artırır və bu da qəzalara səbəb olur.

Üçüncü səbəb isə yollarla bağlıdır. Yeni inşa olunan yollar avtomobillərin inkişaf sürəti ilə ayaqlaşmır.

Statistik araşdırmalar göstərir ki, bayram günlərində baş verən qəzalar daha çox bayramın ilk və son günlərində pik həddinə çatır. Onların 52 faizi 12.00-16.00 radələrində baş verir. Qəzaların 29 faizi maşının

sürətini yol və hava şərtlərinə uyğunlaşdırmaq, 21 faizi qovşaq və döngələrdə maşının sürətini azaltmamaq ucbatından yaşanır. Yeni toplam qəzaların 50 faizi yüksək sürətdən qaynaqlanır. Səhv dönüş və ya manevr etmək qəzaların 15 faizinin səbəbidir.

Mütəxəssislər qəzanın qarşısını almaq üçün bəsit çıxış yolları göstərir.

1. Yola çıxmazdan önce maşınınızı tam yoxlamadan keçirin.
2. Səyahət istiqamətindəki yollar barədə məlumata sahib olun.
3. Hər iki saatdan bir 15 dəqiqə istirahət edin.
4. Sürmə zamanı bol-bol su için, kondisionerdən fasiləsiz istifadə etməyin, pəncərələri

zaman-zaman açıb, içəridəki havanı dəyişin.

5. Arxadakı və öndəki maşınla aranzadakı təqib məsafəsinə qoruyun.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) məlumatına əsasən, 2013-cü ildə yol qəzalarında ölənlərin sayı 1 milyon 240 min olub ki, bu da 2000-ci ilə müqayisədə azalma deməkdir.

Həmin cədvələ əsasən, Azərbaycanda hər il 100 min sakinə 13.1-i yol qəzasında ölür. Ermənistanda bu rəqəm 18.1, Gürcüstanda 15.7-dir. Qonşu Rusiyada 18.6, Türkiyədə 12.0, İranda isə 34.1-dir. Amma yaxın çevrəməzdə olmayan ölkələrdən bir fakt da göstərməyə dəyər: Almaniya da həmin göstərici 4.7-dir

Ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov bildirib ki, ölkədə cənabətə qədərliklərin azalması da, yol qəzaları çoxalır. O, belə qəzalar araşdırılarkən məhkəmələrin bir sıra qanun pozuntularına yol verməsinə diqqət çəkib. Ədliyyə naziri ötən dövr ərzində Məhkəmə Hüquq Şurasının 39 hakimi ciddi intizam məsuliyyətinə cəlb etdiyini, 4 hakimin səlahiyyətinə xitam verildiyini, 6 hakimin iş yerinin dəyişdirildiyini bildirdi.

Qəzaların artma səbəbləri sırasında nəqliyyat vasitələrinin çoxalması, txaclar üzündən yaranan yol gərginliyi də göstərilir. 2012-ci ildə ölkə ərazisində 2 min 892 yol-nəqliyyat hadisəsi qeydə alınıb. 1168 nəfər həlak olub, 2997 nəfər yaralanıb. 2013-cü ildə isə 2426 yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. 971 nəfər ölüb, 2 558 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti alıb.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Avtobanda geriye maşın sürmək...

Samir SARI

Bu hadisəni mənə dünən danışdılar. İçkili sürücülərə qarşı aparılan reyde düşməyimdən yazı yazmışdım axı, o mövzuya uyğun olduğu üçün.

Vicdanlı yol polisi, intizamsız və günahsız sürücülərin başına gəlmiş bu hadisə uzaq Almaniya baş verib.

Bizimkilər Almaniya işlənmiş maşın gətirmişlər. Alacaqlarını alıblar, kefikök, damağı çağ şəkildə çıxıblar avtobana, tam sürətlə üz qoyublar vətənə sarı.

Onların durumunu necə göstərmək olar? Atalar bir az başqa cür deyib, biz bu cür improvizə edək: Avtoban görməyən maşını görəndə xor-xoruldur. Qardaşlar şüşə kimi hamar, düppədüz, bütün xəbərdaredici, yasaqlayıcı nişanları yerində olan avtobanda xəritəyə baxa-baxa şütüməkdə imişlər. İcazə verilən maksimum sürətin son həddi ilə, bəlkə də onu aşmış şəkildə uçuşlarından bir də onda ayılırlar ki, bay, sola dönməliyidilər, artıq gecdir, bu sürətlə dönsələr aşacaqlar, tormozlaya-tormozlaya qabağa gedir və avtomobili durdururlar. Türkün sözü, yapacaq bir şey yox, keçid 200 metr geridə qalıb. Eloğlular yenidən xəritəni açırlar, qabaqlarına qoyub incələyirlər, aydın olur ki, dönmək istedikləri yola çıxmaq üçün təxminən 2-3 kilometr irəli getməlidirlər, sonra qarşı yola çıxıb 5-6 kilometr geri qayıtmalıdırlar, yenidən həmin bu yola daxil olub gəlməlidirlər və gəlib hazırda dayandıqları yerin 200 metr gerisindən sola dönməlidirlər.

Azərbaycanlı ola, o da bir metrliyindəki qanunsuz dönmə yerini buraxaraq, 50 metr uzaqdakı qanuni dönmə yerindən dönə - əsla ola bilməz. Yüzdə doxsan halda qoşa xətt tapdanmalıdır, piyadalara təhlükə, qəza şəraiti yaradılmalıdır, amma icazə verilməyən dönmə əməliyyatı həyata keçirilməlidir. Bu, bizim sürücülərin stixiyasıdır. O qədər yaygın haldır ki, bir çox yerlərdə yol polisləri də artıq onların bu vərdişi ilə barışmış, hətta özləri işarə edirlər ki, burdan dönmün, keçin, gedib o tərəfdə sıxlıq yaratmayın. Biz beləyik, maşın sürəndə də ərinçəyik.

Beləcə, azərbaycanlı alverçi dostlar əsl azərbaycanlı sürücülər kimi hərəkət ediblər. Maşına oturublar və dönmə yerinə qədərki 200 metrlik məsafə fərqi maşını geriye sürərək qapatmaq istəyiblər və bir xeyli də buna nail olublar.

Ancaq bura Azərbaycan avtobanı deyil axı. Bizdə olsa, hamımız lap uzaqdan onların niyyətini bilərdik. Hətta bu ölkədə hər bir sürücü belə variantlara hazırdır, hamı geri sürənlərə yol verir, şərait yaradır. Tərs kimi, Almaniya avtobanında yola çıxmış alman sürücülər bu cür şərq incəliklərindən xəbərsiz imişlər, onların ağına da gəlməmiş ki, yüksək sürətli avtobanda maşını geriye sürənlər ola bilər. Bu cür korafəhim alman sürücülərdən biri qarşısına çıxan gözənlilməz situasiyadan xilas olur, ikisi birtəhər öz maşınını toqquşmadan qaçırır, amma üçüncü alman sürəti yığışdıra bilmir və gəlib arxadan bizimkilərə nallayır.

Qazanc məqsədi ilə Almaniya alınıb, ili köhnə olsa da, özü saz vəziyyətdə olan avtomobilin arxası xurd-xəşil olur, xoşbəxtlikdən, ölən, yaralanan olmur. Bizimkilər də maşından düşürlər, şaşırmış alman da öz avtomobilindən enir, qarışıq bir dildə mübahisə başlayır və tezliklə hadisə yerinə yol-patrol xidmətinin əməkdaşları gəlir. Onlar əvvəlcə hadisə yerinə, əzilmiş maşınları baxırlar, sonra alman dilində yaxşı danışan soydaşlarını dinləyirlər, axırda bizimkilərin ifadəsini almaq istəyirlər. Eloğlularımızın böyüyü sınıq-qırıq alman dilində, həyəcanlı şəkildə izahat vermək istəyəndə yol patrulunun böyüyü deyir ki, həyəcanlanmayın, bilirik, sizdə günah yoxdur, sizi vuran adam içkilidir, nəşəlidir, ya nədir, amma deyir ki, guya siz maşınınızı geri sürürmüşsünüz, indi onu dispanserə aparacağıq.

Beləcə, münəfiqə bizimkilərin xeyrinə yekunlaşır. Arxadan vurulublar axı.

Əlbəttə, burada alman patrulu qınamaq mümkün deyil, adam öz dürüst alman məntiqi ilə düşünür ki, heç bir dəli avtobanda maşını geri sürməz. O nə bilsin ki, yeri gələndə biz qeyri-səlis məntiqi icad edən Lütfi Zadənin soydaşlarıyıq və hər gün xeyli qeyri-məntiqi, qeyri-səlis, qeyri-dürüst addımlar atırıq.

Bəlkə də buna görədir ki, əhalisinin sayı bizimkindən 10 dəfə, avtomobillərinin sayı da bir qədər çox olan Almaniya da il ərzində yol qəzasında ölənlərin sayı bizimkindən 10 dəfə azdır.

Mənsimovun gəmilərinin həbsinin pərdəarxası

Qərb sanksiyaların davamı olaraq Rusiyanın bayrağı altında üzən gəmiləri limanda saxlayır; "Palmali" şirkətinin vitse-prezidenti isə oliqarxa məxsus neft tankerinə bu dəfə Yunanıstanda həbs qoyulmasını təkzib etdi

Türkiyədə mənzillənmiş azərbaycanlı oliqarx, gəmiçilik maqnatı Mübariz Mənsimovun daha bir tankerinə həbs qoyulduğu məlum olub. Virtualaz.org saytı Türkiyənin dənizçilik tematikası üzrə ixtisaslaşmış "Deniz Haber" portalına istinadən xəbər verir ki, oliqarxa məxsus neft tankerinə bu dəfə Yunanıstan limanında həbs qoyulub.

Rusiyanın Kırımı ilhaq etməsinə cavab olaraq ABŞ və Avropa İttifaqının bu ölkəyə qarşı tətbiq etdiyi sanksiyaların əhatə dairəsi genişləndirilir. Bu sanksiyaların nəticəsi olaraq Avropa İttifaqı (Aİ) ölkələrinin limanlarına yan alan və Rusiya bayrağı altında üzən gəmilərə PSC nəzarətindən (*Port State Control-Liman Dövləti Nəzarəti*) sonra həbs qoyulur.

Bildirilir ki, bu üzəndə Mənsimovun Aİ limanlarına yan alan gəmilərinə də həbs qoyulmaqdadır. Son bir həftə ərzində

"Palmali Dənizçilik" şirkətinə aid olan, Rusiya bayrağı altında üzən M/T "Armada Explorer" adlı tanker Rumıniyanın Kostence limanında həbsə məruz qalıb.

Ardınca "Palmali"nin digər tankeri M/T "Brothers-5" adlı tankerinə Yunanıstanın Elefsis limanında PSC yoxlaması tətbiq edilib və Paris memorandumu çərçivəsində gəmiyə həbs qoyulub.

Portalın əldə etdiyi məlumata görə, ABŞ və Avropa İttifaqının Rusiyaya qarşı tətbiq et-

Mübariz Mənsimov

diyi iqtisadi və siyasi embarqoların çərçivəsi qeyri-rəsmi olaraq genişləndirilib. Nəticədə Rusiya neftinin daşınmasında iştirak edən dənizçilik şirkətlərinə ABŞ və Aİ tərəfindən intensiv nəzarət tətbiq olunub.

"Palmali"nin vitse-prezidenti İbrahim Nəbioğlu "Yeni Müsavat"a qısa açıqlamasında qeyd etdi ki, daha əvvəl məsələyə rəsmi münasibət bildirib və təkrara ehtiyac yoxdur. Onun sözlərinə görə, bu xəbərləri yayan bir saytdır: "Həmin xəbərlər də ən azı bir həftə gecikməlidir. Əvvəlki açıqlamada buna cavab vermişik. Limana yanaşan hər bir gəmi rutin olaraq texniki və ekoloji kontroldan keçir. Əgər həbs söhbəti doğru olsaydı, bu gəmilər hazırda planları üzrə növbəti səfərlərini yerinə yetirə bilməzdilər. Hər iki gəmi planları üzrə səfərdədir".

İ.Nəbioğlunun əvvəlki açıqlamasında deyilirdi ki, Novorossiyskdən dizel yanacağı daşıyan "Armada Explorer" tankeri 27 dekabr 2014 tarixində Konstansa limanında yükünü boşaldıb, daha sonra isə gəminin liman xidməti tərəfindən standart, rutin yoxlamadan keçib.

İ.Nəbioğlu Türkiyənin bəzi internet saytları tərəfindən sərəvi, növbətçi yoxlamanın, "həbs olunmaq" kimi təqdim edilməsini təəccüblə qarşıladıqlarını qeyd etmişdi. Son zamanlar "Palmali" haqda məlumatların yayılmasını İ.Nəbioğlu təmsil etdiyi şirkətin son illər artan gücünə və nüfuzuna olan qısqançlıqla izah edib.

□ **E.SALAMOĞLU**

Tələsin! AAAF Park-da möhtəşəm kampaniya bitmək üzrədir!

AAAF Park Yaşayış Kompleksinin ənənəvi "Yeni il Bayramı" kampaniyası davam edir! Bayram günlərində ev sahibi olmaq istəyənlər üçün möhtəşəm şans yaranıb. Belə ki, Azərbaycanın ən gözəl yaşayış məkanlarından biri olan AAAF Park Yaşayış Kompleksində 10 ilədək şir-kətdaxili faizsiz kreditlə təmirli və təmirsiz mənzillər və ya ticarət obyektləri alıcılara təklif edilir.

Nümunə üçün 1 otaqlı sahəsi 56.5 kv.m olan mənzil üçün ilkin ödəniş 13983 manat, aylıq ödəniş 236 manat təşkil edir. İlkin ödənişin məbləği mənzilin kv.m-dən asılı olaraq 10-30 faiz arasında dəyişir. Qeyd etmək lazımdır ki, mənzillərin sayı məhduddur və təkliflər hər saat dəyişə bilər. "Yeni il" kampaniyası yalnız yanvar ayının 15-nə qədər davam edəcək.

Yüksək keyfiyyətdən yararlanmağa tələsin! Tələsin! Bu real şans əldən verməyin!

Ətraflı məlumat üçün AAAF Park Yaşayış Kompleksinin satış mərkəzimizə yaxınlaşa bilərsiniz.

Ünvan: Xırdalan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 167.

Tel.: *6464 və ya (012 / 055 / 050) 408 64 64 / 050 256 6200 / 050 256 6201 / 050 256 6202 / 050 256 6203

14 mərtəbəli (yeni)

Mənzilin sahəsi	İlkin ödəniş	Kredit müddəti	1 m ² qiyməti
60 m ² -ə qədər	33%	10 illik	950 AZN
90 m ² -ə qədər	28%	10 illik	950 AZN
90 m ² -dən yuxarı	23%	10 illik	950 AZN

Mənzillər mətbəx mebeli daxil, təmirli olaraq təhvil verilir. (36 ay + 6 ay)

Tikilməkdə olan mənzillər

Mənzilin sahəsi	İlkin ödəniş	Kredit müddəti	1 m ² qiyməti
60 m ² -ə qədər	33%	10 illik	750 AZN
90 m ² -ə qədər	28%	10 illik	750 AZN
90 m ² -dən yuxarı	19%	10 illik	750 AZN
135 m ²	9%	10 illik	750 AZN

Mənzillər təmirsiz olaraq təhvil verilir

Hazır işləyən qeyri-yasayış sahələri

Q/y sahəsi	İlkin ödəniş	Kredit müddəti	1 m ² qiyməti
100 m ² -ə qədər	50%	10 illik	3000 AZN
250 m ² -ə qədər	45%	10 illik	2750 AZN
500 m ² -ə qədər	40%	10 illik	2500 AZN
1000 m ² -ə qədər	35%	10 illik	2250 AZN
1000 m ² +	30%	10 illik	2000 AZN

Tikilməkdə olan qeyri-yasayış sahələri

Q/y sahəsi	İlkin ödəniş	Kredit müddəti	1 m ² qiyməti
100 m ² -ə qədər	50%	10 illik	1500 AZN
250 m ² -ə qədər	45%	10 illik	1250 AZN
500 m ² -ə qədər	40%	10 illik	1000 AZN
1000 m ² -ə qədər	35%	10 illik	900 AZN
1000 m ² +	30%	10 illik	800 AZN

Əyləncəli, sürətli, asan!

Speak English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- İlk dərindən son dərəcə gəncə ingiliscə danışmaq!
- Süzləri əzbərləməklə deyil onları istifadə edərək ifadə etmək!
- Danışaraq sürətli qrammatika bilgiləri əldə etmək!
- Əla tələffüz və gəvənə danışmaq!

EXPLOSION english

İdarələri kursumuzun təşəvvüfünə istisna olunur!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç. 2, ev 2.
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(Çəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gəcəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vazidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.
Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
"doktor Vaiz Səmədov".

Banklardan əmanətçilərə 10 faizlik vergi "sürprizi"

● lin ilk həftəsində qoyduğu əmanətə görə alacağı dividendlə maraqlanan müştərilər maraqlı vəziyyətin şahidi olublar. ANS TV-nin məlumatına görə, onlara dividendlərdən 10% vergi tutulduğu bildirilib. Amma banka əlaqə saxlamayan əksər müştərilərin bundan ümumiyyətlə xəbəri yoxdur. Mütəxəssislər isə müştərilərin bundan da faktı təsdiqlədilər. Onların bildirdiyinə görə, əmanətlərdən gələn gəlirin vergidən azad olunması haqqında tətbiq olunan güzəşt dekabrın 31-də bitib.

Yeni vergitutma qaydaları barədə Milli Məclisin qəbul etdiyi yeni dəyişiklik isə hələ dövlət başçısı tərəfindən imzalanmayıb və qüvvəyə minməyib. Hansı ki, bu qaydalar yalnız illik 500 manatdan artıq olan əmanət gəlirindən vergi tutmağı müəyyən edib. Buna görə indi əmanətə görə verilən istənilən faiz gəliri vergiyə cəlb olunur. Banklar bunu öz haqları hesab edir və qanuni sayır. Mütəxəssislər isə müştərilərin haqqının pozulduğunu bildirir. Mütəxəssislər hüquqi baxımdan bankların əmanətlərə görə dekabrın 31-nə qədər hesablanan gəlirdən vergi tutmasını ümumiyyətlə qanunsuz sayır. Söhbət yanvarın 1-dən hesablanan faizdən gedir ki, bu da mübahisə mövzudur. Yaranmış bu qeyri-müəyyənlik insanların banklara etimadına zərbə vurmaqla yanaşı, depozitlərin kütləvi şəkildə geri götürülməməsi təhlükəsini də yaradıb. Bu isə ilk növbədə bankların özünə zərbə vura bilər.

Bulvarda 1 nəfər özünü dənizə atdı

Bakı bulvarında bir nəfər intihara cəhd edib. ANS PRESS xəbər verir ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Dövlət Sularında Xilasetmə Xidmətinə daxil olmuş məlumata əsasən, Bakı şəhəri, Səbail rayonunda Dəniz konarı Milli Park ərazisində (ən yaxınlıqdakı xilasetmə məntəqəsindən 1 km sola nəzarətsiz ərazidə) 1 nəfər intihar etmək məqsədilə özünü dənizə atıb.

Dərhal Fövqəladə Hallar Nazirliyinin dalgıç-xilasediciləri hadisə yerinə cəlb olunub. Həmin şəxs dalgıç-xilasedicilər tərəfindən xilas edilib.

Əməliyyat saat 12:28-də başa çatıb.

Elan
Əliyev Vüqar Şəmistan oğluna Xətai Rayon Hərbi Komissarlığından verilmiş hərbi bilet itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"Qardaşımı şərhləyərək həbs ediblər"

Cəlilabad sakini məhkəmə prosesindən narazıdır...

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Orxan Babayev sədrliyi ilə Cəlilabad rayonunun Məlikqasım kənd sakini Misir Mirzəyevin məhkəmə prosesi başlayıb. Lakin təqsirləndirilən şəxsin qardaşı Vəli Mirzəyev rəddəksiyamıza müraciət edərək qardaşının haqsız yerə həbs olunduğunu və işgəncələrə məruz qaldığını iddia edir:

"Hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları qardaşımı 18 oktyabr 2014-cü ildə gecə saat 12-də gəlib evindən əl-qolunu bağlayıb aparıblar. Adını da qoydular ki, səndən şübhələnirik. Maşına qonşuların da iştirakı ilə baxış keçirib təmiz olduğunu dedilər. Ancaq maşını apardıqdan sonra içindən 400 qram narkotik çıxdığını iddia etdilər və qardaşımı şərhlədilər. Tibbi ekspertizadan keçib. Qardaşım heç vaxt nə narkotikdən istifadə edib, nə də onun satıcısı olub. Əksinə, hüquq-mühafizə orqanları ilə əməkdaşlıq edirdi. Ona işgəncələr verirlər. Qardaşım bu haqsızlığa dözməyərək özünü öldürəcəyini deyir".

Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə prezidentə və aidiyyəti qurumlara müraciət edərək qardaşına qarşı haqsızlığın araşdırılmasını xahiş edir.

□ GÜNEL

Bakıda "toy karvanları"na nəzarət gücləndirilir

Bakıda toy mövsümünün başlaması ilə bir sıra yollarda hərəkətin iflic vəziyyətinə düşməsi müşahidə olunur. "Trend"-in məlumatına görə, axşam saatlarında Bakının Nizami rayonunda Bəkir Çobanzadə və Rüstəm Əliyev küçələrində, eləcə də paytaxtın digər yollarında avtomobillərin hərəkəti mümkünə hala gəlir.

Səbəb isə həmin yolların kənarında yerləşən çoxsaylı şadlıq sarayları istiqamətində "toy karvanları"nın, toylara gedən şəxslərin gediş-gəlişinin çoxluğu, şadlıq saraylarının qarşısında avtomobillərin qeyri-qanuni parklanmasıdır.

Bununla əlaqədar Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimai qurumlarla əlaqə bölməsinin rəisi, polis polkovnik-leytenantı Vəqif Əsədov deyib ki, bu gündən etibarən Bakının yol polisi "toy karvanları" ilə əlaqədar nəzarəti gücləndirəcək: "Paytaxtda saat 18:00-dan sonra bəy-gəlin cütlüklerini müşayiət edən "toy karvanları"nın hərəkəti zamanı yolun hərəkət zolaqları bütünlüklə tutulur, işıqforun qırmızı işığında dayanmadan hərəkət edilir, yol ayrıclarını keçmə qaydaları pozulur, yol boyu fasiləsiz səs siqnalından istifadə edilir, həddən artıq asta sürətlə hərəkət edilir, avtomobillər yollara bitişik şadlıq evlərinin qarşısında qanunsuz park olunur. Karvanda iştirak edən avtomobil sürücülərinin yol-hərəkəti qaydalarını kobud şəkildə pozması nəticəsində isə yollarda sünü sızılıq, txaclar yaranır. Bu isə paytaxt sakinlərinin narahatlığı və narazılığına səbəb olur. Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsi bu gündən toy mövsümü ilə əlaqədar nəzarəti və bu kimi eybəcər halların qarşısının alınması istiqamətində tədbirlərini gücləndirəcək". V.Əsədov toy sahiblərinə və "toy karvanları"nda iştirak edən avtomobil sürücülərinə xəbərdarlıq edir ki, bununla əlaqədar yol polisi əməkdaşları tərəfindən "toy karvanı"nın necə hərəkət etməsi ilə bağlı paytaxt ərazisində müşahidələr aparılacaq, onların hərəkəti, eyni zamanda yollardakı nəzarət-müşahidə kameraları vasitəsilə izlənəcək: "Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsi əhalinin, avtomobil sahibləri və sürücülərinin, xüsusilə toy sahiblərinin, eləcə də avtomobillərini şadlıq evlərinin qarşısında qanunsuz saxlayanların nəzərinə çatdıraraq tövsiyə edir ki, hərəkət zamanı "Yol hərəkəti haqqında" Qanunun tələblərinə riayət edilsin və yol hərəkətinin digər iştirakçılarna sünü maneələr yaradılmasın. Əks halda, toy karvanlarında hərəkət boyu hər hansı bir nöqsan yaranarsa, qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq kimliyindən asılı olmayaraq qanunu pozan istənilən şəxs barəsində dərhal müvafiq cəza tədbirləri görülməkdir". İdarə sözcüsü bir daha toy sahiblərinə müraciət edərək "toy karvanları"nda iştirak edən avtomobillərin sayının azaldılmasını tövsiyə edib: "Toy sahibləri elə bil ki, digərləri ilə yarış çıxıblar ki, kimin "toy karvanı"nda daha çox və daha bahalı maşınlar olacaq? Məgər "toy karvanı"ndakı avtomobillərin sayının çox və bahalı olması yeni ailə həyatına başlayanları xoşbəxt edəcək? İndi yeni bir şey yaranıb. "Toy karvanı"nda gedən avtomobillərin biri yolu bağlayaraq bəy-gəlin cütlüyü üçün yolu boşaldır. Elə bil ki, yolla hansısa dövlətin başçısının korteji keçir. Bu, yalnız ikrah hissi doğurur".

Bölmə rəisi bir daha toy sahibi olan və toya gedən avtomobil sürücülərinə yollarda hərəkət edən zaman diqqətli olmalarını və yol hərəkəti qaydalarına ciddi şəkildə əməl etmələrini tövsiyə edib.

Hava şəraitinin bu gündən kəskin dəyişəcəyi və qar yağacağı ilə bağlı sinoptiklərin proqnozu dövlət qurumlarını hərəkətə gətirib. Əhalini kommunal xidmətlə təmin edən qurumlar qarlı, şaxtılı hava ilə bağlı gücləndirilmiş iş rejiminə keçiblər.

"Yeni Müsavat"a açıqlama verən "Azəriqaz" ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Kərbəlayev bildirdi ki, qurum mövsümə tam hazırdır: "Qarşıda qarlı günlərdə tələbata uyğun olaraq təbii qazın verilişində artım ola bilər. Qazı kəsilən vətəndaşlar üçün "104" və "185" qaynar xətləri 24 saat ərzində fəaliyyət göstərir. Hava şəraiti ilə əlaqədar gücləndirilmiş iş rejiminə keçmişik. Növbədə olan əməkdaşlarımızın sayı artırılıb. Hər hansı vətəndaşın qazla təminatında problem yaranarsa, günün istənilən saatında dərhal müdaxilə olunacaq. Kəndlərə təbii qazın verilişi təmin olunacaq. Bölgələrin sosial-iqtisadi inkişaf planına uyğun olaraq qazlaşma işləri dövlət proqramı çərçivəsində davam etdirilir".

"Azəristilik" ASC-nin Abonent və Müştəri xidmətlərinin reisi Rafiq Əliyev sorğumuza cavab olaraq bildirib ki, elektrik enerjisi və su təminatında problem yaranmazsa, istilik sistemi əvvəlki qaydada işləyəcək: "Noyabrın 15-dən mənzillərin istilik təminatına başlanılıb. Bu il hava soyuq keçməsi ilə əlaqədar bir neçə gün tez başladı. Bütün qazanxanalarımız normal rejimdə işləyir. Havalarda soyuq keçərkən bizdə olan tempera-

tur grafiyinə əsasən yaşayış binalarına verilən istiliyin temperaturu qazanxanalarda artırılır. Payız-qış mövsümünə keçidə əlaqədar hər yerdə qazanxanalarda işçilərin, cəlb edilən texnikanın sayını artırıb. Bugünkü iş rejimində heç bir problem yoxdur. Hər hansı problem yaranarsa, vaxtında aradan qaldırılacaq".

Rafiq Əliyev onu da bildirdi ki, "Azəristilik"dən istilik alan hər bir məktəb, xəstəxana, uşaq bağçası və sair qurumlar hamısı normal istiliklə təmin olunur: "Yaşayış binalarından da hansılar ki, bizim qazanxanalarımızın olduğu əraziyə daxildir, onlar istiliklə təmin olunacaq. Digər binalarda isə istilik sistemlərinin bərpa olunmasına ehtiyac var. Bu işlər 2014-2016-cı illər Bakı qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı çərçivəsində istilik sistemi ilə təchiz olunacaqlar".

Respublika Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimai qurumlarla əlaqələr şöbəsinin reisi Kamran Əliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, qarlı hava şəraiti ilə əlaqədar sürücülərə müraciət olunub: "Müraciət etmişik ki, qış mövsümü ilə əlaqədar nəqliyyat vasitələrinə texniki baxımdan saz vəziyyətdə saxlasınlar. Avtomobillərin şinlərinin qalınlığına diqqət etsinlər,

Sinoptiklərin qar proqnozu dövlət qurumlarını hərəkətə keçirdi

Onlar ekstremal vəziyyətə hazırlıq üçün bütün zəruri tədbirlərin görüldüyünü deyirlər...

şüşə silgiclərinin saz vəziyyətdə olmasına, arxa şüşə qızdırıcısının normal işləməsinə fikir versinlər. Sürüşməyə qarşı şinlərə vurulan xüsusi qurğulardan, zəncirlərdən istifadə etsinlər. Yanacaq çəni dolu vəziyyətdə saxlasınlar ki, hər hansı ekstremal vəziyyətdə, nəqliyyatın hərəkətində problem yaranarsa, nəqliyyat vasitəsinin

sənişinləri və sürücüsü soyuqdan əziyyət çəkməsin".

K.Əliyev onu da bildirdi ki, yol polisinin gücləndirilmiş iş rejiminə keçməsi ilə bağlı hələ ki əmr verilməyib: "Hava şəraiti və yollardakı vəziyyətə uyğun olaraq yol polisinin işi təşkil olunacaq".

"Azəriqaz" ASC-dən verilən məlumata görə, ha-

vaların soyuq keçməsi və qarlı havanın olacağı ilə əlaqədar bu qurum da öncədən hazırlıq işlərinə başlayıb. Mətbuat xidmətinin rəhbəri Pünhan Mürsəliyev "APA-Economics"ə bildirdi ki, qurumun tabeliyindəki idarə və müəssisələrin 2014-2015-ci illər üzrə payız-qış mövsümünə hazırlıq məqsədilə əmr hazırlanıb: "Əmrə əsasən, avtomobil yollarının və yol qurğularının normal istismarını, hərəkətin fasiləsizliyini və təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə ASC-nin mərkəzi aparatında qərargah yaradılıb. Bundan başqa, yol istismar idarələri xidmət etdiyi avtomobil yolları üzrə tədbirlər planı hazırlayaraq icrasına başlayıb. Buraya avtomobil yollarının və yol avadanlıqlarının texniki vəziyyətinə baxış, yol texnikasının, maşın-mexanizmlərin, nəqliyyat vasitələrinin hazır vəziyyətə gətirilməsi,

körpülər yerləşən ərazidə çayların yataqlarının, yollarda suda otürücü boruların, küvetlərin təmizlənməsi, qum, texniki duz, yanacaq-sürtgü materialları ehtiyatının yaradılması və s. daxildir".

P.Mürsəliyev qeyd edib ki, ehtiyac yaranacağı təqdirdə, yollara səpilməsi üçün 25 min kubmetrdən çox qum, 1700 ton texniki duz ehtiyatı yaradılıb. Habelə 1047 ədəd maşın-mexanizm və nəqliyyat vasitəsi hazır vəziyyətə gətirilib. "Zərurət yaranarsa, texniki duz, qum ehtiyatı, maşın-mexanizmlər və nəqliyyat vasitələrinin sayı da artırılacaq. Həmçinin sutkalıq növbətçilik təşkil olunub", - deyir P.Mürsəliyev əlavə edib.

Qeyd edək ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanvarın 7-dən etibarən Bakıda və Abşeron yarımadasında, eləcə də rayonlarda hava şəraitinin kəskin dəyişəcəyi, şimal küləyinin güclənəcəyi, sulu qar və qar yağacağıнын gözləndiyini xəbər verib.

□ Nərgiz LİFTİYEV

Cəlilabadda əsrarəngiz mal-qara oğurluğu

Günəşli kəndinin sakinləri polisə şikayətə gedirlər, Kərəm Həsənovun icra nümayəndəsi olan qohumu isə onları hədələyir, şikayətlərini geri götürməyə məcbur edir

Cəlilabad rayonunda mal-qara oğurluğu tüğyan edir. Son bir neçə ay ərzində rayonda onlarla belə hadisə olub, lakin bu faktların heç birinin üstü açılmayıb. Səbəb mal-qara oğurlarının yerli icra və hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşları ilə əlbir olmasıdır.

Bu iddia ilə rayonun Günəşli kəndindən olan bir qrup sakin çıxış edib. Onlar "Yeni Müsavat" qəzetinin redaksiyasına müraciətlərində sensasiya doğura biləcək məqamları açıqlayıblar.

Şikayətçilərin dediklərindən belə məlum olur ki, təkə Günəşli kəndində son bir ay yarım ərzində 4 böyük oğurluq hadisəsi baş verib.

"Noyabrın 20-dən bəri Günəşli kəndində demək olar ki, hər 5-6 gündən bir oğurluq olur. Öncə Rəfael Mehdiyev adlı kənd sakininin həyətdən 10 baş qoyun aparıldı. Ardınca Abdusalam Hacıyevin 7 baş qoyunu oğurlandı. Bundan bir gün sonra Abdusalam kişinin qapı-bir qonşusu olan Mehman Babaşov adlı kəndlinin 5 baş qoyunu oğurlandı. Daha sonra isə Samiq Əliyev adlı kənd sakininin 8 baş qoyununu oğurladı-

lar. Mal-qarası aparılan kəndlilərdən bir qrup sakin Günəşli kəndində Cəlilabad rayonunun hüquq-mühafizə orqanlarına dərhal xəbər versələr də heç bir tədbir görülmür. Bu oğurluq faktlarının hələ heç birinin üstü açılmayıb. Ən dəhşətli də budur ki, nəyə, kimə, nəyə arxayın olan mal-qara oğurları cəzasız qaldıqca gədikcə azğınlaşırlar. Onlar nəinki sakitləşmək fikrində deyillər, hətta yeni-yeni planlar qururlar. Məsələn, Mehman Babaşovun 5 baş qoyunu oğurlandıqdan bir gün sonra oğurlar yenidən onun həyətinə gələrək bu dəfə də camışını aparmağa çalışıblar. Amma qonşulardan kimə duyuq düşərək hay-küy salıb deyərək oğurları heyvanı buraxaraq qaçıblar. İndi kənd sakinləri səksəkə içindədir. Mal-qarası olan kəndlilər gecələr yatmır" - deyir Cəlilabad sakinləri bildirir.

"Kənddə mal-qarası olan adamların çoxu it də saxlayır. Maraqlıdır ki, hədəf kimi seçilən evlərin çoxunda itlər bir-iki gün əvvəldən müəmmalı şəkildə ölür"

Çarəsiz qalan kəndlilərin sözlərinə görə, bütün oğurluq hadisələri eyni dəsti-xətt üzrə törədilir: "Kənddə mal-qarası olan adamların çoxu it də sax-

layır. Maraqlıdır ki, hədəf kimi seçilən evlərin çoxunda itlər bir-iki gün əvvəldən müəmmalı şəkildə ölür. Məsələn, Rəfael Mehdiyevin, Mehman Babaşov-

unun iti oğurluqdan bir gün öncə zəncirdə ölmüşdü. Bundan başqa, oğurluq edilmiş evlərin həndəvərində eyni markadan olan maşına məxsus təkər izləri aydın seziilir. Nəhayət, bütün oğurluq hadisələrinin baş verdiyi həyətlərdə yerdən yapışqanlı lent ("skoç") qırıqları tapılır. Bu da oğurların heyvanlar mələyib səs salmasını deyərək onları "skoç"la bağladığını göstərir. Bütün oğurluqlar bu üsulla törədilib. Sadalanan bu faktların hamısı bu cinayətlərin eyni bir mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildiyini deməyə əsas verir".

Zərərçəkən kəndlilərin sözlərinə görə, onların Cəlilabad Rayon Polis Şöbəsinə (RPS), rayon prokurorluğuna və kənd icra nümayəndəsinə ünvanlanan müraciətləri cavabsız və nəticəsiz qalıb.

R.Mehdiyev Cəlilabadda üzvləşdiyi süründürməçilikdən bezdiyi üçün hətta Daxili İşlər Nazirliyinə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə, Baş Prokurorluğa da müraciət edib. Abdusalam Hacıyev Cəlilabad Rayon Prokurorluğunda verilən cavab da maraqlıdır. Prokuror yaşlı kəndlinin üstünə qışqırıraq "Mən nə etməliyəm? Belə gəlib sənənin tövlənin qarovulunu çəkməliyəm?" deyib.

Kəndlilərin Cəlilabad RPS-yə çoxsaylı müraciətləri də sanki quyuya düşür.

Bəs rayon hüquq-mühafizə orqanlarının məsələyə belə bığanə münasibətinin səbəbi nədir? Oğurları tapmaqda hüquq-mühafizə orqanlarına nə mane olur?

Şikayətçilər iddia edir ki, bunun ciddi səbəbləri var: "Məsələ ondadır ki, polislər Günəşli kənd icra nümayəndəsinin qəzəbinə gəlməkdən qorxurlar. Axı kəndin icra nümayəndəsi Əmlak Məsələləri

Dövlət Komitəsinin sədri Kərəm Həsənovun adamı, daha doğrusu, doğma əmisi oğlu İlqar Həsənovdur. Hamıdan özünə "müəllim" deyərək müraciət etməyi tələb edən natamam orta təhsilli İlqar Həsənov bütün qüvvəsi ilə ona çalışır ki, mal-qarası oğurlanan kəndlilər bu şikayət ərizələrini geri götürsünlər. Bunun səbəbini bilən yoxdur. Görünür, İlqar "müəllim" rayonun adının "dile-dişə düşməsinə" istəmir. Elə buna görədir ki, Abdusalam Hacıyevin Cəlilabad polisində şikayətə getdiyini eşidən kimi özünü dərhal rayon polis şöbəsinə çatdıraraq İlqar Həsənov hamının gözü önündə onun üstünə qışqırıraq "bura niyə gəlmisən, sənə kim icazə verib şikayət edəsən, tez ol, çıx get burdan, qoyundur də, itib-itib..." deyərək kəndlini hədələyib. Polis bəlkə elə buna görə kəndlilərin şikayətlərinə həvəssiz yanaşır".

"Mal bir yerə gedər, iman min yerə" deyimini xatırladan kəndlilər sonda onu da deyir ki, Günəşli kəndinin sakinləri cəzasız qalan belə kütləvi oğurluq halları ilə İrana sərhədlər yenidən açılanda - 1990-1995-ci illərdə də rastlaşıblar: "Onda da rayonda mal-qara oğurluğu tüğyan edirdi. Oğurlanan heyvanlar sərhəddən keçirilərək İrana satılığa aparılırdı. Amma o vaxt heç olmasa yene bir-iki faktın üstü açılmış, hətta həbs edilənlər də olmuşdu. Məsələn, Kərəm Həsənovun digər əmisinin oğlu İman Həsənov o vaxt kənddən inək-camış oğurladı üçün həbs edilmiş, 3 il həbs cəzası da çəkmişdi. İndi isə Yasamal Rayon Qaz İstisman İdarəsinin rəisidir..."

Redaksiya yazıda adları çəkilən şəxslərin, həmçinin dövlət qurumlarının mövqeyini dərc etməyə hazır olduğunu bildirir.

□ Xəbər xidməti

MUSAVAT

Son səhifə

N 3 (6031) 8 yanvar 2015

Dünyanın ən uzun boyunbağı hazırlandı - 5.52 kilometr

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində uzunluğu 5.52 kilometr olan qızıl boyunbağı hazırlanıb. Çox yaxın zamanda bu yuvelir məmulatı "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na girəcək. Bu barədə lenta.ru saytı yerli qəzet "The National"a istinadən xəbər verib. Nəşrin xəbərinə görə, boyunbağının çəkisi 256 kilo, məbləği isə 6 milyon dollardır. Onun hazırlanması üçün 45 gün boyunca 100 nəfərə yaxın adam çalışıb. Hazırlama prosesində qızıl boyunbağı bir neçə dəfə qırılıb. Boyunbağıya Dubayın qədim hissəsində yerləşən və turistlər arasında populyar olan "Qızıl bazarı"nda baxmaq olar. Qızıl boyunbağı 1 fevrala qədər davam edəcək 20-ci Ticarət Festivalına az qalmış hazırlanıb. Bu müddətdə ticarət mərkəzləri və mağazalarda alıcılara 70 faizlik endirimlər nəzərdə tutulub. Məlumatda qeyd edilib ki, dünyanın ən uzun boyunbağı "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na daxil ediləndən sonra onu hissələrə bölərək satacaqlar. Hər hissənin üzərində unikal kod olacaq və bu kod onun dünyanın ən uzun boyunbağısının bir hissəsi olduğunu ifadə edəcək. Qolbağı və boyunbağının qiyməti 1000 dollara yaxın olacaq. Lenta.ru saytı xatırladır ki, bundan öncə BƏƏ-də hazırlanan ən uzun boyunbağının uzunluğu 4.28 kilometr olub. Bu hadisə 1999-cu ildə baş verib.

Bu avtobusa ancaq qadınlar minə bilər

Nepalın paytaxtı Katmanduda ancaq qadınlara xidmət edən avtobuslar istifadəyə buraxılıb. Səhər və axşam saatlarında istifadə olunacaq avtobuslar 16 nəfərlikdir. Hökumət təmsilçilərindən biri isə bildirib ki, belə bir ideyanın yaranması və həyata keçirilməsi zəruri olub. Çünki bu vaxta qədər Katmanduda qadınların ictimai nəqliyyatda kişilər tərəfindən cinsi istismara məruz qalması faktları tez-tez baş vermişdir. Şəhər qadınları bununla bağlı dəfələrlə nəqliyyat sektoru rəhbərliyinə şikayət etmişdi.

Çox sevmək insanı zəhərləyir

Birəşən aşiq olarkən yaşadığımız hisslər bizə hər nə qədər, xoş, maraqlı görünsə də, psixoloqların sözlərinə görə, həddindən artıq sevgi insanları asanlıqla "zəhərləyir" bilir. Bu zəhərlənmə isə birbaşa olaraq insanın ruhuna təsir etdiyi üçün tez zamanda hansısa dərmanlarla sağalmaq mümkün deyil. Üsküdar Universitetinin psixoloqu Zehra Erol sevgi zəhərlənməsinin insan psixologiyasında kifayət qədər ciddi fəsadlar yaratdığını bildirir və sevgililəri bu məsələdə xüsusilə diqqətli olmağa çağırır.

Psixoloqların sözlərinə görə, qarşısındakı insana həddindən çox bağlanan, sevmənin əsas diqqətini sevgilisinə, münasibətə ayırdığı üçün o digər mövzular barəsində sağlam düşüncəyə bilmir. Bu zaman sevmənin ovqatı da birbaşa olaraq qarşısındakı şəxsin ona göstərdiyi münasibətdən, diqqətdən asılı olaraq dəyişir.

Gün ərzində sevgilisindən xoş söz eşitməyən, diqqət görməyən şəxslər ətrafdakılarla daha əsəbi davranırlar.

Əksər hallarda isə bir tərəfin digərindən daha çox sevdini, daha diqqətli olduğunu nəzərə alsaq, bu zaman tərəflərin gözləntiləri münasibətin daha təhlükəli vəziyyət almasına səbəb olur. Çünki qarşısındakına nisbətən sevgilisinə daha çox diqqət göstərdiyini (ona daha çox zəng etdiyini, xoş sözlərlə söylədiyini) düşünən insan bu diqqəti qarşı tərəfdən görmədiyi üçün tez-tez mübahisə yaratmağa başlayır. Elə bu "xəstəlik" də sonrakı mərhələlərdə daha şiddətli forma alır. Qarşısındakının onu yetərincə sevmədiyini düşünən şəxs həm öz əhvalını, dolayısıyla bütün gününü korlayır, həm də öz davranışları, hərəkətləri ilə həmin insanın ovqatına, psixologiyasına təsir etməyə başlayır. Müxtəssislər bu xəstəlikdən qorunmaq istəyən şəxslərə qarşılıqlı şəxsi heç bir gözləntisiz sevməyi, bununla da münasibətlərini kabusa çevirməməyi məsləhət görürlər.

Kökəldiyi üçün ərindən boşandı

İngiltərədə yaşayan 31 yaşlı Terin Rayt adlı qadın çox maraqlı bir səbəbə görə boşanıb. "Evlilik məni kökəldir" deyə gənc qadın məhkəməyə müraciətində də bunu əsas gətirib və rahatca boşanıb. O, boşandıqdan sonra düz 45 kilo verib. Dediynə görə, evliliyi yollunda getmədiyi üçün 38 bədənəndən 46 bədənə qədər kökəlibmiş. Rayt boşanan kimi diyetaya və idmana başlayıb. Hazırda isə bədən ölçüsü 32-dir. O, bildirib ki, evlənməyə qədər çəkisindən razı olub. Amma evləndikdən sonra bütün həyatı dəyişib: "Yaşadığım stress çəkilməyə təsir etdi. Ərim evdə olmayanda hər zaman pizza və şokolad yeyirdim. Çünki çox darıxdım".

Gənc qadının sözlərinə görə, subay olmağın verdiyi azadlıq hissi onu çəkisini azaltmaq üçün motivasiya edir. Rayt söyləyib ki, bir daha evlənmək istəmir.

QOÇ - Yalnız perspektivlərinizlə bağlı sövdələşmələrdə iştirakınız uğurlu ola bilər. Konkret işlərə isə girişməməlisiniz. Ulduzlar pul məsələlərində ehtiyatlı olmağı məsləhət görür.

BUĞA - Günün ilk yarısında ovqatınızı qorumağa çalışın. Bunu bacarsanız, təxminən saat 14-dən sonra vəziyyəti xeyrinizə dəyişə biləcəksiniz. Aldığınız işgüzar təkliflərə biganə yanaşmayın.

ƏKİZLƏR - Yersiz risklərə lüzum yoxdur. Əks halda, ciddi yanlışlığa yol verə, nəticədə isə gözdən düşə bilərsiniz. Ümumiyyətlə, bu gün təkbaşına hansısa işə girişməyiniz yol-verilməzdir.

XƏRÇƏNG - Cılız düşüncəli insanların fikirlərini ciddiyyə almayın. Yalnız öz təcrübə və potensialınıza uyğun addım atın. Maliyyə problemlərinizin həllini nahardan sonraya saxlayın.

ŞİR - Şəxsi işlərinizdə önəmli rol oynaya biləcək insanları arayıb-axtarın. Əks halda, mövqeləriniz zəifləyəcək. Nahar əvəzində mübahisələrdən yayının ki, enerjiniz azalmasın.

QIZ - Başqalarının işinə qarışmasanız, ixtiyarınızda olan bu təqvimdən razı qalacaqsınız. Neçə vaxtdan bəri planlaşdırdığınız işləri nəhayət ki, reallığa yaxınlaşdırma biləcəksiniz.

TƏRƏZİ - Ola bilsin ki, yeni iş təklifləri alınsınız. Əgər belə bir şans yaransa imtinə etməyin. Göy qübbəsi sağlq durumunuzda xırda narahatçılıqların olacağını da istisna etmir.

ƏQRƏB - Böyük işlər astanasındasınız. Artıq üzüntülü həyatınıza əlvida deməyə hazırlaşsınız. Deməli, xırdaçılıqları bir kənara atıb daha global, daha imanlı çalışmalısınız.

OXATAN - Fəaliyyət zəminində öz məsuliyyətinizi hiss edin. Xüsusən də rəhbərliyin əsəbini qabarda bilən işlər görməyin. Nahardan sonra şəxsi büdcənizdə müsbət dəyişikliklər də mümkündür.

OĞLAQ - İştirakçısı olduğunuz hər bir prosesi yaxşı-yaxşı analiz edin. Bu, sonrakı vəziyyətinizə də təsir göstərəcək. Siyasi mübahisələrə, şit əyləncələrə və uzaq səfərlərə "yox" deyin.

SUTÖKƏN - Əsas gücünüzü nitq mədəniyyətinə yönəldin. Elə davranın ki, hər sözlünüz, hər ifadəniz müsahibələrinizə yalnız xoş təsir bağışlasın. Sevgi barədə isə Füzuli qədər söz sərrafı olun.

BALIQLAR - Bütün enerjinizi işgüzar müstəviyə yönəldin. Çünki bu barədə həftənin ən düşərli gününü yaşayacaqsınız. Təcürbəli adamlardan məsləhət alın ki, səhvlər buraxmayasınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Şirniyyəti sevməyən insanlar daha tez qocalır

İtaliyalı alimlər tort, pirojna, konfet və digər şirniyyət növlərinə xüsusi marağı ilə seçilən insanların xüsusilə göz ətraflarında qırışların daha tez əmələ gəldiyini müəyyənləşdirib. Bu, xüsusilə qadınlara aiddir. Alimlər yaş 35-dək olan 120 qadının iştirakı ilə araşdırma aparıb.

Onlardan şokolad və digər şirniyyətdən imtinə etmələri, əvəzində sitrus meyvələri və giləmeyvə yemələri, mümkün qədər siqaret və spirtli içkilərdən uzaq olmaları istənilib. Yarımdan sonra həmin xanımların derisində qırışların azaldığı üzə çıxıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
EİŞAD MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300